

NOTITIA

SCRIPTORUM SS. PATRUM

ALIORUMQUE VETERIS ECCLESIÆ

MONUMENTORUM,

QUÆ

IN COLLECTIONIBUS ANECDOTORUM

POST ANNUM CHRISTI MDCC. IN LUCEM EDITIS

CONTINENTUR,

NUNC PRIMUM INSTRUCTA

OPERA ET STUDIO

JOANNIS GOULTER DOWLING, A. M.

E COLLEGIO WADHAMENSI,

ECCLESIÆ ANGLICANÆ PRESBYTERI.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXIX.

EPISTOLA AD LECTOREM.

QUUM possim meum propositum in hoc tractatu componendo paucis explicare, non est quod te, Lector benevole, longa præfatione morer. Quem hic in usum tibi offero, libellus nec præcone indiget, neque, ut spero, defensore. Nullam enim laudem nisi diligentiæ atque utilitatis sibi arrogat. Bona igitur tua venia mihi liceat, omissis ambagibus, in medias res te rapere.

Incipiente duodevigesimo sæculo, clarissimus THOMAS ITTIGIUS, Lipsiensis, vir de studiis Ecclesiasticis optime meritus, *Tractatum de Bibliothecis et Catenis Patrum, variisque veterum Scriptorum Ecclesiasticorum collectionibus*[a] in publicam lucem edidit. In hoc libro doctissimus ille auctor omnes editiones Bibliotheca-

[a] D. Thomæ Ittigii de Bibliothecis et Catenis Patrum, variisque veterum Scriptorum Ecclesiasticorum collectionibus Basileensibus, Tigurinis, Parisiensibus, Coloniensibus, Lugdunensibus, Leidensibus, Ingolstadiensibus, Antverpiensibus,

eruditionis Patristicæ studiosos sibi devinxit, Bibliothecæ Patrum novissimæ indicem, ac multarum aliarum Collectionum titulos, prioris editionis catalogo adnumeravit. Nemo autem huc usque effecit, quod in animo mihi est.

Sed minime est dubitandum quin Collectiones Ittigii ætate recentiores monumenta quamplurima ad scientiam rerum Ecclesiasticarum prorsus necessaria contineant. Res disputatione non eget. Nemo est doctrina hoc genus quam modice imbutus, qui ignoret nomina Muratorii, Martene, Pezii, Wolfii, Mansi, Gallandii, Routh, Maii; qui cum multis aliis clarissimis viris, Gallis, Germanis, Anglis, Italis, post sæculum decimum octavum inceptum has artes felicissime coluerunt, ac plures ingentes tomos monumentis sacris refertos posteris tradiderunt. Istæ pretiosissimæ Collectiones ingentem scriptorum ad res quum Ecclesiasticas, tum historicas, tum literarias spectantium multitudinem exhibent. Patrum Opuscula et Fragmenta, Chronica, Historiæ, Concilia, Sanctorum aliorumque Vitæ, Diplomata, Epistolæ, atque alia innumera ad historiam tum civilem, tum præcipue Ecclesiasticam pertinentia in his farraginibus latent. Ac certe nemo de scientia rerum Ecclesiasticarum aut Medii Ævi historiæ gloriari potest, qui has literarum regiones non explorarit.

Habes igitur, amice Lector, causas, cur hoc *βιβλαρίδιον* scripserim. Nunc restat, ut de ratione, qua in isto componendo usus sum, perpauca dicam. Collectiones

opera Scriptorum Ecclesiasticorum continentes quæ post annum salutis MDCC. excusæ sunt, indagavi; omnes, ut spero, aut fere omnes, inveni, ipsis meis oculis vidi, diligenter evolvi. Quod demum confectum est, tibi defero. Istas Collectiones ordine, ut dicunt, chronologico, id est ratione annorum quibus in lucem prodierunt, habita, disposui. Titulos omnium descripsi, editores nominavi: ac denique Indices monumentorum in singulis contentorum, aut transcripsi, aut proprio Marte confeci. Observationes meas interserui, raras tamen, ac plerumque brevissimas. Gloriam enim minime affecto. Si per me via ad fontes Historiæ Ecclesiasticæ expeditior pateat, uberrimum tulisse me fructum industriæ meæ putabo. Hæc enim studia ut excolantur, ita cupio, ut nihil magis.

Dum animo pendebam, quo pacto fœtum φιλοπονίας meæ tecum communicarem, Alma mea Mater, Universitas Oxoniensis, mihi opitulata est, atque hunc tractatum sumptibus suis imprimi curavit. Delegatis Preli Academici, amplissimis Viris, maximas gratias et ago, et habeo, quod me tanto beneficio ornarint. Vale, Lector candide, ac mecum *roga quæ ad pacem sunt Jerusalem*. Gloucestriæ Idibus Septemb. MDCCCXXXIX.

CONSPECTUS

COLLECTIONUM

QUARUM INDICES IN HAC NOTITIA LECTORI SE OFFERENT.

ERRATA TYPOGRAPHICA.

Pag. 80. lin. 4. post *Epistola*, adde *ad*.
Ibid. lin. 27. pro *Joans*, lege Joannis.
Pag. 90. lin. 10. post *quinto*, adde *sexto*.
Pag. 199. lin. 16. pro *epistoli*, lege *episcopi*.
Pag. 201. lin. 25. pro *Merobandis*, lege *Merobaudis*.
Pag. 214. lin. 13. pro *Enthymii*, lege *Euthymii*.
Pag. 215. lin. 2. pro *Enthymianæ*, lege *Euthymianæ*.
Pag. 239. lin. 16. pro *ex*, lege *e*.

NOTITIA

SCRIPTORUM SS. PATRUM,

&c. &c.

I.

MIHI volenti Collectiones Operum SS. Patrum aliorumque Sacrorum Monumentorum post Ittigii ætatem in lucem editas enumerare, prima se offert *Collectio Nova Patrum*, quæ, edente clarissimo BERNARDO DE MONTFAUCON, Parisiis anno Salutis MDCCVI. publicam lucem adspexit. Titulus ita se habet:

COLLECTIO NOVA Patrum et Scriptorum Græcorum, Eusebii Cæsariensis, Athanasii, et Cosmæ Ægyptii. Hæc nunc primum ex Manuscriptis Codicibus Græcis Italicis Gallicanisque eruit, Latine vertit, Notis et Præfationibus illustravit D. Bernardus de Montfaucon, Presbyter et Monachus Ordinis Sancti Benedicti, e Congregatione S. Mauri. Parisiis, MDCCVI. In Folio.

In tomo primo continentur

EUSEBII PAMPHILI Cæsariensis Ep. Commentarii in Psalmos.

In secundo tomo continentur

S. ATHANASII Archiep. Alexandrini Opuscula secundis curis reperta, et antehac inedita.

COSMÆ Indicopleustæ Christianorum Opinio de Mundo, sive Topographia Christiana.

EUSEBII Cæsariensis Commentaria in Hesaiam.

Ista sunt perpauca quidem, magni autem momenti Opera, ac Montfaucon editore digna. Eusebius enim Cæsariensis, et S. Athanasius Alexandrinus, magnus ille Ecclesiæ Doctor, inter melioris ævi Patres primum locum obtinent. Atque opus Cosmæ[a] monachi, ut vocant, Indicopleustæ, qui sæculo sexto incipiente mercaturæ causa suscepit navigationem, de qua in hac *Topographia Christiana* historiam narrat, rebus quum Geographicis, tum Ecclesiasticis haud parum lucis affert.

II.

Anno MDCCIX. LUDOVICUS ANTONIUS MURATORIUS, vir inter Italos sui temporis longe eruditissimus, collectionem scriptorum veterum Græcorum hactenus ἀνεκδότων edidit, cujus hic est titulus:

ANECDOTA GRÆCA quæ ex MSS. Codicibus nunc primum eruit, Latio donat, Notis, et Disquisitionibus auget Ludovicus Antonius Muratorius, Sereniss. Raynaldi I. Ducis Mutinæ, &c. Bibliothecarius. Patavii, MDCCIX. in 4to.

Index eorum quæ in hoc libro continentur, ita se habet:

[a] De Cosma Indicopleusta consulendi sunt J. A. Fabricius (Bibl. Græc. vol. ii. p. 609, et seq.), et Maturinus V. La Croze (Hist. du Christianisme des Indes, p. 27–37.) qui Cosmam Nestorianum fuisse omni studio contendit. "Vocatur," dicit cl. Bandinius, "a viris eruditis *Cosmas Indicopleustes;* sed dubitandum cum clarissimo Fabricio, an proprium hoc ejus nomen fuerit; nam, ut *Indicopleustes* quidem dictus est a suscepta apud longe dissitas gentes navigatione (quæstus enim causa Æthiopiam, Indiam, Orientalesque alias regiones peragraverat) ita Cosmas appellatus videtur, quod Κόσμου sive *Mundi* topographiam litteris consignasset." Ap. Fasciculum Rerum Græc. Eccles. p. xviii.

III.

Idem Muratorius, exeunte sæculo decimo septimo, monumentorum quoque Latinorum collectionis sub Anecdotorum nomine tomos duos edidit. De his, quorum prior anno MDCXCVII. secundus anno MDCXCVIII. Mediolani in lucem prodiit, consulendus est Tractatus Ittigianus, p. 662–664. Mei autem est instituti de reliquis tomis ejusdem collectionis mentionem facere, qui, tertius scilicet ac quartus, Patavii anno MDCCXIII. lucem publicam adspexerunt. Titulus utriusque tomi talis est:

Anecdota, quæ ex Ambrosianæ Bibliothecæ Codicibus nunc primum eruit Ludovicus Antonius Muratorius, Sereniss. Raynaldi I. Mutinæ, &c. Ducis Bibliothecarius. Tomus tertius. Patavii, Typis Seminarii, M.DCC.XIII. Apud Joannem Manfrè. Superiorum Permissu, ac Privilegio.

Index Opusculorum tomi tertii.

Tertulliani Libellus de Oratione completus, cum notis Guidonis Panciroli, et Ludovici Antonii Muratorii.

Stephanardi de Vicomercato Ord. Præd. Poema de gestis in Civitate Mediolani sub Othone Vicecomite Archiepiscopo.

Anonymi qui vixit circ. annum Christi DCCCX. Liber de Computo, sive de Kalendario.

S. Hildeberti Cenomanensis Episcopi Epistolæ V. et Sermones II. una cum Epistola Ivonis Carnotensis.

Gezonis Abbatis Derthonensis Liber de Corpore et Sanguine Christi.

Æneæ Silvii Picolominei Episcopi Senensis, qui ad Pontificatum Maximum evectus Pius II. appellatus est, Oratio habita coram Callisto Papa III. de *Compactatis Bohemorum*.

Index Opusculorum tomi quarti.

S. Maximi Taurinatis Episcopi Sermones.

Antiphonarium vetustissimum Monasterii *Benchorensis* in Hibernia.

Magistri Manegaldi contra Wolfelmum Coloniensem Opusculum.

Supplementum Historiarum Johannis de Cermenate.

Patriarcharum *Aquileiensium* Vitæ a S. Hermagora usque ad Nicolaum Patriarcham.

IV.

D. EDMUNDUS MARTENE, vir summa diligentia, ac doctrina haud parva insignis, et D. URSINUS DURAND, Monachi Benedictini e Congregatione S. Mauri, præclara virorum eruditissimorum Dacherii et Mabillonii exempla imitati, monumenta varia ad res tum Ecclesiasticas, tum Historicas pertinentia quæ *Iter* suum *Literarium* facientes offenderant, juris publici fecerunt. Anno Christi MDCCXVII. una omnes in lucem prodierunt hujus Collectionis tomi; quorum primus hac inscriptione gaudet:

THESAURUS NOVUS ANECDOTORUM. Tomus Primus, complectens Regum ac Principum aliorumque Virorum Illustrium Epistolas et Diplomata bene multa. Prodit nunc primum studio et opera Domni Edmundi Martene et Domni Ursini Durand, Presbyterorum et Monachorum Benedictinorum e congr. S. Mauri. Lutetiæ Parisiorum, sumptibus

Florentini Delaune, Joannis-Gaufridi Nyon,
Hilarii Foncault, Stephani Ganeau,
Michaelis Clonzier, Nicolai Gosselin,

Bibliopolarum Parisiensium.

MDCCXVII. Cum Privilegio Regis et Superiorum Permissu.

Quum hic primus tomus nihil continet nisi Epistolas ac Diplomata, quæ nimis longum foret, neque operæ pretium est, enumerare, ad alterum pergamus.

THESAURUS NOVUS ANECDOTORUM. Tomus secundus, in quo continentur URBANI PAPÆ IV. Epistolæ LXIV. CLEMENTIS PAPÆ IV. Epistolæ DCCXI. JOANNIS XXII. Processus varii in Ludovicum Bavarum et ejus Asseclas. INNOCENTII VI. Registrum Epistolarum anno MCCCLXI. Aliaque plura

de Schismate Pontificum Avenionensium Monumenta.

Monumenta itaque eo contenta titulus ipse declarat.

THESAURUS NOVUS ANECDOTORUM. Tomus Tertius, complectens Chronica Varia, Aliaque cum ecclesiastica tum civilia omnium pene nationum Monumenta Historica. Quo continentur

Non est quod Tomus Quartus, qui nihil nisi res Synodicas continet, nos moretur. Satis erit titulum describere:

THESAURUS NOVUS ANECDOTORUM. Tomus Quartus, in quo continentur Varia Concilia, Episcoporum Statuta Synodalia, illustrium Monasteriorum ac Congregationum edita præsertim in Capitulis generalibus Decreta.

Restat ut varia omnis ævi monumenta quæ Tomo ultimo leguntur, recenseam.

THESAURUS NOVUS ANECDOTORUM. Tomus Quintus, complectens SS. Patrum, aliorumque Auctorum Ecclesiasticorum omnium fere sæculorum, a quarto ad decimumquartum, Opuscula.

Index Opusculorum, quæ hoc in volumine continentur.

V.

Quamquam clarissimi JOSEPHI SIMONII ASSEMANI *Bibliotheca Orientalis* nihil ad meum propositum faciens nisi Excerpta ac Operum ineditorum titulos ut plurimum exhibet, non est tamen quod librum tam pretiosum hic prætermittendum existimem. Titulum saltem atque Indices Capitum huic notitiæ inseri curabo.

Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana in qua Manuscriptos Codices Syriacos, Arabicos, Persicos, Turcicos, Hebraicos, Samaritanos, Armenicos, Æthiopicos, Græcos, Ægyptiacos, Ibericos, et Malabaricos, jussu et munificentia Clementis XI. Pontificis Maximi ex Oriente conquisitos, comparatos, avectos, et Bibliothecæ Vaticanæ addictos, recensuit, digessit, et genuina scripta a spuriis secrevit, addita singulorum Auctorum vita, Joseph Simonius Assemanus Syrus Maronita Sacræ Theologiæ Doctor, atque in eadem Bibliotheca Vaticana Linguarum Syriacæ et Arabicæ Scriptor. Tomus Primus de Scriptoribus Syris Orthodoxis. Romæ, MDCCXIX. Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide. Superiorum Facultate.

Indicem Capitum tomi primi describo.

[a] Annos, quibus floruerunt singuli auctores, in primi tomi Indice ab Assemano omissos, ipse adjeci.

Tomus Secundus de Scriptoribus Syris Monophysitis, anno Christi MDCCXXI. lucem publicam adspexit.

Index Capitum Tomi Secundi talis est:

[b] Hos scriptores in calcem hujus tomi Assemanus rejecit, quod de Abgari Epistola diversa sunt Eruditorum judicia; et Archelai Disputatio ejus nomine non potest certo inscribi. Sed "Abgarianam epistolam nullo νοθεύσεως vitio laborare," vir doctissimus sibi persuadet, p. 554. Disputationis scriptorem non Archelaum, sed Hegemonium fuisse confirmat, p. 555.

c Multa de hoc scriptore habet Assemanus. "Scripsit" enim (sic dicit) "Bar-Salibæus eleganti sermone Syriaco, multaque erudita volumina, in quibus nil fere optimo Theologo indignum occurrit, si Monophysitarum hæresim excipias, quam ubique propugnat." p. 157.

d Omnium operum quæ Barhebræus edidit, doctissimum æque ac utilissimum, Assemano judice, est Chronicon Tripartitum, cujus duas posteriores partes in hanc Bibliothecam fere integras transtulit, pp. 321–462. Textus autem Syriacus partis primæ, (quam sub *Historiæ compendiosæ Dynastiarum* nomine clarissimus Pocockius noster Oxonii, anno MDCLXIII., Arabice et Latine edidit,) Lipsiæ, anno MDCCLXXXIX. lucem publicam adspexit, hoc titulo inscriptus: Gregorii Abulpharagii sive Bar-Hebræi Chronicon Syriacum e Codicibus Bodleianis descripsit maximam partem vertit notisque illustravit Paulus Jacobus Bruns Philos. et legum Doctor Histor. Literar. et Linguarum Orientalium Professor Publicus ordinarius et Bibliothecæ Publicæ Præfectus

Tomi Tertii Pars Prima de Scriptoribus Syris Nestorianis, Anno Salutis MDCCXXV. lucem adspexit.

Index Capitum Tomi Tertii talis est:

in Academia Helmstadiensi, edidit, ex parte vertit notasque adjecit Georgius Guilielmus Kirsch Philos. Doctor et Gymnasii quod Hofæ est in Marggraviatu Baruthino Rector. Lipsiæ, CIƆIƆCCLXXXVIIII. tom. 2. in 4to.

e Hic Ebedjesu Sobensis Catalogus Librorum Ecclesiasticorum, metrica oratione compositus, quem post Abraham Ecchellensem Assemanus Syriace et Latine typis publicavit, " neque omnes continet Syros Scriptores, neque omnia eorum, quorum nomina referuntur, opera. Præterea Canonici utriusque Fœderis libri, Patresque e Græco vel Latino in Syriacum conversi priorem ejusdem partem occupant; posteriorem potioremque Syri Nestoriani. Demum ordo temporis sæpenumero a Sobensi negligitur, qui priores Scriptores cum posterioribus conjungere solet, aut ipsos etiam recentioribus postponere." Indicem capitum hujus Catalogi in libellum meum transferre operæ pretium esse videbatur.

[f] De hoc Appendice Assemanus hæc habet: "Absoluto Sobensis Catalogo, superest, ut quos ille Syros Scriptores prætermisit, servata temporum ratione recenseam, sive ii orthodoxi fuerint, sive hæretici: utrique enim ad eos populos spectant, quos Chaldæos, Assyrios, Orientales, seu Nestorianos appellamus. Et potiorem quidem hujus Appendicis partem Nestoriani occupant, quorum notitiam Thomæ Margensi, Mari, Amro, Eliæ, Barhebræo, Abulbarcato, et Ecclesiasticis ejus gentis libris debemus. Catholicos paucos Scriptores habemus, quorum scripta ex nuper illatis in Bibliothecam Vaticanam Codicibus comperta sunt." p. 363.

Bibliothecæ Orientalis quartus Tomus, (sive Tomi tertii Pars Secunda de Syris Nestorianis,) Romæ, anno MDCCXXVIII. in lucem editus, doctissimam atque amplissimam Assemani Dissertationem de Syris Nestorianis continet.

VI.

Nunc ad *Thesaurum Anecdotorum Novissimum* BERNARDI PEZ, Benedictini et Bibliothecarii Mellicensis, progredimur. Ista collectio, sex magnis tomis in folio distincta, Augustæ Vindelicorum et Græcii in lucem prodiit. Primi Tomi, anno MDCCXXI. editi, titulus ita se habet:

Thesaurus Anecdotorum Novissimus: seu Veterum Monumentorum, præcipue Ecclesiasticorum, ex

Germanicis potissimum Bibliothecis adornata Collectio recentissima.

TOMUS I.

PARS I.

PARS II.

PARS III.

Omnia nunc primum cum Præfationibus, Observationibus præviis et Indicibus necessariis publici juris facta a R. P. Bernardo Pezio, Benedictino et Bibliothecario Millicensi, Operam et studium conferentibus aliis pluribus tum sui, tum aliorum Or-

dinum et Monasteriorum eruditis Viris, quorum nomina suis quæque opusculis præfixa sunt. Cum consensu superiorum. Augustæ Vindelicorum et Græcii. Sumptibus Philippi Martini, et Joannis Veith Fratrum. Anno 1721.

TOMUS II.

PARS I.

PARS II.

PARS III.

Omnia nunc primum cum Præfationibus, Observationibus præviis et Indicibus necessariis publici juris facta. A. R. P. Bernardo Pezio, Benedictino et Bibliothecario Millicensi, Operam et Studium conferentibus aliis pluribus tum sui, tum aliorum Ordinum et Monasteriorum eruditis Viris, quorum nomina suis quæque opusculis præfixa sunt. Cum Consensu Superiorum. Augustæ Vindelicorum et Græcii. Sumptibus Philippi, Martini, et Joannis Veith Fratrum. Anno 1721.

TOMUS III.

PARS I.

PARS II.

PARS III.

Omnia nunc primum, &c. Anno 1721.

Elenchus Opusculorum, quæ hoc Tomo IV. Thesauri Anecdotorum Novissimi continentur.

PARTE I.

PARTE II.

PARTE III.

Omnia nunc primum, &c. anno 1723.

Tomus Quintus Thesauri Peziani gaudet titulo, quem hic exscribo.

Magni Gerhohi seculo XII. Præpositi Reicherspergensis Ord. Can. Reg. S. Aug. Commentarius Aureus in Psalmos et Cantica Ferialia, quo præter amplam luculentamque Divini hujus libri expositionem magna quoque pars historiæ controversiarumque illorum temporum continetur. Accesserunt, ubi ille deficit, supplementa necessaria ex nondum edito in eosdem Psalmos Commentario Viri eodem seculo longe Celeberrimi Honorii Augustodunensis Ord. S. Ben. Prodeunt nunc omnia primum tum junctim cum reliquis *Thesauri Anecdotorum Novissimi* Tomis, quorum hic *Quintus* est, tum etiam separatim, ex MSS. Codd. Reichersperg. et Mellicens. Cum Indicibus necessariis publici juris facta, opera et studio RR. PP. Bernardi Pez Benedictini et Bibliothecarii Mellic.

et Felicis Mariæ Wirtenberger Ord. Serv. B. Mariæ Virg. Concionatoris. Augustæ Vindelicorum et Græcii, Sumptibus Fratrum Veith, anno MDCCXXVIII.

Insequenti anno Tomos hos quinque Sextus excepit.

Codex Diplomatico-Historico-Epistolaris, quo Diplomata, Chartæ, Epistolæ, Fragmenta Opusculorum, Epitaphia, et alia id genus vetera monumenta Pontificum Rom. Archiepiscoporum, Episcoporum, Abbatum, Imperatorum, Regum, Marchionum, Ducum, Comitum, aliorumque Illustrium Virorum a Seculo Christi Quinto usque ad Decimum fere Sextum continentur, totiusque pene Europæ Historia illustratur. Prodeunt nunc omnia primum tum junctim cum reliquis Thesauri Anecdotorum Novissimi Tomis, quorum hic Sextus est, tum etiam separatim ex Diversarum Bibliothecarum MSS. Codd. et Archivorum Membranis, opera et studio RR. PP. Bernardi Pez, Benedictini et Bibliothecarii Mellicensis, et Philiberti Hueber, dum viveret, Archivarii itidem Mellic. Augustæ Vind. et Græcii, Sumptibus Fratrum Veithiorum, anno MDCCXXIX.

VII.

Neque inter Protestantes defuerunt qui virorum doctorum sacris Romanæ Ecclesiæ addictorum labores imitarentur. Primus ante omnes nobis se offert Joannes Christophorus Wolfius, Hamburgensis; qui *Anecdota* quædam *Græca* apud varias bibliothecas hactenus latentia publici juris fecit, ac suæ collectioni hunc titulum præfixit:

Anecdota Græca, Sacra et Profana, ex Codicibus manu exaratis nunc primum in lucem edita, versione Latina donata, et notis illustrata a Jo. Christophoro

Wolfio Pastore ad D. Cathar. Hamburg. et Scholarcha. Tom. I. Hamburgi, Apud Theodorum Christophorum Felginer CIƆIƆCCXXII. in 8vo.

Tomo Primo continentur,

Tomus Secundus eodem anno prodiit, et continet

In Tomo Tertio, qui anno MDCCXXIII. lucem adspexit, hæc exhibentur:

In Tomo Quarto, qui anno MDCCXXIV. editus est, leguntur,

. Liber Primus Photiani de Paulicianis operis, *Φωτίου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐν συνόψει διήγησις τῶν νεοφαντῶν Μανιχαίων ἀναβλαστήσεως*, Bibliothecæ Coislinianæ, (p. 349–375.) quæ doctissimo Montfaucon edente, Parisiis, anno MDCCXV. in lucem prodiit, jam insertus erat. Sed Wolfius "necessarium putavit, ut idem ille liber primus cum cæteris tribus hic recuderetur."

VIII.

JOANNES ALBERTUS FABRICIUS, vir supra laudes meas positus, atque Wolfio conjunctissimus, nonnulla vetera Monumenta ad Res Ecclesiasticas spectantia, aut hactenus inedita, aut saltem rariora, suis Bibliothecis inseruit. *Bibliotheca Græca,* quæ Hamburgi (an. 1708–1728) prodiit, sequentia exhibentur:

Tomo V. MICHAELIS PSELLI *Διδασκαλία παντοδαπή*, sive de omnifaria Doctrina Capita et Quæstiones ac Responsiones CXCIII. ad Michaelem Ducam Imperatorem CPol. Gr. Lat.

Tomo VIII. S. BASILII Magni Precationes quædam. Gr. Lat. p. 92–100.

Fragmenta ex libris EUSTATHII Antiocheni deperditis. Gr. Lat. p. 170–188.

EUNOMII Hæretici Expositio Fidei. Gr. Lat. p. 253–260.

Ejusdem Apologeticus. Gr. Lat. p. 262–305.

B. HIERONYMI (Scriptoris Græci) Commentatio de Sensu Christianismi. Gr. Lat. p. 377–384.

Ejusdem Colloquium cum Judæo. Gr. Lat. p. 384–398.

Tomo X. S. ANDREÆ Cretensis Homilia de Publicano et Pharisæo. Gr. Lat. p. 141–155.

Precatio ad Dominum nostrum Jesum Christum, matutina, meridiana, et vespertina. Gr. Lat. p. 335–339.

Tomo XI. Synopticæ de Synodis Relationes. Gr. Lat. p. 165–183.
Synodicon Vetus. Gr. Lat. p. 185–258.
Tomo XII. S. THEODORI Studitæ Sermo de Delectu Ciborum, et Continentia. Græce. p. 303–305.
S. CHRISTOPHORI Patriarchæ Alexandrini Homilia, cuinam similis sit vita hæcce hominum, et in quem finem desinat. Gr. Lat. p. 657–674.

Apud ejusdem J. A. FABRICII *Bibliothecam Latinam Mediæ et Infimæ Ætatis*, quæ Hamburgi (an. 1734–36) lucem adspexit, hæc vetera Monumenta[g] invenies.

Tomo I. Proverbia WIPPONIS Presb. ad Henricum, Conradi Imp. Filium. p. 1265–1272.
Tomo II. D. SEVERINI Episcopi Doctrina. p. 683–688.
Tomo III. Rhythmi Veteres de Vita Monastica. p. 913–920.
Tomo IV. Supplementum Somnii Moralis Pharaonis, auctore JOHANNE Lemovicensi. p. 261–273.
JOANNIS SARESBERIENSIS de Membris conspirantibus Carmen. p. 877–888.
Tomo V. NOTKERI BALBULI Libellus de illustribus Sacrarum Scripturarum Expositoribus, ad Salomonem, postea ab A. 891. Constantiensem Episcopum. p. 904–932.
Vetustissimi Versus, qui olim in Bibliotheca S. Isidori Hispalensis Episcopi legebantur. p. 933–936.
Tomo VI.[h] CŒLII SEDULII Presbyteri Carmen de Verbi Incarnatione. p. 929–940.

IX.

Sub *Miscellaneorum* titulo Veterum monumentorum collectionem RAIMUNDUS DUELLIUS edidit; qui suæ farragini hanc inscriptionem præfixit:

Raimundi Duellii Reg. S. Aug. Canon. et Bibliothe-

[g] Sed omnia, ni fallor, alibi typis divulgata exstant.

[h] Ultimum Volumen post fata celeberrimi Fabricii addidit Christianus Schoettgenius. Hamburgi, 1746.

carii Sand-Hippolytensis Miscellaneorum, quæ ex Codicibus MSS. collegit. Liber I. cum Permissu Superiorum. Augustæ Vind. et Græcii, Sumptibus Philippi Martini, et Joannis Veith, Fratrum. Anno MDCCXXIII. in 4to.

Index eorum quæ primus liber complectitur.

Index eorum quæ secundus Liber (i. e. Tomus) complectitur.

Statuta per Præpositum et Canonicos Wiennenses MCCCLXXXIII. composita de Optione Commodorum (i. e. habitaculorum.)
Statuta Ecclesiæ S. Stephani Wiennensis per Concilium Basiliense edita.
Fasciculus Epistolarum, Sec. XV.
Monumenta Sand-Hippolytensia, Sec. XIV. XV.
Chronicon Diessense.
Chronicon Saltzburgense ab Anno MCCCCIII. ad Annum MCCCCXCIV.
Necrologium FF. Prædicatorum in Retza.
Chronicon Rottenburgense.
Historia Monasterii Chombergensis.
Catalogus Episcoporum Pataviensium.
Duæ Chartæ, ex Tabulario Sand-Hippolytano, Historiam duorum Episcoporum Pataviensium illustrantes.
Statuta Ord. S. Augustini, juxta Regulam Canonicorum, secundum Observantiam Pragensis Diœcesis.
Res Sand-Andreanæ.
Catalogus Abbatum Collegiatæ Cann. Regg. S. Aug. ad S. Mariam in Arena Ecclesiæ Vratislaviæ.
Fragmentum Chartularii Sand-Hippolytensis membranei.

X.

Ex simili materia conflatæ sunt JOANNIS FRIDERICI SCHANNAT Collectiones, quæ *Vindemiæ Literariæ* inscribuntur.

Joannis Friderici Schannat Vindemiæ Literariæ, hoc est Veterum Monumentorum ad Germaniam Sacram præcipue spectantium Collectio Prima qua continentur

I. Necrologium Ecclesiæ Metropolitanæ Moguntinæ.
II. *Anonymi* Series Abbatum Monasterii Weissenburgensis.
III. Vetus Diptycon Fuldense.
IV. *Anonymi* Chronicon Cœnobii Schutterani.
V. Necrologium Laureshamense.
VI. Antiquitates Cœnobii S. Michaelis Bambergæ.
VII. Traditiones Veteres Cœnobii S. Stephani Herbipoli.
VIII. *Anonymi* Chronicon Erfordiense.
IX. Chartarium Reinhartsbornense.
X. Excerpta Necrologii Veteris Abbatiæ Mollenbeccan.

XI. Notitiæ Monasterii Omnium-Sanctorum.
XII. Rudera Abbatiarum Albæ-Dominorum et Albæ Dominarum.
XIII. Anonymus de Origine et Abbatibus Cœnobii S. Joannis in Rhingavia.
XIV. Dotationes Cœnobii S. Petri in Nigrasilva.
XV. Necrologium Abbatiæ Lucidæ-Vallis.
XVI. Diplomata et Epistolæ variæ.

Accedit Conspectus Trium Vetustissimorum Codicum, ex illis quos in ipso Martyrii Campo, ubi S. Bonifacius Archiepiscopus cum sociis gloriose occubiit, manus fidelium recollegerunt, ac in sacrarium Fuldense deportarunt. Cum Fig. æneis. Fuldæ et Lipsiæ, apud Mauritium Georgium Weidmannum, Sac. Reg. Pol. Majest. et Elect. Saxon. Bibliopolam. Typis Jo. Henr. Küsteri, suæ Cels. Typogr. M.DCCXXIII. Cum Permissu Superiorum.—In folio.

Insequenti anno tomus alter lucem publicam adspexit. Titulus ita se habet:

Joannis Friderici Schannat Vindemiæ Literariæ, hoc est veterum Monumentorum ad Germaniam Sacram præcipue Spectantium Collectio secunda qua continentur

I. Traditiones Veteres Cœnobii S. Petri Erfordiæ.
II. Excerpta ex Necrologio ejusdem Cœnobii.
III. *Anonymi* Chronicon Wirtembergense.
IV. *Anonymus* de Origine et Abbatibus Cœnobii Combergensis.
V. Necrologium Monasterii S. Michaelis Bambergæ.
VI. Burchardi de Hallis Chronicon Ecclesiæ Collegiatæ S. Petri Winpinensis.
VII. Dietheri de Helmestat Continuatio ejusdem Chronici.
VIII. Necrologium Eccles. Collegiatæ Winpinensis.
IX. *Anonymi* Vita B. Lamberti Can. Regg. Novi Operis juxta Halas Saxonicas, primi præpositi.
X. Translatio Reliquiarum S. Alexandri Martyris, ad idem Novi Operis Monasterium.

XI. Joannis Tylich Monasterii S. Mauritii extra Muros Nuemburgenses Præpositi, Chronicon Missnense.
XII. *Anonymi* Series Chronologica Episcoporum Virdunensium.
XIII. Diplomata et Epistolæ Variæ.

Cum Figuris Æneis. Fuldæ et Lipsiæ: apud Maur. Georg. Weidmannum, Sacr. Reg. Pol. Majest. et Elect. Saxoniæ Bibliopolam. Anno MDCCXXIV. In folio.

XI.

Sed istæ sunt perexiguæ collectiones, vel saltem monumentis minoris pretii refertæ: jam ad ampliores ac nobiliores progredimur. Parisiis anno Christi MDCCXXIII. *Dacherii Spicilegium* et *Mabillonii Analecta*, quæ sæculo decimo septimo jam vergente primum lucem adspexerant, denuo typis excusæ sunt. Quoniam editiones secundæ novum ordinem exhibent, ac multum a prioribus quas Ittigius recenset, (De Bibl. Patrum, p. 166–250; et p. 268–298.) differunt, putavi non fore alienum instituto meo, earum indices huic opusculo inserere. Utraque Collectio eamdem formam, nempe majorem quam *in folio* vocant, induit, atque operæ debetur ejusdem editoris, Ludovici Francisci Joseph de la Barre. Titulus novæ Dacherii Spicilegii editionis ita se habet:

Spicilegium sive Collectio veterum aliquot Scriptorum qui in Galliæ Bibliothecis delituerant: olim editum Opera ac studio D. Lucæ d'Achery, Presbyteri ac Monachi Ordinis Sancti Benedicti, Congregationis S. Mauri. Nova editio priori accuratior, et infinitis prope mendis ad fidem MSS. Codicum, quorum varias lectiones V. C. Stephanus Baluze, ac R. P. D. Edmundus Martene collegerunt, expurgata, per Ludovicum-Franciscum-Joseph De la Barre, Tornacensem. Tomus I. Parisiis, apud Montalant, ad Ripam P. P. Augustinianorum,

prope Pontem S. Michaëlis. M.DCC.XXIII. Cum privilegio Regis.

Elenchus Operum in Tomo I.

Elenchus Operum in II. Volumine contentorum.

Elenchus Operum in III. Volumine contentorum.

Miscellanea Epistolarum, Diplomatum, &c.

Privilegia Corbeiæ.

Hactenus Privilegia Corbeiæ.

S. ANSELMI Epistolæ

HILDEBERTI Cenomanensis Episcopi ac deinde Archiepiscopi Turonensis Epistolæ.

XII.

Eodem anno, opera ejusdem Editoris, *Mabillonii Vetera Analecta* iterum in lucem prodierunt.

Vetera Analecta, sive Collectio Veterum aliquot Operum et Opusculorum omnis generis, Carminum, Epistolarum, Diplomatum, Epitaphiorum, &c. Cum Itinere Germanico, Adnotationibus et aliquot disquisitionibus R. P. D. Joannis Mabillon, Presbyteri ac Monachi Ord. Sancti Benedicti e Congregatione S. Mauri. Nova Editio, cui accessere Mabillonii Vita et aliquot Opuscula, scilicet Dissertatio de Pane Eucharistico, Azymo ac Fermentato, ad Eminentiss. Cardinalem Bona. Subjungitur Opusculum Eldefonsi Hispaniensis Episcopi de eodem argumento. Et Eusebii Romani ad Theophilum Gallum Epistola, de Cultu Sanctorum Ignotorum. Parisiis, apud Montalant, ad Ripam PP. Augustinianorum, prope Pontem S. Michaëlis. MDCCXXIII. Cum Privilegio Regis. *In folio.*

Elenchus contentorum in hac nova Editione Veterum Analectorum.

Miscellanea Epistolarum, Diplomatum, &c.

Epistolæ Tegernsenses, scil.

R. P. D. JOANNIS MABILLON Opuscula.

Accessere

[a] Sub hoc ficto nomine Mabillonius ipse latet.

XIII.

Eodem tempore D. Edmundus Martene et D. Ursinus Durand, qui jam ab omnibus rerum Ecclesiasticarum studiosis maximam inierant gratiam, altero beneficio in rempublicam literariam collato gloriam sibi cumularunt. Thesaurum novum Anecdotorum, de quo supra (p. 4–9) egimus, *Veterum Scriptorum Amplissima Collectio* excepit. Hæc illo quamvis duplo fere major, ac novem tomis in folio distincta, haud diutius nos morabitur. Titulus enim singulorum voluminum, exceptis quinto nonoque, contenta satis indicat. Primi Tomi titulus est:

Veterum Scriptorum et Monumentorum Historicorum, Dogmaticorum, Moralium, amplissima Collectio. Tomus I. complectens Regum et Principum, aliorumque Virorum Illustrium Epistolas et Diplomata bene multa. Prodiit nunc primum studio et opera Domni Edmundi Martene, et Domni Ursini Durand, Presbyterorum et Monachorum Benedictinorum e Congregatione S. Mauri. Parisiis, Apud Montalant, ad Ripam PP. Augustinianorum, prope Pontem S. Michaelis. MDCCXXIV. Cum Privilegio Regis et Superiorum Permissu.

TOMUS II.

In quo continentur Vetera Monumenta Imperialis *Monasterii Stabulensis*. Wibaldi Abbatis Stabulensis et Corbeiensis in Saxonia Epistolæ. Alexandri Papæ III. Registrum epistolarum pro Remensi Provincia. Epistolæ variorum ad Sanctam Hildegardem cum responsis ad easdem. Friderici II. Imperatoris epistolæ variæ cum Summariis privilegiorum ecclesiæ Romanæ et quibusdam aliorum epistolis, anno MDCCXXIV. in lucem emissus est.

TOMUS III.

In quo continentur, AMBROSII CAMALDULENSIS ordinis præpositi generalis epistolarum libri XX. Præfationes in varias translationes de Græco in Latinum ab eo factas, et virorum eruditorum ad eum epistolæ. ALBERTI SARTHIANENSIS ordinis Minorum vicarii generalis et quorundam aliorum epistolæ selectæ. PETRI DELPHINI Camaldulensis ordinis epistolæ CCXLII. ÆGIDII VITERBIENSIS, THOMÆ WOLSEI, et PETRI CIACONII quædam epistolæ, anno eodem prodiit.

TOMUS IV.

Complectens plures Scriptores Historicos de rebus præsertim *Germanicis*, quorum index paginas tres complet, anno MDCCXXIX. lucem publicam adspexit.

TOMUS V.

Complectens plures scriptores Historicos de rebus præsertim Gallicis, Anglicis, Italicis, Constantinopolitanis et Terræ-Sanctæ, anno MDCCXXIX. prodiit.

Index contentorum in hoc Tomo V.

TOMUS VI.

Complectens plures Scriptores Historicos de variis Ordinibus Religiosis, Antiqua Martyrologia nonnulla, cum quibusdam Sanctorum Actis, eodem anno, MDCCXXIX. scilicet, quo priores duo, in lucem editus est.

Index Contentorum in Sexto Tomo.

TOMUS VII.

Complectens varia Concilia, Episcoporum Statuta Synodalia, Actaque plurima quæ Concilium *Pisanum* præcesserunt, ac subsecuta sunt, anno MDCCXXXIII. est vulgatus.

TOMUS VIII.

Complectens varia Concilia, Episcoporum Statuta Synodalia, cum amplissima Collectione Actorum ad Concilium *Basileense* pertinentium, et duplici Historia Concilii Tridentini, anno eodem in lucem prodiit.

TOMUS IX.

Varia complectens Opuscula Sanctorum Patrum, et aliorum Auctorum Ecclesiasticorum, Parisiis, anno MDCCXXXIII. editus, hæc monumenta exhibet:

Index Opusculorum quæ in hoc Tomo continentur.

XIV.

Neque immerito in nostram civitatem adsciscemus novam *Canisii Antiquarum Lectionum* et *Stevartii Tomi Singularis Insignium Auctorum*[b] editionem, quæ curis JACOBI BASNAGE adparata, demum post ejus mortem Amstelædami anno MDCCXXV. in lucem vulgata est. Hæc enim Canisii ac Stevartii editio non solum novo ordine, chronologico scilicet, digesta est, sed etiam novo titulo gaudet.

Thesaurus Monumentorum Ecclesiasticorum et Historicorum, sive Henrici Canisii Lectiones Antiquæ, ad Sæculorum ordinem digestæ variisque Opus-

[b] De his libris videndus est Ittigius. (De Bibl. Patrum, p. 577–605; et p. 605–608.) Præterea J. A. Fabricius recensionem editionis Basnagianæ, collatæ cum Ingolstadiensi, exhibet. ap. Bibl. Græc. Tom. xiii. p. 761–778.

culis auctæ, quibus Præfationes Historicas, Animadversiones Criticas, et Notas in singulos Auctores, adjecit Jacobus Basnage, cum Indicibus locupletissimis. Amstelædami, apud Rudolphum et Gerhardum Wetstenios, MDCCXXV. In folio.

Index sistens Auctores, Tractatus et Opuscula quæ unumquodque Volumen complectitur.

TOMUS I.

Tomi II. Parte II. continentur,

Tomi II. Parte III. continentur,

Index Opusculorum Tomi III. Parte I. contentorum.

Tomi III. Parte II. continentur,

Index Opusculorum Tomo IV. contentorum,

XV.

Interea BERNARDUS PEZ, cujus operæ Thesaurus Anecdotorum, de quo supra egimus (22–32), debetur, Collectionem quæ titulo *Bibliothecæ Asceticæ* gaudet, in lucem emittebat.

R. P. Bernardi Pezii Benedictini et Bibliothecarii Mellicensis Bibliotheca Ascetica Antiquo-nova, hoc est: Collectio Veterum quorundam et recentiorum Opusculorum Asceticorum, quæ hucusque in variis MSS. Codicibus et Bibliothecis delituerunt. Tomus I. cujus contenta Lectorem aversa

[c] Errat Fabricius, qui Indici credens Campiani epistolam apud editionem dicit (Bibl. Græc. tom. xiii. 778) hanc Basnagianam deesse.

pagina docebit. Cum Facultate Superiorum. Ratisbonæ, Sumptibus Joannis Conradi Peezii, Anno MDCCXXIII. in 8vo.

Contenta Primi Tomi.

Tomo Secundo continentur,

Tomus Tertius, qui anno MDCCXXIV. prodiit, continet,

Contenta Quarti Tomi.

Contenta Quinti Tomi.

Contenta Tomi Sexti.

Tomo Septimo, qui anno MDCCXXV. in lucem prodiit, continentur,

Contenta Octavi Tomi.

Contenta Tomi Noni, anno mdccxxvi. editi.

Tomus Decimus, anno mdccxxxiii. vulgatus, continet,

Pag.

PLACIDI Abbatis Augiæ Majoris Brigantinæ Ord. S. Bened. de Vita et Martyrio Beati Fidelis a Simaringa Ord. FF. Minor. Capucinorum Relationem historicam. 403

TOMUS UNDECIMUS Posthumus, a quodam Authoris defuncti amico, Bernardo Baillie, Abbate S. Jac. Ratisbonæ, anno MDCCXXXV. editus, exhibet,

Ven. NICOLAI DE ARGENTINA, Prioris Cartusiæ Gemnicensis, Expositionum Mysticarum in Cantica Canticorum Libros I. II. III. et IV. p. 1–462

TOMUS DUODECIMUS Posthumus et ultimus, Bibliothecæ Asceticæ Pezianæ, anno MDCCXXXX. in lucem emissus, continet,

Ven. NICOLAI DE ARGENTINA Expositionum Mysticarum in Cantica Canticorum Libros V. VI. VII. et VIII. p. 1–416

XVI.

Neque hic prætereunda existimo CAROLI LUDOVICI HUGONIS *Sacræ Antiquitatis Monumenta*, quæ eodem anno, quo Thesaurus Basnagianus, vulgata sunt; atque hunc titulum præ se ferunt [d]:

Sacræ Antiquitatis Monumenta Historica, Dogmatica, Diplomatica. Tomus I.

I. Continens GERVASII Abbatis Præmonstrati et Episcopi Sagiensis Epistolas.

II. Antiquitates Archiprioratus Hireevallensis.

III. Antiquitates Vallis-Galileæ, vulgo S. Deodati.

IV. Diarium et Medulla votorum Patrum Concilii Tridentini, Auctore N. PSALMÆO Abbate Sancti Pauli Ordinis Præmonstratensis et Episcopo Virdunensi.

V. Elucidationes nonnullorum locorum Sacri Concilii Tridentini a S. R. E. Cardinalibus dicti Concilii interpretentibus, collectore NIC. PSALMÆO.

[d] Quem hic exhibeo Hugonis Collectionis indicem, debeo benevolentiæ viri præclara in literis Ecclesiasticis eruditione, mihi amicissimi et conjunctissimi, Samuelis R. Maitland, Bibliothecæ Lambethanæ Custodis; qui libris suis benigne commodandis mihi hoc opus componenti haud parum auxilii præbuit.

VI. Chronica B. EMONIS et MENCONIS, Abbatum Werumensium, sive Floridi-Horti, Ordinis Præmonstratensis in Frisia.

Notis illustrata a R. P. ac Domino Carolo Ludovico Hugo, Abbate Stivagii, et Fontis Andreæ, Doctore Theologo, suæ Celsitudini Regiæ a consiliis et Historicis, Tractus Stivagiensis Prælato Ordinario, &c. Stivagii, Litteris Joannis Martini Keller, Typographi et Bibliopolæ. MDCCXXV. et veneunt Stivagii, apud Joannem Martinum Keller, Nanceii, apud Franciscum Midon Bibliopolam, in Oppido S. Deodati, apud Dominicum Bouchard Bibliopol.

Tomus II. continens,

I. Acta Beati Lucæ, Primi Abbatis Cupiaci, Ord. Præm.
II. Vitam Beati Ludovici Comitis Arnstenii, Abbatiæ Arnstenianæ fundatoris, et ibidem conversi, ab *auctore coævo*, cum variis ejusdem Abbatiæ Diplomatis.
III. Chronicon F. BALDUINI Diaconi et Canonici Ninoviensis Ord. Præm. ab Christo nato ad annum 1239.
IV. Chronicon Abbatiæ Viconiensis, Ord. Præm. Auctore NICOLAO DE MONTIGNY Viconiensi Canonico.
V. SIBRANDI LEONIS Canonici Præm. in Lidlum, et Pastoris in Menaldom Chronica Abbatum Horti B. Mariæ et Lidlumensium in Frisia.
VI. Parisiensis Abbatiæ in Alsatia Antiquitates.
VII. Alspachensis Monialium Abbatiæ in Alsatia Antiquitates.
VIII. HUGONIS METELLI Epistolas numero LV.
IX. Antiquas Constitutiones Cœnobii S. Petri-Montis Ordinis Canonicorum Reg. S. Augustini.
X. Statuta Collegialis Ecclesiæ S. Dionysii Leodiensis.
XI. Statuta Synodalia Virdunensis Diœceseos.
XII. Varia Diplomata,

Notis illustrata

In Oppido Sancti Deodati, Typis Josephi Chalot Typographi et Bibliopolæ. Anno MDCCXXXI.

XVII.

Nova Collectio a CHRIST. GODOFREDO HOFFMANNO edita, pauca inedita exhibet. Inscriptio talis est:

Nova Scriptorum ac Monumentorum partim rarissimorum partim ineditorum Collectio Opus ad illustrandum Hist. Civilem, Ecclesiasticam, Litterariam nec non Jurisprudentiam Publicam et Privatam cum maxime comparatum. Tomus I. Præter alia Sæculi XVI. monumenta *Sam. Guichenoni* Bibliothecam Sebusianam et *Paridis de Crassis* Diarium Cur. Rom. complexus. Recensuit Christ. Godofredus Hoffmannus, JCt. Reg. Bor. Maj. Consil. Intimus et Ordin. Juridici in Acad. Francof. Ordinarii. Lipsiæ, Sumptibus Hæred. Lanckisianorum. MDCCXXXI. In quarto.

In Tomo Primo continentur,

Bibliotheca Sebusiana, seu Variarum Chartarum, Diplomatum, Fundationum, Privilegiorum, Donationum et Immunitatum a Summis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, &c. concessarum Ecclesiis, Monasteriis et aliis locis et personis Miscellæ Centuriæ duæ: ex Archivis Regiis, Tabulariis et Codicibus Manuscriptis collectæ notisque illustratæ a Samuele Guichenon. Lugduni apud Barbier anno MDCLX. Editio nova cum Præfatione de vita ac scriptis Sam. Guichenonii, hujusque Collectionis Utilitate. Pag. 1

Excerpta ex PARIDIS DE GRASSIS, Episcopi Pisauriensis et Magistri Ceremoniarum sub Leone X. S. P. Diario Curiæ Romanæ, ab anno MDXVIII. usque ad MDXXII. quo se hoc munere abdicavit, Opus quod plerumque sub titulo Ceremonialis Romani citatur, nunc primum ex manuscripto editum. 395

Fasciculus Rerum Historiam ac Statum Curiæ Romanæ, qui inprimis Seculo XVI. fuit, illustrantium, continens,

I. LUCÆ HOLSTENII notas ad Pontificale Romanum. 509

TOMUS II.

Præter varia ad Cærimoniarum Disciplinam pertinentia, Librum Diurnum Romanorum Pontificum, et Augustini Patricii Picolominei, Episcopi Pientini, Librum Sacrarum Cæremoniarum, quibus Romani Pontifices uti consueverunt, exhibens, Lipsiæ anno MDCCXXXIII. lucem adspexit.

In Tomo Secundo imprimuntur,

XVIII.

Apud novam editionem Jacobi Gretseri Operum[e], quæ Ratisbonæ anno MDCCXXXIV. et annis sequentibus edita est, præter Homilias et Excerpta de Cruce Tomo II. comprehensa, (de quibus consulendus est Ittigius de Bibl. PP. p. 608–610.)

Tomo XIV. continentur,

e Jacobi Gretseri Societatis Jesu Theologi Opera Omnia antehac ab ipsomet Auctore accurate recognita, Opusculis multis, notis, et Paralipomenis pluribus, propriis locis in hac editione insertis aucta et illustrata nunc selecto ordine ad certos titulos revocata. Ratisbonæ, Anno MDCCXXXIV–XLI. In Tom. XVII.

12. Oratio in Ingressum Jejunii Quadragesimalis.
13. Oratio contra Fornicarios.
14. Lacunæ quædam in libris contra Eunomium ex Cod. Bavarico et Livinejano suppletæ.
15. Addenda Notis Frontonis Ducæi Soc. Jesu Theologi.

Ejusdem Oratio in Apostolorum Principes Petrum et Paulum.

S. ANASTASII SINAITÆ Ὁδηγὸς, seu Viæ Dux contra Acephalos et Severianos.

Ejusdem Quæstiones, et Responsiones CLIV. de variis argumentis, cum insigni auctuario.

Ejusdem S. ANASTASII SINAITÆ Oratio de sacra Synaxi, et de non judicando, seque oblivione injuriarum.

Index eorum quæ Tomo XV. continentur.

GEORGII CODINI Curopalatæ Liber de Officiis, et Officialibus Magnæ Ecclesiæ, et Aulæ Constantinopolitanæ ex Græco in Latinum translatus.

In librum Georgii Codini Curopalatæ de Officiis, et Officialibus, &c. Commentariorum libri tres.

Syntagma de Imaginibus manu non factis, deque aliis a S. Luca pictis.

Orationes IX. LEONIS Imperatoris. 1. In Sepulturam Christi. 2. In Resurrectionem Christi. 3. In Ascensionem Christi. 4. In Pentecosten. 5. In Festum Palmarum. 6. In Assumptionem B. Virginis. 7. In Annunciationem B. Virginis. 8. In Decollationem S. Joannis Baptistæ. 9. In omnes Sanctos.

THEODORI ABUCARÆ Episcopi Cariæ Opuscula XLII. contra varios Hæreticos.

HIPPOLYTI Thebani Chronicon, vel potius fragmentum Chronici cum notis.

Duodecim Anathematismi S. GREGORII THAUMATURGI cum explicatione.

Variorum Pontificum ad Petrum Cnapheum Eutychianum Epistolæ decem Græco-Latinæ.

GREGORII ACINDYNI Libri duo de Essentia, et Operatione Dei.

Animadversiones et Notationes in Historiæ Cantacuzenicæ a Jacobo Pontano S. J. Latine redditæ locos aliquot parum sanos.

Prolegomena et Notæ in Simeonis Junioris, Theologi, Orationes, sacras commentationes, &c.

Notæ in Dioptram Philippi Solitarii, aliosque Auctores adjunctos.

Quum *Scrinium Antiquarium* DANIELIS GERDES, cujus Indicem doctissimo amico, Jacobo H. Todd, Dubliniensi, debeo, ad historiam Ecclesiasticam recentiorem tantum respicit, nihil nisi titulum describam.

Scrinium Antiquarium sive Miscellanea Groningana Nova ad Historiam Reformationis Ecclesiasticam præcipue spectantia. Inseruntur Tractatus varii generis, Epistolæ, Orationes, Biographiæ, et sim. Sive nunquam antea editæ, sive ita factæ rariores ut pro ineditis haberi possint. Fascicul. XVI. Tom. VIII. complect. in 4to. an. MDCCXLIX.

XIX.

Priusquam a Germanis ad Italos transeo, de quibusdam Viri clarissimi JOANNIS ALBERTI FABRICII aliis Collectionibus supra (p. 35) a me omissis mentionem faciam. Titulus *Bibliothecæ Ecclesiasticæ* Fabricianæ nomina Operum eo contentorum oculis lectorum offert:

Bibliotheca Ecclesiastica, in qua continentur de Scriptoribus Ecclesiasticis S. HIERONYMUS cum veteri versione Græca quam vocant Sophronii, et nunc primum vulgatis Editoris notis, Hieronymum cum Eusebio accurate conferentibus: adjunctis præterea castigationibus Suffridi Petri et Jo. Marcianæi, nec non integris Erasmi, Mariani Victorii, Henr. Gravii, Aub. Miræi, Wilh. Ernesti Tentzelii et Ern. Salomonis Cypriani annotationibus. Appendix de Vitis Evangelistarum et Apostolorum, Græce et Latine. Appendix altera, quæ fertur jam sub titulo Hieronymi de duodecim Doctoribus, jam sub nomine Bedæ de Luminaribus Ecclesiæ. GENNADIUS MASSILIENSIS, annotatis Lectionibus codicis antiquiss. Corbejensis, et subjunctis variorum notis, Suffridi

Petri, Aub. Miræi, E. Sal. Cypriani. S. ISIDORUS HISPALENSIS. ILDEFONSUS TOLETANUS. HONORIUS AUGUSTODUNENSIS. SIGEBERTUS GEMBLACENSIS, Appendices JULIANI ac FELICIS TOLETANI et tertia *Anonymi* ad Isidorum et Ildefonsum. HENRICUS GANDAVENSIS. *Anonymus Mellicensis* a R. P. Bernardo Pez nuper vulgatus. PETRUS CASINENSIS de Viris illustribus Monasterii Casinensis, cum Supplemento Placidi Romani et Jo. Baptistæ Mari annotationibus. Jo. TRITHEMII Abbatis Spanhemensis Liber de S. E. cum notis Editoris. AUB. MIRÆI Auctarium de S. E. et a tempore, quo desinit Trithemius, de Scriptoribus Sæculi XVI. et XVII. Libri duo. Curante Jo. Alberto Fabricio, SS. Theol. D. et Professore in Gymnasio Hamburgensi. Hamburgi apud Christian. Liebezeit et Theodor. Christoph. Felginer. A. C. MDCCXIIX. In fol.

In Volumine Secundo editionis *S. Hippolyti Operum*, quam idem Vir doctissimus curavit, (Hamburgi, 1716–18, in fol.) *Spicilegium Patrum* Tertii Sæculi continetur. Hujus indicem describam:

XX.

Paucis annis interjectis, Joannes Lamius, vir nemini ex Italis sui temporis secundus, opus similis materiæ in lucem edidit. Istius collectionis primus tomus Florentiæ anno Christi MDCCXXXVI. *in octavo* prodiit, atque hac inscriptione gaudet:

Deliciæ Eruditorum seu Veterum ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ Opusculorum Collectanea. Jo. Lamius collegit, illustravit, edidit. Florentiæ, MDCCXXXVI. Ex Typographio Petr. Caiet. Viviani ad insigne D. Thomæ Aquinatis. Cum approbatione.

Singulis horum Doctissimi Lamii Anecdotorum voluminibus continentur,

Tomo I. (qui anno 1736, vulgatus est,) Michaelis Glycæ Epistolarum pars prima.

Tomo II. Historiæ Pontificiæ et Augustæ pars prima, Chronicon Imperatorum Leonis Urbetani complectens, anno 1737.

Tomo III. Historiæ Pontificiæ et Augustæ pars secunda, Chronicon Imperatorum Leonis Urbetani complectens, anno 1737.

Tomo IV. Nicetæ Heracleensis in Epistolam I. ad Corinthios Enarrationum pars I, anno 1738.

Tomo V. Historiæ Siculæ Laur. Bonincontrii pars prima, anno 1739.

Tomo VI. Historiæ Siculæ Laur. Bonincontrii pars secunda, anno 1739.

Tomo VII. Michaelis Glycæ Epistolarum pars secunda, anno 1739.

Tomo VIII. Historiæ Siculæ Laur. Bonincontrii pars tertia, anno 1740.

Tomo IX. Maximi Margunii, Dionysii Cateliani, Antonii Eparchi, Arsenii Monembasiensis Epistolæ, anno 1740.

Tomo X. Charitonis et Hippophili Hodoeporici pars prima, anno 1741.

Tomo XI. Charitonis et Hippophili Hodoeporici pars secunda, anno 1741.

Tomo XII. F. Pauli Florentini Dialogus de Origine Ordinis Servorum ad Petrum Cosmæ, anno 1742.

F. Dominici Joannis Theologi Florentini, Ordinis Prædicatorum, Operis, quod Theotocon, seu de vita et obitu B. Mariæ Virginis inscribitur, libri duo posteriores.

Alberti Advogadrii Vercellensis de Religione, et Magnificentia illustris Cosmi Medices Florentini duo libri.

Timothei Maffei Veronensis Dialogus in magnificentiæ Cosmi Medicei Florentini Detractatores.

Quædam a Cosmo Medice de se (Italice) scripta.

Philippi Redditi Exhortatio ad Petrum Medicem in magnanimi sui Parentis imitationem.

Acta Apocrypha S. Romuli.

Tomo XIII. Catalogus Græcus Codicum Mss. Zenonis Pistoriensis, anno 1743.

Pietosa Fonte, poema di Zenone da Pistoia in morte di Messer Francesco Petrarca composto nel MCCCLXXIV. anno 1743.

Tomo XIV. Gabrielis Severi et aliorum Græcorum recentiorum Epistolæ, anno 1744.

Tomo XV. Charitonis et Hippophili Hodoeporici pars tertia, anno 1743.

Tomo XVI. Hodoeporici CHARITONIS et HIPPOPHILI pars IV., anno 1754.
FRANCISCI CARRARIENSIS Poemation (Italice scriptum).
Instrumenta antiqua et *Epistolæ*.
Acta S. Genesii Mimi Martyris Italice versa et illustrata.

Tomo XVII. Della Famiglia, della Persona, degl' Impieghi, e delle Opere di Messer Bosone da Gubbio. Trattato di *Francesco Maria Raffaelli*, Patrizio di Gubbio, e di Cingoli, e Accademico Apatisto, anno 1755.

Doctissimus Franciscus Fontani in suo libro de Lamii Vita (Elogio del Dr. Giovanni Lami recitato nella Reale Academia Fiorentina nell' adunanza del di 27 di Settembre 1787. Dall' Abate Francesco Fontani Bibliotecario della Riccardiana. Firenze MDCCLXXXIX.) p. 244, tomorum XVIII. Lamianorum Anecdotorum mentionem facit. Ego autem tomum decimum octavum non vidi.

XXI.

Nec mihi tacenda PAULI GALEARDI Collectio Patrum Brixianorum[f] Operum; cujus titulus est,

Veterum Brixiæ Episcoporum S. Philastrii et S. Gaudentii Opera, nec non B. Ramperti et Ven. Adelmanni Opuscula nunc primum in unum collecta, ad veteres MSS. Codices collata, notis, aliisque additionibus illustrata et aucta prodeunt jussu Eminentissimi ac Reverendissimi D. D. Angeli Mariæ Tituli S. Marci Cardinalis Quirini Brixiæ Episcopi et Apostolicæ Sedis Bibliothecarii,

[f] Monendus est lector eundem editorem anno MDCCXX. minorem Collectionem Patrum Brixianorum in lucem emisisse, cui hunc præfixit titulum: SANCTI GAUDENTII Brixiæ Episcopi Sermones qui exstant. Nunc primum ad fidem MSS. Codd. recogniti et emendati. Accedunt RAMPERTI et ADELMANNI Venerabilium Brixiæ Episcoporum Opuscula. Recensuit, ac Notis illustravit Paulus Galeardus, Canonicus Brixianus. Patavii. CIƆIƆCCXX. Excudebat Josephus Cominus. Superiorum Permissu. In 4to.

Brixiæ ex Typographia Joannis Mariæ Rizzardi MDCCXXXVIII. Superiorum facultate. In folio.

Editor hujus Collectionis Veterum Episcoporum Brixianæ ecclesiæ erat Paulus Galeardus, Canonicus Brixianus. S. PHILASTRII Liber de Hæresibus, S. GAUDENTII Sermones, RAMPERTI Sermo de Translatione beati Philastrii, atque ADELMANNI Epistola ad Berengarium et Rhythmi Alphabetici de Viris illustribus sui temporis, speciosissimis typis impressi, editoris et variorum notis prolegomenisque illustrantur.

XXII.

Duæ Collectiones, quæ Opuscula quorundam Veterum Patrum Latinorum exhibent, a Canonicis quibusdam Regularibus (Joanne Chrysostomo Trombelli scilicet, et Joanne Aloysio Mingarelli,) in lucem editæ, hic locum sibi vindicant. Prior hoc titulo inscribitur:

Cypriani, Hilarii, aliorumque Veterum Patrum Latinorum Opuscula a Canonicis Regularibus S. Salvatoris nunc primum Edita. Bononiæ, MDCCLI. Apud Hieronymum Corciolani, et H. H. Colli ex Typographia S. Thomæ Aquinatis. Superiorum permissu. In 4to.

Index Opusculorum[g] quæ in hoc volumine evulgantur.

g Paulini libellus de benedictionibus Patriarcharum (ut Editores dicunt,) a Jo. Aloysio Mingarellio, cetera vero opuscula a Jo. Chrysostomo Trombellio illustrata sunt.

De quatuor apud hanc Collectionem opusculis S. Hieronymo tributis cl. Trombelli hæc dicit: "Opuscula, quæ subjicimus, tametsi in codicibus, ex quibus ea desumpta sunt, Hieronymum in fronte præferant, Hieronymo tamen *Doctori maximo* adscribere minime audemus: sed vel alteri Hieronymo, qui longe a Stridoniensis excellentia, atque auctoritate absit, vel anonymo prorsus ignoto tribuenda, putamus." (p. 186.) Nec fragmentum quod S. Augustini nomen præ se fert, genuinum Episcopi Hipponensis fœtum esse credit. "Novimus quidem" (ejusdem verba describo) "librum eum, qui *Augustini Soliloquia* inscribitur, ab Augustino Hipponensi Episcopo, ac præclarissimo Ecclesiæ Doctore non esse compositum: at novimus etiam, a laudabili Scriptore eum prodiisse." (197.) Sermonem de Quadragesima "nil vetat, quominus Leoni Magno tribuamus." Sermonem autem de Resurrectione Domini alterum, ac tertium de Festivitate S. Pauli, Leoni M. abjudicat: hunc enim Scriptori qui VII. aut VIII. aut etiam IX. sæculo floruit, illum Patri alicui minime contemnendo, qui sæculo IV. aut V. vixerit, tribuendum esse conjicit. Sermo de Abrahæ filio incerti est, sed bonæ notæ auctoris. "Tres porro comperisse mihi (Trombelli dicit,) visus sum, quorum alicui tribui is possit; Leonem nempe Magnum, Maximum Taurinensem, et Petrum Chrysologum." (p. 252.)

XXIII.

Istam Collectionem non ita multo post alia ab iisdem Canonicis Regularibus edita, atque in eadem forma, nempe *in quarto*, excusa, excepit. Titulus ita se habet:

Bedæ et Claudii Taurinensis itemque aliorum Veterum

Patrum Opuscula a Canonicis Regularibus Sancti Salvatoris Bononiæ Majori ex parte nunc primum edita. Bononiæ, MDCCLV. Superiorum permissu.

Quæ hoc in libro edimus, (Editores dicunt,) hæc sunt.

I. BEDÆ præfatio in Epistolas Canonicas.
II. CLAUDII TAURINENSIS priora in Libros Regum commentaria, multis in locis emendata, et collata cum iis Veterum locis, quas ipse exscripsit.
III. CLAUDII TAURINENSIS posteriora in Libros Regum commentaria.
IV. PRUDENTII Tricassini Episcopi Florilegium ex Sacra Scriptura.
V. GOFFRIDI VINDOCINENSIS Epistolæ duæ.
VI. *G.* Mediolanensis Archiepiscopi Epistola.
VII. HUGUCCIONIS Ferrariensis Episcopi de Symbolo (seu in Symbolum) Apostolorum.
VIII. *Vetusti Canonici Regularis* Honorii Augustodunensis (si vis,) opusculum, de cognitione veræ vitæ, de Deo, et vita æterna.
IX. INNOCENTII III. de Quadripartita specie nuptiarum[h].
X. Antiquus Episcoporum Ecclesiæ Bononiensis Catalogus.

XXIV.

Interea vir doctissimus, FRANCISCUS ANTONIUS ZACHARIAS, duas Anecdotorum Collectiones[i] in lucem edebat. Prioris, qui anno MDCCLII. lucem adspexit, titulus hic est:

Bibliotheca Pistoriensis a Francisco Antonio Zacharia

[h] De ista quadripartita specie Nuptiarum Innocentius ipse sic dicit: "Sacra docente Scriptura, didicimus quatuor esse species Nuptiarum juxta quatuor theologicos intellectus: Historicum, Allegoricum, Tropologicum, et Anagogicum. Primum inter virum, et legitimam fœminam. Secundum inter Christum, et sanctam Ecclesiam. Tertium inter Deum, et justam animam. Quartum inter Verbum, et humanam naturam." p. 245.

[i] Præter Monumenta in his Voluminibus contenta idem F. A. Zacharias alia pauca tum Sacra tum profana edidit apud librum, (quem possideo,) hoc titulo inscriptum:

Francisci Antonii Zachariæ Societatis Jesu Excursus Litterarii per Italiam ab anno MDCCXLII. ad annum MDCCLII. Volumen I. Josepho Mariæ Saporito Illustrissimo ac Reverendiss. Genuensium Archiepiscopo inscriptum. Venetiis, MDCCLIV. Ex Remondiniano Typographio. Superiorum permissu, ac Privilegiis. *In quarto.*

Societatis Jesu Presbytero descripta, inque duos libros distributa, Quorum prior Manuscriptos trium, præcipuarumque Pistoriensium Bibliothecarum Codices, posterior Pistorienses Scriptores complectitur, cum duplici appendice, una veterum, altera recentium, utraque ineditorum hactenus, præstantiumque monumentorum. Augustæ Taurinorum, MDCCLII. Ex Typographia Regia. In 4to.

Index Primæ Partis.

Secunda Pars continet

Sed cum ista Monumenta omnia ad historiam, ut aiunt, Literariam spectant, indicem omitto.

XXV.

Anno MDCCLV. altera Collectio ab eodem FRANCISCO ANTONIO ZACHARIA edita in lucem prodiit. Inscriptio talis est:

Anecdotorum Medii Ævi maximam partem ex Archivis Pistoriensibus Collectio a Francisco Antonio Zacharia Societatis Jesu, nunc Estensi Bibliothecæ Præfecto, adornata. Adcedunt I. Breve Chronicon rerum ad Historiam Sacram, profanamque spectantium, quæ in Anecdotis continentur. II. Series Episcoporum Pistoriensium a Ferdinando Ughellio primum contexta, a Nicolao Coletio deinde aliquantulum aucta, nunc ab eodem horum Anecdotorum editore ex his ipsis monumentis restituta. Augustæ Taurinorum MDCCLV. Ex Typographia Regia. Superiorum permissu. In 4to.

Index Classium in quas Anecdota tributa sunt.

Pars Prima. Politica Monumenta.

Monumentorum in hac Collectione editorum Conspectus Chronologicus.

Kalendarium *Mantuanum.*

Kalendarium *Brixianum.*

Kalendarium *Vallumbrosanum.*

Alterius vetustioris *Vallumbrosani* Kalendarii semestre secundum.

Fragmentum Kalendarii, ut videtur, *Lucensis.*

Martyrologium BEDÆ, ex Bibliotheca Laurentiano-Medicea.

JOHANNIS Pistoriensis Episcopi repromissio Balsari Lucensi Episcopo, anno 700.

Judicatum inter Talipperianum Lucensem, et Johannem Pistoriensem Episcopos, anno 716.

Donatio facta Monasterio S. Bartholomæi, anno 748.
Donatio alia eidem Monasterio, anno 764.
Donatio eidem Monasterio, anno 767.
Donatio eidem Monasterio, eodem anno.
Donatio eidem Monasterio, anno 775.
Charta libelli inter Præpositum Monasterii S. Bartholomæi, et Petrum presbyterum, anno 776.
Donatio eidem Monasterio, anno 779.
Alia eidem Monasterio donatio, anno 782.
Donatio eidem Monasterio S. Bartholomæi, anno 784.
Charta livelli inter Dardanum, et Martinum, anno 804.
Judicatum, anno 806.
Venditio a GUILLERADO Episcopo Pistoriensi facta Abbati S. Bartholomæi, anno 812.
Judicatum Adalardi, eodem anno.
Donatio eidem Monasterio, anno 828.
Traditio quorumdam bonorum ad usumfructum, anno 831.
Charta livelli, anno 893.
Donatio Pistoriensi Canonicæ, anno 940.
Charta TEUDICI Comitis de Vico Sciorum, anno 944.
Charta KADULI Comitis, anno 952.
Charta LEOPRANDI Presbyteri, et Præpositi, et TEOPERGÆ de Terris, et casis in Pistorio, anno 953.
Charta livellia, anno 957.
Fragmentum livelli, eodem anno.
Charta commutationis bonorum, anno 978.
Charta livelli, anno 985.
Charta ANSELMI filii Eriberti de Caprognano, anno 994.
OTTONIS III. Imperatoris donatio Episcopo Pistoriensi, anno 997.
Charta livelli, anno 1003.
BONIFACII Marchionis donatio Monasterio S. Salvatoris, anno 1004.
HENRICI II. Imperatoris diploma pro Monasterio S. Salvatoris Fontanæ Taonis, anno 1014.
Charta ILDEBRANDI, et ERMINGARDE, anno 1022.
Charta livelli, anno 1024.
CONRADI Regis diploma pro Monasterio Fontanæ Taonis, anno 1026.
Charta BULGARI Comitis de Fisciano, anno 1034.
CONRADI II. Imperatoris diploma pro Canonicis Pistoriensibus, anno 1038.

Bonifacii Ducis et Marchionis diploma pro Monasterio S. Bar-Bartholomæi Pistoriensis, anno 1039.

Charta Johannis Clerici, anno 1044.

Charta offertionis Monasterio S. Bartholomæi a Birundo, eodem anno.

Donatio Martini Episcopi Pistoriensis Monasterio Fontanæ Taonis, eodem anno.

Sententia Martini Pistoriensis Episcopi, eodem anno.

Judicatum Wiberti Comitis, anno 1046.

Locatio, anno 1048.

Reinvestio terræ, et vineæ, anno 1050.

Charta permutationis de terra de Sesso, anno 1053.

Conventio de ædificatione cujusdam Ecclesiæ, anno 1057.

Martini Pistoriensis Episcopi donatio, eodem anno.

Donatio facta Canonice Auximati, anno 1061.

Charta livelli, anno 1067.

Charta donationis Monasterio S. Victoris, anno 1068.

Pœnitentiæ canonicæ commutatio, anno 1080.

Monasterii S. Michaelis Vallumbrosani erectio, anno 1084.

Confirmatio constitutionum capitularium facta a Leone Pistoriensi Episcopo, anno 1085.

Statutum Petri Pistoriensis Episcopi de servandis in electione Abbatis S. Michaelis, anno 1086.

Charta Petri Pistoriensis Episcopi de casa in civitate Pistoriensi, eodem anno.

Charta Sifridi, eodem anno.

Urbani II. Bulla pro Canonicis Pistoriensibus, anno 1089.

Urbani II. Privilegium pro Monachis Vallumbrosanis, anno 1090.

Petri Pistoriensis Episcopi de Monasterii Monialium S. Petri Majoris regimine, et juribus, constitutio, anno 1091.

Urbani II. privilegium pro Canonicis Pistoriensibus, anno 1094.

Donatio Monasterii S. Victoris, anno 1095.

Donatio Comitissæ Mathildis Hospitali B. Michaelis Archangeli, anno 1098.

Donatio Monasterio S. Victoris, eodem anno.

Donatio Comitissæ Mathildis Monasterio Fontanæ Taonis, anno 1099.

Donatio Comitissæ Mathildis Monasterio S. Salvatoris, anno 1104.

Paschalis II. privilegium pro Episcopatu Pistoriensi, anno 1105.

Donatio Monasterio S. Bartholomæi, anno 1108.

Donatio Monasterio S. Victoris, anno 1172.
Donatio JORDANI Humanatis Episcopi Monachis Sanctæ Crucis Fontis Avellanæ, eodem anno.
ALEXANDRI III. privilegium pro Canonicis Pistoriensibus, anno 1174.
Sententia in caussa Monacorum S. Bartholomæi, anno 1177.
Alia Statuta Pistoriensium, anno 1179.
Pax inter Montecatinenses et Consules Pistorienses, eodem anno.
Sententia in caussa Monachorum S. Bartholomæi, anno 1181 et 1186.
LUCII III. privilegium pro Capitulo Pistoriensi, anno 1185.
CLEMENTIS III. privilegium pro Monasterio S. Angeli, anno 1187.
Diploma HENRICI VI. Romanorum Regis pro Ecclesia Ticinensi S. Martini, eodem anno.
URBANI III. privilegium pro Episcopatu Pistoriensi, eodem anno.
Sententia in caussa Abbatis S. Salvatoris de Alpe, anno 1190.
CŒLESTINI III. P. M. confirmatio Sententiæ latæ anno MCXCII. in caussa Monachorum S. Salvatoris, anno 1195.
HENRICI VI. Imperatoris diploma pro Episcopatu Pistoriensi, anno 1196.
FRIDERICI II. Imperatoris privilegium pro Episcopatu Pistoriensi, eodem anno.
Charta qua Attonus de Macerata Civitate Auximana donatur, anno 1198.
Capitulum societatis inter Auximanos, et Anconitanos, eodem anno.
Charta commutationis, anno 1200.
Charta GOTTEBALDI Comitis Senogalliæ, eodem anno.
RAINALDINÆ donatio Monasterio Fontanæ Taonis, anno 1201.
Treugua inter Consules Florentinos, et Pistorienses, Caprolenses, Guidonemque Burgundionem, anno 1204.
Instrumentum pacis Pistorienses inter, et Comitem Guidonem Burgundionem, eodem anno.
Juramentum fidelitatis Episcopo Pistoriensi, eodem anno.
Privilegium Innocentii III. pro Episcopo Pistoriensi, anno 1209.
OTTONIS IV. Imperatoris diploma pro Episcopatu Pistoriensi, eodem anno.
Ejusdem diploma pro Pistoriensibus, eodem anno.
Ejusdem diploma pro Episcopio Pistoriensi, eodem anno.
LOTTARII Pisani Archiepiscopi præceptum Pistoriensibus, et Bononiensibus, ut pacem inter se ineant, anno 1212.
INNOCENTII III. privilegium pro Monasterio S. Angeli, eodem anno.
Inventio Reliquiarum Mariæ Matris filiorum Zebedei, eodem anno.

Charta refutati et transactionis irrevocabilis, anno 1213.

Soffredi Pistoriensis Episcopi abdicatio ultronea suarum omnium rationum in controversia cum Consulibus Pistoriensibus, an. 1214.

Innocentii III. literæ in caussa, quæ Soffredum inter Pistoriensem Episcopum vertebatur, et Commune Pistorii, eodem anno.

Lottarii Pisani Archiepiscopi sententia in caussa Monacorum S. Michaelis de Furculis, anno 1215.

Pax inter Pistorienses et Bononienses, eodem anno.

Honorii III. literæ in caussa Monachorum S. Salvatoris, anno 1216.

Ejusdem privilegium pro Episcopatu Pistoriensi, anno 1218.

Hugonis Ostiensis et Velletrensis Episcopi præceptum Bononiensibus, et Pistoriensibus de pace inter se firmanda, anno 1219.

Honorii III. literæ in caussa appellationis ad Sanctam Sedem, anno 1220.

Conradi Imperialis Aulæ Cancellarii literæ, quibus Everardum de Lutra Nuncium suum in Etruria constituit, eodem anno.

Friderici II. Romanorum Regis literæ, quibus Everardum de Lutra Nuncium suum in Etruria constituit, eodem anno.

Friderici II. Imperatoris diploma pro Urbe Pistoriensi, eodem anno.

Honorii III. præceptum Pistoriensibus ut reddant Romanæ Ecclesiæ castra quædam, anno 1221.

Everardi de Lutra sententia in caussa Soffredi Pistoriensis Episcopi cum Communi Pistorii, eodem anno.

Honorii III. literæ Pisano Archiepiscopo, et Florentino Episcopo in caussa castrorum quorumdam, quæ Pistorienses detinebant, anno 1222.

Juramentum fidelitatis præstitum M. Gratiadei electo Pistoriensi a Comite de Parcico, anno 1223.

Juramentum fidelitatis, eodem anno.

Protestatio Castaldi civitatis Pistorii, contra Episcopum Pistoriensem recipientem fidelitates, et comandamenta ab hominibus de Lamporecchio et Orbignano, anno 1224.

Friderici II. Diploma pro Episcopio Pistoriensi, anno 1226.

Gregorii IX. literæ Pistoriensibus datæ, ut si opus fuerit, homines de Carfagnana defendant, anno 1227.

Gratiadei Episcopi Pistoriensis constitutio pro disciplina Hospitalis Prati Episcopi, eodem anno.

Gregorii IX. literæ delegatoriæ arbitrorum in caussa Communis Pistorii cum Canonico Pratensi, eodem anno.

Andreæ Jacobi Florent. Potestatis arbitrium Lucenses inter et Pistorienses, anno 1228.

FRIDERICI II. Imperatoris ad Pistorienses literæ, ut damna ab ipsis inlata Valli Arni reparent, anno 1228.

Sententia Aegidii Cardinalis a GREGORIO IX. confirmata, an. 1229.

RAINALDI Ducis Spoleti diploma pro Auximatibus, et Recinetensibus, eodem anno.

Juramentum fidelitatis a Saturnanensibus præstitum Episcopo Pistoriensi, anno 1230.

Juramentum fidelitatis, eodem anno.

Receptio cujusdam conversi in Monasterio S. Michaelis, anno 1231.

GREGORII IX. literæ ad Pistorienses, eodem anno.

Ejusdem Epistola pro Pisanis contra Florentinos, Pistorienses, aliosque, eodem anno.

Inventarium Ecclesiæ Pistoriensis S. Marci, anno 1235.

Vicariorum institutio in Monte Castilione, anno 1240.

Instrumentum de jactis Fundamentis Castri Montis Castilionis, anno 1248.

INNOCENTII IV. literæ ad Pistorienses hortatoriæ ad pacem, anno 1253.

Juramentum fidelitatis, anno 1256.

ALEXANDRI IV. literæ, quibus constituit Plebanum Plebis S. Mariæ in Campo Lucanæ Diœcesis arbitrum controversiæ inter Episcopum Pistoriensem, et Plebanum Ecclesiæ S. Quiriaci, aliosque, anno 1257.

Abdicatio Officii Sindici, anno 1261.

Juramentum fidelitatis, anno 1267.

CAROLI Siciliæ Regis literæ ad Pistorienses, anno 1268.

Ejusdem privilegium Civitati Pistorii concessum, anno 1270.

Statutum *Florentinorum* de emptionibus, et acquisitionibus in agro Pistor, eodem anno.

Vicarii institutio in Etruria, anno 1275.

Inventarium Ecclesiæ Pistor. S. Marci, eodem anno.

ALEXANDRI IV. confirmatio Indulgentiarum PP. Ordinis Eremitarum S. Augustini, anno 1276.

Literæ *Florentinorum* Pistoriensibus, anno 1277.

Charta investionis, anno 1280.

RUDOLPHI Romanorum Regis literæ, quibus Vicarios Imperii Generales in Etruria constituit, anno 1281.

Constitutiones quædam editæ a BARTHOLOMÆO Abbate Monasterii S. Salvatoris Fontanæ Taonis, eodem anno.

Cassatio monitionum contra Civitatem Pistorii, anno 1282.

Petitio hominum de Artimino Consilio Pistoriensi exhibita, anno 1284.

Electio Sindici Communis de Sancto Romano, anno 1288.

NICOLAI IV. Bulla pro Recinetensibus, anno 1289.

Ejusdem præceptum adversus Recinetenses, anno 1290.

Locatio, anno 1294.

Vicarii Generalis Episcopi Bononiensis licentia concessa Monialibus Fontanæ Taonis revertendi in possessionem Hospitalis cujusdam, anno 1296.

THOMÆ Pistoriensis Episcopi indulgentia illis, qui Ecclesiæ B. Marci Pistorii benefecerint, anno 1298.

Instrumentum confessionis adceptæ pecuniæ, eodem anno.

Electio Rectoris hospitalis Pontis S. Petri juxta umbram, an. 1306.

Synodus habita ab Hermanno Pistoriensi Episcopo, anno 1308.

Electio custodum Castri Sambucæ, anno 1310.

Synodus habita ab Hermanno Episcopo Pistoriensi, anno 1313.

Charta apprehensæ corporalis possessionis Castri Carmignani, et Communis Castellinæ Vallisarni, nomine Civitatis Pistorii, anno 1314.

Charta adprehensæ possessionis Communis Artimini nomine Pistoriensium, eodem anno.

Propositiones pacis a Florentinis exhibitæ Pistoriensibus, an. 1315.

Literæ *Florentinorum* pro restitutione Comitatus Pistorii, eodem anno.

Literæ ROBERTI Regis super observatione statutorum antiquorum Pistoriensium a Vicariis ejus Urbis habenda, eodem anno.

ROBERTI Siciliæ Regis epistola ad Pistorienses, anno 1317.

Lucensium literæ ad Pistorienses super controversia quædam, eodem anno.

Literæ Capitanei Lucanæ Civitatis ad Commune Pistorii, eodem anno.

ROBERTI Siciliæ Regis literæ ad Pistorienses, ut pro Genuatibus aciem instruant, anno 1318.

ROBERTI Siciliæ Regis epistola, qua Vicarii sui in Pistoriensi Civitate auctoritas certis finibus concluditur, anno 1320.

Epistola *Pistoriensium* ad Robertum Siciliæ Regem, anno 1321.

Vicarii in Civitate Pistoriensi institutio a Roberto Siciliæ Rege facta, eodem anno.

Vicarii institutio a Roberto &c. eodem anno.

Abdicatio Vicariatus Pistoriensis, eodem anno.

JOHANNIS XXII. literæ ad Pistorienses, anno 1322.

Novi Vicarii ad Urbem Pistoriensem missio a Roberto Siciliæ Rege facta, eodem anno.

Remotio Vicarii Pistoriensis a Roberto, eodem anno.

Confirmatio Synodorum, quas Thomas et Hermannus Episcopi Pistorienses habuerunt, anno 1322.

JOHANNIS XXII. literæ ad Pistorienses, anno 1323.

Ejusdem literæ ad Pistorienses, eodem anno.

ROBERTI Siciliæ Regis privilegium pro quibusdam civibus Pistoriensibus, eodem anno.

Constitutiones ad Cleri disciplinam reformandam editæ ab JOHANNE .S. Theodori Diacono Cardinale Apostolicæ Sedis Legato, anno 1327.

Consiliariorum, penes quos sit regimen Civitatis Pistoriensis, institutio a Philippo de Sangeneto milite facta, anno 1328.

Sindici, cujus esset agere de pace cum Pistoriensibus ineunda, institutio a Florentinis facta, anno 1329.

Pax universalis inter Florentinos, Pratenses, et Pistorienses, eodem anno.

Sacramentum Pistoriensium quo obedientiam, et submissionem promittunt Johanni XXII. Pont. et rebellionem contra Ludovicum olim Bavariæ Ducem, eodem anno.

Confessio adceptæ pecuniæ, anno 1335.

Absolutio a sententia suspensionis, quam Fr. Guillelmus de Perusio Domini Papæ Pœnitentiarius impertitus est F. Simoni Abbati S. Bartholomæi, anno 1338.

Florentinorum literæ ad Pistorienses, anno 1341.

Pax inter Commune Lucensium, Pistoriensium, et Pisanorum, anno 1342.

Literæ *Pisanorum* de acceptatione ratificationis Pacis factæ per Commune Pistorii ipsi Communi Pisarum, anno 1344.

CAROLI IV. Imperatoris literæ ad Pistorienses, anno 1346.

CLEMENTIS VI. privilegium quo Pistoriensi Civitati jus cudendæ monetæ impertitur, eodem anno.

Reformatio XL. Barbutarum, anno 1348.

Commissio XL. Barbutarum, eodem anno.

Reformatio montaneæ superioris pro castris rehabendis, eodem anno.

CAROLI IV. Imperatoris diploma pro Pistoriensi Civitate, an. 1355.

Literæ testimoniales sacræ ordinationis, anno 1361.

Sententia Vicarii generalis Episcopi Pistoriensis pro Monasterio S. Michaelis de Furculis, anno 1367.

Specimen Statutorum Civitatis Auximatis editorum, anno 1371.

URBANI IV. literæ ad Auximates, anno 1381.

BONIFACII IX. literæ ad Auximates, anno 1390.

Florentinorum literæ ad Pistorienses, eodem anno.

Florentinorum literæ ad Pistorienses, anno 1391.

Juramentum præstandum ab Abbate S. Bartholomæi Pistoriensi O. S. B. anno 13 . .

Fragmentum Synodalium Constitutionum, anno 1406.

Breve ALEXANDRI V. in quo indulgentiam impertitur Pontifex vespere Sabbati Sancti Missam audientibus Pistorii in Ecclesia S. Michaelis, anno 1409.

Corporis S. Felicis Pistoriensis inventio, anno 1414.

LUDOVICI Megalonensis Episcopi literæ ad Pistorienses, anno 1420.

MATTHÆI Pistoriensis Episcopi sententia, eodem anno.

MARTINI V. literæ ad Episcopum Pistoriensem cui cognitionem cujusdam caussæ delegat, anno 1429.

Exemptio ab impositis Decimis, eodem anno.

Sententia *Abbatis* S. Bartholomæi contra Presbyterum Cyprianum, anno 1435.

Constitutiones a THOMA Recanatensi et Maceratensi Episcopo editæ ad reformandam Capituli Pistoriensis disciplinam, anno 1436.

Bulla EUGENII IV. qua Monasterium Pistoriense S. Bartholomæi a Benedictinis transfert ad Canonicos Regulares S. Augustini, anno 1443.

Commutatio votorum ab EUGENIO IV. facta in favorem Canonicæ S. Bartholomæi, anno 1446.

Juramentum præstandum per Officiales Cleri Pistoriensis, ante ipsorum introitum, anno 14 . .

Catalogus Abbatum Ordinis Vallis Umbrosæ, anno 1504.

LEONIS X. literæ ad Episcopum Pistoriensem, in quibus de sua ad Pontificatum adsumptione ipsum certiorem facit, anno 1513.

PETRI Cardinalis Tituli S. Eusebii ad Thaddeum Simonis Antelle de Florentia Monachum S. Salvii epistola, eodem anno.

XXVI.

Anno insequenti vir doctissimus JOANNES ALOYSIUS MINGARELLI, quædam Opuscula Sacri argumenti hactenus inedita, sub nomine *Anecdotorum Fasciculi*, juris publici fecit. Ejus Collectionis titulus talis est:

ANECDOTORUM Fasciculus, sive S. Paulini Nolani, Anonymi Scriptoris, Alani Magni, ac Theophylacti Opuscula aliquot. D. Johannes Aloysius Minga-

rellius Canonicus Regularis Ord. S. Augustini Congregationis Rhenanæ S. Salvatoris nunc primum edidit, præfationes ac Scholia addidit, Græca Latine reddidit. Romæ, MDCCLVI. Superiorum permissu. In 4to.

Index Opusculorum.

Anonymi Glossas in Exodum nono seculo esse scriptas doctissimus Editor existimat. Nonnulla ex Rabano, ut videtur, deprompta opus ante seculum istud confectum existimare vetant. " Cur autem," dicit Mingarellius, " nono ipso seculo, aut ad summum decimi initio floruisse existimem, in causa est quum auctoris stylus, tum codicis, quem dixi, antiquitas, tum locus [k] quidam, de quo sermonem habebo paulo post, in quo nonnulla de Eucharistia scribit Glossarum istarum auctor, quæ ante Berengarii ætatem scripta esse dubitandum non est."

XXVII.

His libris adjungamus Collectionem a CHRISTIANO GUILIELMO FRANCISCO WALCHIO *in octavo* editam, et in sex fasciculos distributam, quæ hac inscriptione gaudet;

[k] Locus ad quem Mingarellii verba spectant, hic est. " Quæ vero in ipsa historia flagitia quædam, et res indecentes ostendunt, ad spiritalia transferantur. Dominus enim dicit: *Nisi manducaveritis carmen filii hominis;* et reliqua: non carnem, quam de Maria susceperat, sed mysteria corporis et sanguinis Christi: flagitium enim fuisset se ipsum occidere, et carnem, vel sanguinem manducantibus dare." Anonymi Gloss. in Exod. Cap. XXII. ver. 2. pag. 120.

Monimenta Medii ævi ex bibliotheca regia Hanoverana produxit et præfatus est Christian. Guil. Francisc. Walchius S. Theol. D. et P. P. Gottingæ Symtibus Bossigelianis. CIƆIƆCCLVII.

Index Monimentorum, quæ hoc fasciculo continentur.

Hactenus Fasciculus Primus; Secundus eodem anno in lucem prodiit.

Index Monimentorum, quæ secundo hoc fasciculo continentur.

Anno 1759 subsecutus est Fasciculus Tertius, qui alia ejusdem generis monimenta exhibet.

Index monimentorum, quæ tertio hoc Fasciculo continentur.

Anno 1760 Quartus Fasciculus ejusdem Tomi publice comparuit.

Index monimentorum, quæ Fasciculo hoc quarto continentur.

TOMUS SECUNDUS.

Fasciculus Primus anno ciɔiɔcclxi editus est.

Index monimentorum, quæ primo hoc secundi voluminis fasciculo continentur.

Fasciculus Secundus anno ciɔiɔcclxiv lucem adspexit.

XXVIII.

Nova editio *Codicis Regularum*[1], priori longe auctior, quæ, a Mariano Brockie illustrata, anno mdcclix. lucem adspexit, inter Collectiones hoc genus Ecclesiasticas locum sibi vindicat. Titulus est;

Lucæ Holstenii Vaticanæ Basilicæ Canonici et Bibliothecæ Præfecti Codex Regularum Monasticarum et Canonicarum quas SS. Patres Monachis, Canonicis et Virginibus Sanctimonialibus servandas præscripserunt. Collectus olim a S. Benedicto Ani-

[1] De priori editione consulendus est Ittigius, de Bibliothecis, p. 651–655.

anensi Abbate: Nunc autem auctus, amplificatus et in sex Tomos divisus. Quorum I. ipsum Codicem antiquum Holstenianum. II. Varias Regulas ac Statuta, monastica et canonica, omnium fere religiosorum Ordinum, qui in Ecclesia Christi floruerunt, et etiamnum florent, usque ad Sæculum XII. inclusive, III. IV. V. et VI. Recentiorum Ordinum et Congregationum Regulas ac Statuta, quibus S. Ecclesia, Sponsa Christi, mirifice exornatur, usque ad nostra tempora complectuntur. Observationibus critico-historicis a P. R. P. Mariano Brockie S. T. D. Priore ac Seniore Monasterii S. Jacobi Scotorum Ratisbonæ illustratus: Eoque pie defuncto ab alio ejusdem Cœnobii, Nationis et Instituti Asceta ulterius continuatus et Indicibus necessariis instructus. Augustæ Vindelicorum Sumptibus Ignatii Adami et Francisci Antonii Veith Bibliopolarum. Anno MDCCLIX. Superiorum Permissu. In folio.

Catalogus Regularum et aliorum Tractatuum, qui in primo Codicis Regularum Tomo continentur.

Pars I.

Regulæ SS. Patrum Orientalium ad Monachos.

Pars II.

Regulæ SS. Patrum Occidentalium ad Monachos.

Pars III.

Regulæ SS. Patrum ad Virgines.

m "Author *hujus Regulæ* incertus est, nec aliunde titulum *Magistri* obtinuit, nisi quod ab initio cujuslibet capitis *Discipulus* quæstionem proponat, ad quod solvendum immediate *Magister* respondet, doctrinamque quæstioni congruam reponit." P. 224.

APPENDIX.

Complectens Exhortationes SS. Patrum ad Monachos et Virgines de Observantia Vitæ Religiosæ, quas a S. Benedicto Abbate Anianensi olim collectas, Lucas Holstenius e duobus MSS^tis Floriacensibus Ser^mae Reginæ Christinæ edidit.

TOMUS SECUNDUS

Varias Regulas ac Statuta, monastica et canonica, omnium fere religiosorum Ordinum, qui in Ecclesia Christi floruerunt, et etiamnum florent, usque ad Sæculum XII. inclusive, Additamentis XXI. comprehensa, exhibet.

Catalogus seu Elenchus Additamentorum Tomi II.

TOMUS TERTIUS

Regulas ac Statuta Recentiorum Ordinum et Congregationum, quibus S. Ecclesia, Christi Sponsa, exornatur, Additamentis XI. comprehensa exhibet.

Elenchus Additamentorum Tom. III.

TOMUS QUARTUS

Regulas ac Statuta Recentiorum Ordinum et Congregationum, quibus S. Ecclesia, Christi Sponsa, exornatur, Additamentis V. comprehensa exhibet.

Elenchus Additamentorum Tomi IV.

TOMUS QUINTUS

Regulas ac Statuta Recentiorum Ordinum et Congregationum, quibus S. Ecclesia, Christi Sponsa, exornatur, Additamentis VII. comprehensa, exhibet.

Elenchus Additamentorum Tomi V.

TOMUS SEXTUS

Regulas ac Statuta Recentionum Ordinum et Congregationum, quibus S. Ecclesia, Christi Sponsa, exornatur, Additamentis X. comprehensa, exhibet.

Elenchus Additamentorum Tomi VI.

XXIX.

Eodem fere tempore ADAMUS FRANCISCUS KOLLARIUS, Bibliothecarius Vindobonensis, duos tomos Monumentorum ineditorum in Bibliothecarum Cæsarea hucusque latentium in lucem edidit. Tomus Prior istius Collectionis hoc titulo signatur:

Analecta Monumentorum omnis ævi Vindobonensia. Opera et studio Adami Francisci Kollarii, Pannonii Neosoliensis, Mariæ Theresiæ Aug. a Consiliis, et Aug. Bibliothecæ Vindobonensis Primi Custodis. Tomus I. Vindobonæ, Typis et Sumptibus Joannis Thomæ Trattner, aulæ et inclytorum Inferioris Austriæ Ordinum Typogr. Anno CIƆIƆCCLXI. In folio.

Index eorum quæ in Analectorum Vindobonensium Tomo I. continentur.

Recensio XXIV. manu exaratorum codicum Cæsareorum ad vitam et res gestas Caroli M. pertinentium; ex quibus a Lambecio vulgata fuerunt hæc:

[n] Doctissimus Pertzius (ap. Monum. German. Hist. Tom. II. p. 256.) dicit hoc Chronicon breve "haberi in plurimis per Germaniam, Italiam, Galliamque codicibus a se evolutis, sed nonnisi ultimis sextæ ætatis lineis aliquem historiæ fructum afferre."

Reliqua monumenta quæ in hoc primo Tomo continentur, Antiquitates quidem, ut aiunt, atque historiam Literariam recentiorem illustrant, sed minus ad res Ecclesiasticas pertinent.

TOMUS SECUNDUS.

Analectorum Monumentorum omnis ævi Vindobonensium, qui anno CIƆIƆCCLXII. in lucem prodiit, eodem titulo, quo Primus gaudet.

Index eorum, quæ in Analectorum Vindobonensium Tomo II. continentur.

[o] Aliud ÆNEÆ SYLVII opus historicum a *Raymundo Duellio*, (de cujus Miscellaneis jam supra p. 35–37. egi,) in libro, quem habeo, est vulgatum. Ejus libri titulus est;

Biga Librorum Rariorum, quorum I. Chorographia Austriæ, W. Lazii. II. Historia Gothica, Aen. Sylvii, hucusque inedita, et inter ejus Scripta nunquam commemorata. In lucem protulit A. R. D. Raym. Duellius, C. R. qui etiam Præfationem præmisit. Francofurti et Lipsiæ, MDCCXXX. In folio.

Hæc Æneæ Sylvii Historia Gothica est Compendium Jornandis ex Codice MSto Monasterii Gottvvicensis per illum excerptum.

XXX.

Editio Lucensis *Baluzii Miscellaneorum* collectio tantum non nova est. Doctissimus enim editor, JOANNES DOMINICUS MANSI, permulta omnis generis inedita monumenta quæ hactenus in bibliothecis Italicis latuerant, singulis voluminibus inseruit. Alia causa est cur indices hujus editionis integros describam, quod cl. Ittigius in suo Tractatu de Bibl. PP. p. 310–335. quinque collectionis Baluzianæ tomos recenset, præterea nullum: utpote cum tomi duo, sextus scilicet et septimus, post ejus obitum lucem adspexerunt.

Stephani Baluzii Tutelensis Miscellanea novo ordine digesta et non paucis ineditis Monumentis opportunisque Animadversionibus aucta Opera ac studio Joannis Dominici Mansi Lucensis. Tomus Primus continens Monumenta Historica tum sacra tum profana. Lucæ MDCCLXI. Apud Vincentium Junctinium. Superiorum Permissu. Sumptibus Joannis Riccomini.

Elenchus eorum quæ in Primo Tomo continentur.

Monumentorum Historicorum Appendix Joannis Dominici Mansi C. M. D. L.

Elenchus eorum quæ in SECUNDO TOMO continentur.

Monumentorum Sacrorum Appendix Joannis Dominici Mansi, C. M. D. L.

TOMUS III.

Anno MDCCLXII. editus.

Elenchus eorum, quæ in Tertio Tomo continentur.

Epistolæ Miscellaneæ.

Cluniacensia Varia.

Varia De Hugone Episcopo Diensi, et Archiepiscopo Lugdunensi, Sedis Apostolicæ Legato.

Appendix Monumentorum Diplomaticorum et Epistolarium Joannis Dominici Mansi C. M. D. L.

Epistolæ Pontificum Romanorum.

De Concilio Basileensi Monumenta Nonnulla.

TOMUS IV.

Elenchus eorum quæ in IV. et ultimo Tomo P continentur.

Carmina.

P Qui anno MDCCLXIV. vulgatus est.

Monumentorum Variorum Appendix Joannis Dominici Mansi, C. M. D. L. A.

¶ Joannes Dominicus Mansi Archiepiscopus Lucensis factus, huic Bernardino Baroni demandavit provinciam curandi, ut Quartus Tomus Miscellaneorum Baluzii ad exitum et complementum perduceretur.

XXXI.

Pergamus ad cl. ANGELI MARIÆ BANDINII collectionem titulo *Græcæ Ecclesiæ veterum Monumentorum ex Bibliotheca Medicea* inscriptam, tribus Tomis in 8vo. comprehensam, quam ad manum habeo. Primus tomus hoc titulo gaudet:

Ἰουστινιανοῦ τοῦ μεγάλου Βασιλέως καὶ Εὐδοκίας τῆς Βασιλίδος ἔργα τὰ ἀνέκδοτα. JUSTINIANI Magni Imp. et EUDOCIÆ Augustæ Opera quædam Anecdota nunc primum ex MSS. Codd. Bibliothecæ Mediceæ Græce et Latine in lucem prodeunt cura et studio Ang. Mar. Bandinii Juris utriusq. Doctoris Sacrosanctæ Laur. Basilicæ Canonici ibidemque S. C. M. Regi Bibliothecarii. Florentiæ Typis Cæsaris CIↃIↃCCLXII. Superiorum permissu.

"Habes," sic loquitur doctissimus Editor, "in hoc volumine, amice lector, duo insignia veteris ævi monumenta, alterum videlicet Justiniani Imperatoris Opusculum adversus Theodorum Mopsuestenum, ac defendentes iniqua ejus dogmata, et Epistolam Ibæ dictam, nec non Theodoreti libros contra Catholicam fidem; alterum celeberrimæ Eudociæ Augustæ Poëmatis, quod de Divo Cypriano, teste Photio tribus libris conscripserat, pretiosissimum *ἀπόσπασμα*."

Alterius voluminis titulus ita se habet;

S. Joannis Chrysostomi in Ninevitarum Pœnitentiam Homilia.
Anastasii Sinaitæ Sermo III. de Hominis Creatione. Accedunt Formula Abjurationis *Athinganorum*,
S. Gregorii Nazianzeni Epigrammata quædam Latinis Versibus reddita,
Specimen Operis Jo. Cantacuzeni contra Palamam, Barlaam, et Acindynum,
Joannis Diaconi Orestiadis Poema de Laudibus Imperatoris Palæologi,
Specimen Commentarii Jo. Chrysostomi in Job.

Omnia nunc primum deprompta ex Medicea Bibliotheca cura et studio Ang. Mar. Bandini I. U. D. Basilicæ Laurentianæ Canonici ibidemque S. C. M. Regi Bibliothecarii. Florentiæ Typis Cæsaris CIƆIƆCCLXIV. Superiorum permissu.

Hæc duo volumina excepit Tertium; cujus titulus Monumenta in eo contenta exhibet:

Fasciculus Rerum Græcarum Ecclesiasticarum exhibens Tractatum Basilii Magni de Synisactis, Nicephori Callisti Xanthopuli Sermonem in S. Mar. Magdalenam, Codicum aliquot insigniorum Notitiam. Omnia Græce nunc primum prodeunt ex Medicea Bibliotheca cura et studio Ang. Mar.

Bandinii I.U.D. S.C.M. Regii Bibliothecarii Publicæ Marucell. Biblioth. Præfecti. Florentiæ Typis Cæsareis anno CIƆIƆCCLXIV. Praesidibus adnuentibus.

Omnia opuscula quæ in hac collectione leguntur, *Catalogo Codicum Manuscriptorum Bibliothecæ Mediceæ Laurentianæ* quem Florentiæ anno MDCCLXV. idem Bandinius edidit, etiam inserta sunt.

XXXII.

Nunc ad Bibliothecam Veterum Patrum novissimam progredimur. Istam Collectionem, inter omnes illo titulo inscriptas facile principem, ANDREÆ GALLANDIO, Congregationis Oratorii Presbytero, debemus. Tomus primus, quem alii tredecim secuti sunt, anno MDCCLXV. Venetiis in lucem prodiit. Singuli tomi duos Indices, unum Chronologicum, alterum Alphabeticum, habent. Hoc omisso, illum (nonnunquam pro consilii mei ratione mutatum) describam.

Hic autem mihi liceat de collectionibus quæ Bibliothecarum Patrum nomine inscribuntur, quædam fusius dicere. *Margarinus de la Bigne*, qui primus hac inscriptione usus est, suam Bibliothecam Patrum in tomos octo distinctam anno MDLXXV., atque ejusdem Appendicem anno MDLXXIX. Parisiis in lucem edidit. *Secunda* Bibliothecæ Patrum Bignæanæ editio, in novem tomos distributa, numeris et modis omnibus locupletata ac castigata, ut dicit editor, ac certe novo ordine disposita, anno MDLXXXIX. lucem publicam adspexit. *Tertia* editio quæ anno MDCIX. prodiit, Auctuario locupletata est. Scriptores in his Bibliothecis Patrum Parisiensibus contenti juxta certas materiarum classes digeruntur. Sed *Bibliotheca Patrum Coloniensis* de qua jam loquendum est, ordinem sæculorum quibus Scriptores vixerunt, observavit. Hæc Bibliotheca in tomos quatuordecim distributa, opera et studio Theologorum ac Professorum Coloniensium edita, Coloniæ Agrippinæ, anno MDCXVIII. prodiit; atque anno MDCXXII. tomo decimo quinto, sive Supplemento, vel Appendice locupletata

est. Parisienses autem Bibliothecam Coloniensium magnitudinem suæ excedere indignantes, editioni Bibliothecæ Bignæanæ *quartæ*, quæ anno MDCXXIV. tomis decem comprehensa prodiit, *Auctuarium Græco-Latinum*, opera *Frontonis Ducæi* conflatum, adjunxerunt: atque anno MDCXXXIX. aliud *Supplementum* Latinum duobus tomis comprehensum addiderunt. Editio *quinta* Bibliothecæ Parisiensis quæ anno MDCXXXXIV. lucem adspexit, XVII. tomis constat, et quartam Bignæanæ Bibliothecæ editionem, Frontonis Ducæi Auctuarium, ac Supplementum anno MDCXXXIX. vulgatum comprehendit. Editio *sexta* quæ anno MDCLIV. in lucem prodiit, nihil est nisi idem liber iterum typis excusus. Interea autem *Franciscus Combefis*, vir de studiosis Græcorum scriptorum Ecclesiasticorum optime meritus, *Græcolat. Patrum Bibliothecæ Novum Auctarium* in duos tomos distributum Parisiis anno MDCXLVIII. edidit. Idem *Bibliothecæ Græcorum Patrum Auctarium Novissimum* in duas Partes divisum Parisiis anno MDCLXXII. publici juris fecit. Sed *Bibliotheca Patrum Lugdunensis* quæ anno Christi MDCLXXVII. in tomos XXVII. distributa prodiit, omnibus jam memoratis palmam præripuit. Hæc enim *Maxima* jure dicitur, et scriptores fere omnes apud priores editiones inventos, et multos alios undique collectos, (sed Latine tantum) ordine sæculorum dispositos exhibet. De his omnibus cl. Ittigius in suo Tractatu disserit. Nunc igitur ad Bibliothecam Gallandianam de qua loqui cœperam, me recipio. Inscriptio talis est:

Bibliotheca Veterum Patrum Antiquorumque Scriptorum Ecclesiasticorum, postrema Lugdunensi longe locupletior atque accuratior. Cura et studio Andreæ Gallandii Presbyteri Congregationis Oratorii. Venetiis CIↃIↃCCLXV. Ex Typographia Joannis Baptistæ Albritii Hieron. Fil. Cum Veneti Senatus Privilegio.

TOMUS I.

TOMUS II.

anno MDCCLXVI. lucem adspexit. In eo continentur,

TOMUS III.

anno MDCCLXVII. editus est.

TOMO IV.

anno MDCCLXVIII. edito continentur,

TOMUS V.

anno MDCCLXIX. lucem publicam adspexit.

TOMUS VI.

anno MDCCLXX. prodiit; et continet,

TOMUS VII.

TOMO VIII.

qui anno MDCCLXXII. vulgatus est, exhibentur;

TOMUS IX.

anno insequenti in lucem prodiit.

TOMO X.

anno MDCCLXXIV. edito, continentur,

TOMUS XI.

anno MDCCLXXVI. vulgatus est.

TOMUS XII.

anno MDCCLXXVIII. in lucem prodiit.

TOMO XIII.

qui anno insequenti lucem adspexit, continentur,

TOMUS XIV.[r]

anno MDCCLXXXI. lucem publicam adspexit; quo continentur,

[r] Quæ fuerit causa cur cl. Danzius, qui suæ editioni Bibliothecæ Patristicæ Walchianæ indicem hujus Collectionis inseruit, ne verbum quidem de hoc tomo dixerit, valde demiror.

Appendix complectens Veterum quorumdam Scriptorum Monumenta nova. Omnia fere nunc primum Græce edita, et Latinitate donata [s].

XXXIII.

Non prætermittenda Catena Græcorum Patrum, quæ anno MDCCLXXII. Lipsiæ edita est. Inscriptio talis est:

Σειρὰ ἑνὸς καὶ πεντήκοντα ὑπομνηματιστῶν εἰς τὴν Ὀκτάτευχον καὶ τὰ τῶν Βασιλείων ἤδη πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα ἀξιώσει μὲν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ γαληνοτάτου Ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Γρηγορίου Ἀλεξάνδρου Γρικᾶ ἐπιμελείᾳ δὲ Νικηφόρου

[s] Errat Cl. Danzius qui hanc Appendicem volumen decimum quartum Bibliothecæ Gallandianæ esse credit, (Walchii Bibl. Patrist. p. 228.)

Ἱερομονάχου τοῦ Θεοτόκου. Τόμος Πρῶτος τὴν Πεντάτευχον περιέχων. Ἐν Λειψίᾳ τῆς Σαξονίας, ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ Βρεϊτκόπφ. Ἔτει ,αψοβ΄.

Quæ sic Latine verti potest;

Catena LI. Interpretum in Octateuchum et libros Regum, nunc primum typis vulgata, auctoritate religiosissimi ac serenissimi Ducis universæ Hungaro-Valachiæ D. D. Gregorii Alexandri Gricæ, cura Nicephori[t] Hieromonachi Theotoci. Tomus Primus Pentateuchum continens. Lipsiæ, ex officina Breitkopf. Anno MDCCLXXII. In folio.

Scriptores ex quibus Tomus Primus hujus Catenæ concinnatus est, sunt;

Acacius Cæsariensis.
Alius.
Ἀνεπίγραφος.
Anonymus.
Apolinarius.
Athanasius.
Basilius.
Chrysostomus.
Clemens.
Cyrillus Alexandrinus.
Cyrillus Hierosolymitanus.
Didymus.
Diodorus.
Dionysius Alexandrinus.
Ephræm (Syrus).
Epiphanius.
Eusebius Emesenus.
Eustathius Antiochenus.
Gennadius (Patr. CPolitanus.)
Gregorius Nyssenus.
Gregorius Theologus.
Hesychius.
Hippolytus.
Incertus.
Josephus.
Irenæus Episcopus Lugdunensis.
Isidorus Pelusiota.
Justinus.
Maximus.
Melito.
Nilus.
Origenes.
ἐκ τῆς Παναρέτου, (i. e. Siracidæ Libro.)
Philo Judæus.
Philo Episcopus (Carpasius).
Polychronius.
Procopius Gazæus.

[t] Doctissimus Holmesius (Præfat. ad Pentateuchum, Cap. IV.) hunc Nicephorum postea Archiepiscopum Slabiensem et Chersonensem, sedem Astracani habentem, factum esse dicit.

Serapion.
Severus Antiochenus.
Severus Gabalensis[u].
Succensus Diocæsariensis.
Theodoritus.
Theodorus Mopsuestenus.
Theodotus.
Theophilus Alexandrinus.
Victor Presbyter (Antiochenus).

Catalogus Patrum ex quibus Tomus Secundus[x] hujus Catenæ coaluit, (Ὁ *τῶν ὑπομνηματιστῶν εἰς τὸν* Ἰησοῦν *τὸν* Ναυῆ *εἰς τοὺς* Κριτὰς *καὶ εἰς τὰς τέσσαρας* Βασιλείας Κατάλογος,) Latine versus, hic est:

Ἀνεπίγραφος.
Anonymus.
Asterius Amasenus.
Athanasius.
Basilius Cæsariensis.
Basilius Seleuciensis.
Chrysostomus.
Clemens.
Cyrillus Alexandrinus.
Cyrillus Hierosolymitanus.
Didymus.
Diodorus.
Ephræm (Syrus).
Epiphanius.
Eusebius.
Eusebius Cæsariensis.
Eustathius Antiochenus.
Gregorius Nyssenus.
Gregorius Theologus.
Hippolytus.
Incertus.
Joannes Damascenus.
Josephus.
Irenæus Lugdunensis.
Isidorus Pelusiota.
Justinus.
Maximus.
Nilus.
Origenes.
Philo Judæus.
Photius CPolitanus.
Procopius Gazæus.
Severianus Gabalensis.
Severus Antiochenus.
Theodoritus.
Theodorus Mopsuestenus.
Theodulus.
Victor.

XXXIV.

Opus a Johanne Christophoro Amadutio et aliis in quatuor voluminibus Romæ (an. 1773–1782) editum, perpauca monumenta ad res ecclesiasticas spectantia exhibet. Omnium

u Id est, Severianus Gabalensis.

x Tomus secundus, (*Τόμος Δεύτερος τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναυῆ, τοὺς Κριτὰς, τὴν Ῥοὺθ, καὶ τὰς τέσσαρας Βασιλείας περιέχων,*) anno MDCCLXXIII. vulgatus est.

autem quæ Sacrarum Literarum nomine digna sunt, titulos e reliqua farragine selegi, et huic Notitiæ inserendos curavi. Inscriptio est,

ANECDOTA LITTERARIA ex MSS. Codicibus eruta. Romæ, apud Antonium Fulgonium. Præsidum Adprobatione. In 8vo.

In Volumine Primo inveniuntur,

In Volumine Altero.

In Volumine Tertio.

In Volumine Quarto.

y Hunc Epiphanium, qui fuit Hagiopolitanus, i. e. Hierosolymitanus monachus, sæculo circiter duodecimo vixisse statuit doctissimus Mingarellius, p. 33.

XXXV.

Collectionem habeo exiguam a viro doctissimo CHRISTIANO FRIDERICO MATTHÆI Mosquæ anno MDCCLXXVI in lucem editam, quam minime prætermittendam existimo. Titulus est,

Gregorii Thessalonicensis X. Orationes cum singulis Joannis Chrysostomi et Amphilochii Iconensis. Accessit quoque Fragmentum Jo. Damasceni. Ex quinque Codicibus Manuscriptis primum edidit C. F. Matthæi Universitatis Cæsareæ Mosquensis Professor. Impensis Christiani Rudigeri Bibliopolæ et Commissarii Universitatis Cæsareæ Mosquensis. Typis Universitatis Cæsareæ Mosquensis anno 1776. In 8vo.

In hoc libello inveniuntur,

Hæc omnia Græce tantum leguntur. De Oratione S. Joanni Chrysostomo attributa (*Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία εἰς τὰ μυρία τάλαντα καὶ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν*) cl. editor dicit: "De oratione ipsa, ut dicam quod sentio, videtur ea esse ejusmodi, quæ a Chrysostomo

[1] Gregorius iste Archiepiscopus Thessalonicensis, qui et Palamas appellatur, vixit Sec. XIV. imprimisque inclaruit per controversiam cum Barlaamo ejusque sectatore Acindyno. Satis accurate de eo exposuit Fabricius in Bibl. Gr. Vol. X. p. 454 seqq.

non prorsus otioso scripta videatur. Crebriores enim repetitiones, quæ in ea satis sunt frequentes, aliquo modo frigent et redundant, molestæ etiam sunt, præsertim lectori attento. Attamen ejusmodi etiam insunt sententiæ, ea etiam quibusdam in locis est elocutio, ut hanc orationem non omnino indignam ingenio Chrysostomi censere debeamus." P. 151.

Commentarius in quatuor Evangelia Euthymio Zigabeno attributus, qui edente Cl. CHRISTIANO FRIDERICO MATTHÆI, Lipsiæ, anno MDCCXCII. in lucem prodiit, in numerum Catenarum Patrum referendus est. Quum autem Collector haud fere quenquam præter S. Joannem Chrysostomum exscribit[a], inscriptionem tantum ejus Catenæ exhibebo.

Enthymii Zigabeni Commentarius in quatuor Evangelia Græce et Latine. Textum Græcum nunquam antea editum ad fidem duorum Codicum membranaceorum Bibliothecarum SS. Synodi Mosquensis Auctoris ætate scriptorum diligenter recensuit et repetita Versione Latina Joannis Hentenii suisque adjectis Animadversionibus edidit Christianus Frider. Matthæi Collegiorum Imperialium Rossicorum Assessor et Academiæ Vitemberg. Græcc. Litt. Professor. Lipsiæ, 1792. Impensis Weidmannianis. In 8vo. Tom. III.

Mihi erat in animo de Panoplia Dogmatica ejusdem Euthymii Zigabeni, Tergobysti anno MDCCX. typis impressa, (quam ut propriam possideo,) nonnulla dicere. Sed clarissimus Fabricius (Bibl. Græc. Tom. VII. pp. 460–472.) de

[a] Multos tamen alios consuluit, ac sua addidit. Titulus enim primi voluminis ita se habet; *Ἑρμηνεία τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου, φιλοπόνως ἐρανισθεῖσα, μάλιστα μὲν ἀπὸ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ διαφόρων ἄλλων πατέρων, συνεισενεγκόντος τινὰ καὶ τοῦ ταύτην ἐρανισαμένου.* Tom. I. p. 9. Ac cl. Matthæi dicit; "Etsi multa Chrysostomo, præstantissimo inter veteres, ac pene dixerim, uni interpreti debet: multa item ex multis aliis hausit: omnes enim ante se consuluisse videtur interpretes: tamen in promtu sunt, quæ ab ipsius doctrina, studio et ingenio accesserunt." Præfat. p. 1.

hoc libro rarissimo pluribus verbis disseruit, et actum agere supersedeo. De Codicibus Mosquensibus Panopliæ Enthymianæ consulendus est Matthæi. Præf. in Comment. Tom. I. pp. 9–25.

XXXVI.

Collectio *SS. Patrum Operum Polemicorum* a FRANCISCO OBERTHÜR in lucem edita, haud diu nos morabitur. Inscriptio est,

Sanctorum Patrum Opera Polemica de Veritate Religionis Christianæ contra Gentiles, et Judæos. Ad commodiorem usum edita. Opera Patrum Græcorum Græce et Latine. Wirceburgi, ex Officina Libraria Staheliana MDCCLXXVII. In 8vo.

Tomo I. continetur

S. JUSTINI Martyris Oratio.
——— Ad Græcos Oratio.
——— Cohortatio ad Græcos.
——— Liber de Monarchia.
——— Apologia I.
——— Apologia II. ad exemplar Editionis Parisinæ 1742 per Prudentium Maranum.

Tomo II. continetur

S. JUSTINI Martyris Dialogus cum Tryphæo Judæo.

Tomo III. continentur

S. JUSTINI Martyris Epistola ad Diognetum.
TATIANI Oratio adversus Gentes.
ATHENAGORÆ Legatio pro Christianis.
Ejusdem de Resurrectione Mortuorum Liber.
S. THEOPHILI Antiocheni ad Autolycum Libri III.
HERMIÆ Philosophi Gentilium Philosophorum Irrisio.

Tomo IV. continentur

CLEMENTIS ALEXANDRINI Cohortatio ad Gentes.
——— Pædogogi Liber I. II. et III. ad exemplar Editionis Potterianæ.

Tomo V. continentur

CLEMENTIS ALEXANDRINI Stromatum Liber I. II. III. et IV.

Tomo VI. continentur

CLEMENTIS ALEXANDRINI Stromatum Liber V. VI. VII. et VIII.
——— Liber: Quis dives salvetur?
——— Fragmenta.

Tomis qui sequuntur ORIGENIS ADAMANTII Opera omnia ad Editionem Parisiensem Caroli de la Rue recusa (Wirceburgi, MDCCLXXX–MDCCXCIV.) continentur:

Tomo VII. Libri IV. priores contra Celsum.
VIII. Libri IV. posteriores contra Celsum.
IX. Libri IV. περὶ ἀρχῶν seu de Principiis.
Libellus de Oratione.
Exhortatio ad Martyrium.
X. Dialogus de recta in Deum Fide.
Adversus omnes Hæreses Liber sive Philosophumena.
Epistolæ quæ supersunt.
XI. Commentaria, Selecta et Homiliæ in Genesin.
Commentaria, Selecta et Homiliæ in Exodum.
XII. Selecta et Homiliæ in Leviticum.
Selecta et Homiliæ in Numeros.
Selecta in Deuteronomium.
Selecta et Homiliæ in Libr. Jesu Nave.
XIII. Selecta et Homiliæ in Librum Judicum, et Ruth.
Selecta et Homiliæ in Librum Primum Regum.
Selecta in Librum Job.
Selecta in Psalmos a primo ad trigesimum sextum usque.
XIV. Selecta in Psalmos a trigesimo sexto usque ad centesimum quinquagesimum.
XV. Commentariorum in Proverbia Salomonis Fragmenta.

Tomo XV. Libri in Canticum Canticorum.
Homiliæ in Isaiam.
Homiliæ in Jeremiam.
XVI. Selecta in Threnos.
Commentaria in Ezechielem.
Homiliæ in Ezechielem.
Selecta in Ezechielem.
Ex Commentariis in Osee.
Commentaria in Evangelium secundum Matthæum. Tom. X. XI. XII.
XVII. Commentaria in Evangelium secundum Matthæum. Tom. XIII. XIV. XV. XVI. XVII.
XVIII. Series Veteris Interpretationis Commentariorum Origenis in Matthæum.
Origenis in Lucam Homiliæ XXXIX. et Fragmenta.
XIX. Commentariorum in Evangelium Joannis Tom. I. II. III. IV. V. VI. X.
XX. Commentariorum in Evangelium Joannis Tom. XIII. XIX. XX. XXVIII. XXXII.
Fragmenta in Acta Apostolorum.
XXI. Commentariorum in Epistolam Beati Pauli ad Romanos Lib. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.
Fragmenta in Epistolas Beati Pauli.

Eodem tempore idem Franciscus Oberthür collectionem *SS. Patrum Latinorum* in lucem edebat. Titulus est,

Opera Omnia Sanctorum Patrum Latinorum. Wirceburgi, in Officina Libraria Staheliana. MDCCLXXX–XCI.

Tomis I. et II. continentur

Q. Septimii Florentis Tertulliani Opera Omnia.

Tomis III et IV.

S. Cæcilii Cypriani Episcopi Carthag. et Martyris Opera omnia. Accedunt Cypriani Antioch. Novatiani, et M. Minucii Felicis Opera.

Tomo V.

Arnobii Afri adversus Gentes Libri VII. et Julii Firmici

MATERNI V. C. de Errore Profanarum Religionum ad Constantium et Constantem Augg. Libellus.

Tomis VI. et VII.

LUCII CÆCILII FIRMIANI LACTANTII Opera omnia. Ad editionem Parisiensem Joannis Bapt. Le Brun et Nicolai Lenglet du Fresnoi anni 1748 recusa.

Tomis VIII. IX. X. et XI.

S. HILARII Pictavorum Episcopi Opera omnia. Recudi curavit Dr. Franciscus Oberthür.

Tomis XII. et XIII.

S. OPTATI Afri Milevitani Episcopi de Schismate Donatistarum Libri VII. aliaque huc pertinentia Vetera Monumenta.

XXXVII.

Anecdota Græca, quæ vir eruditissimus JOHANNES BAPTISTA CASPAR D'ANSSE DE VILLOISON, inter Gallos sui temporis Græcis in literis facile princeps, Parisiis anno MDCCLXXXI. publici juris fecit, studiis Antiquitatum, ut loqui amant, ac rei Grammaticæ magis quam rebus Ecclesiasticis lucem afferunt. Quum autem inter ista Anecdota sunt quædam Scriptoribus Christianis debita, indicem quem confeceram Opusculorum ac Fragmentorum in duobus ejus tomis contentorum, hic inserendum curavi. Inscriptio est,

Anecdota Græca e Regia Parisiensi, et e Veneta S. Marci Bibliothecis deprompta edidit Johannes Baptista Caspar D'Ansse de Villoison Regiæ Inscriptionum Academiæ Parisiensis, Regiæ, nec non et Antiquariæ, Societatum Londinensium, Regiæ Berolinensis, Haphniensis, Upsalensis, Gottingensis, Manhemiensis, Matritensis, Cortonensis, Neapolitanæ, Arcadicæ Romanæ, Massiliensis, &c. Academiarum Socius. Anno MDCCLXXXI. Venetiis

Typis et Sumptibus Fratrum Coleti, apud quos venalia prostant, Superiorum Licentia ac Privilegio. In 4to.

Tomo I. continetur

Tomus II. continet Villoisonii " Diatribam de quibusdam Codicibus Græcis Venetæ S. Marci Bibliothecæ, ex quibus varia Opuscula nunc primum eruta in lucem prodeunt, et de quibusdam præcipuis Palæographiæ Græcæ et Latinæ capitibus," opus vere aureum, in quo una cum aliis fragmentis minutioribus leguntur,

[b] Titulus integer est, Εὐδοκίας τῆς Μακρεμβολιτίσσης, Βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως, Ἰωνιὰ, ἤτοι συναγωγὴ θεῶν, ἡρώων τε καὶ ἡρωΐνων γενεαλογίας, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς μεταμορφώσεων, μύθων τε καὶ ἀλληγοριῶν, τῶν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὑρισκομένων· ἐν ᾗ καὶ περὶ διαφόρων σοφῶν, πρὸς τὸν φιλόχριστον καὶ εὐσεβέστατον βασιλέα Ῥωμανὸν τὸν Διογένην, νικητὴν, τροπαιοῦχον.

[c] Hæc oratio Anastasii Imperatoris vitam illustrat, et de eo multa nos tradit, quæ apud Scriptores Historiæ Byzantinæ nusquam leguntur.

[d] Hanc epistolam vere Laconicam, (si hæc integra sit epistola,) lubenter exscribo; Εἰ Χριστὸν ὁρῶν τρέχεις, καλῶς τρέχεις, καὶ κατάτεινε τὸν δρόμον· εἰ δὲ πρὸς ἄλλο τι σπεύδων βλέπεις, εἰκῇ καὶ μάτην σπεύδεις.

Omnia hæc Opuscula ac Fragmenta Græce tantum eduntur.

XXXVIII.

Collectio Patrum Toletanorum auspiciis FRANCISCI DE LORENZANA, Archiepiscopi Toletani, viri munificentissimi edita, ac typis luculentissimis et charta regia *in folio* excusa, nostro numero accensenda est. Titulus ita se habet:

SS. Patrum Toletanorum quotquot extant Opera nunc primum simul edita, ad Codices MSS. recognita, nonnullis notis illustrata, atque in duos Tomos distributa. Tomus Primus. MONTANI, S. EUGENII III. et S. ILDEPHONSI Toletanæ Ecclesiæ Præsulum Opuscula, Epistolas, Fragmentaque complectens. Opera, Auctoritate, et Expensis Excellentissimi Domini Francisci de Lorenzana, Archiepiscopi Toletani, Hispaniarum Primatis. Matriti MDCCLXXXII. Apud Joachimum Ibarra S. C. R. M. et Dignitatis Archiep. Tolet. Typogr. Regio Permissu.

Tomus Secundus, qui anno MDCCLXXXV. prodiit, SANCTI JULIANI Toletani Antistitis, et SANCTI EULOGII Cordubensis Martyris, electi Archiepiscopi Toletani, Opuscula, Epistolas, Fragmentaque complectitur.

[e] Credit Villoisonius (p. 226.) posteriorem harumce Dissertationum (*περὶ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν πάντων, ἤτοι τοῦ ἑνὸς*), in qua excelsi ingenii vestigia apparent, quæque inter pretiosissima hujusce recentioris Platonismi monumenta reponenda est, omnino a Plotino amoturam esse illam Spinosismi notam ei a Baylio aliisque inustam.

XXXIX.

Vestigiis Joannis Lamii insistens, FRANCISCUS FONTANI *Novas Eruditorum Delicias,* seu Veterum ἀνεκδότων opusculorum collectanea colligere, illustrare, edere constituit ea mente, (ut vir ipse doctissimus ait,) ut iis Deliciis, quas Lamius quondam evulgavit suæ necti possent, et satis commode novam seriem contexerent. Titulus ita se habet:

Novæ Eruditorum Deliciæ seu Veterum Ἀνεκδότων Opusculorum Collectanea Franciscus Fontani Bibliothecæ Riccardianæ Præfectus collegit, illustravit, edidit. Florentiæ MDCCLXXXV. Typis Petri Allegrini cum Adprobatione.

Tomus Primus continet

In Tomo Secundo, qui anno MDCCLXXXVIII, prodiit, continentur,

Tomus Tertius anno MDCCXCIII. vulgatus exhibet,

In opusculis S. Augustino tributis quæ in hoc tertio Tomo edidit, cl. Fontanus dicit: "Re quidem vera, *De Oratione Dominica* librum, *De Charitate* tractatus duos, et unum *De bonitate unitatis Ecclesiæ* conscripsisse S. Augustinum, auctor est Possidius, quid ergo dubitem acu non tetigisse rem, cum indices nec parvi momenti iis quæ profero omnino sibi respondeant? Penes doctos tamen et peritiores de iis judicium esto,

mihique satis sit protulisse in vulgus quæ Augustinum, mea quidem Sententia, sapiunt, neque a cordatis viris, puto, improbabuntur." p. xix.

XL.

Non prætermittendus in hoc albo doctissimi FRIDERICI MUNTER libellus, cujus titulus ita se habet;

Fragmenta Patrum Græcorum edidit et illustravit Fridericus Münter, A. M. Fasciculus I. Hafniæ, 1788. Sumtibus Christiani Gottlob Proftii Regiæ Universitatis Havniensis Bibliopolæ. Excudebat Johannes Fridericus Schultz, ejusdem Universitatis Typographus.

In hoc libello inveniuntur

XLI.

Neque inter tot Monumentorum Ecclesiasticorum collectiones tacenda sunt *Anecdota Sacra* EUGENII DE LEVIS in tomo singulari contenta, quæ hac inscriptione [g] gaudent:

Anecdota Sacra sive Collectio omnis generis Opusculorum Veterum Sanctorum Patrum, Virorum illustrium, Rerum Liturgicarum, Historicarum, Chronicarum, Necrologiorum, et Diplomatum. Cum adnotationibus aliquot, itineribus per diversas Pedemontii provincias, Augustam Prætoriam, et Valle-

[g] Titulus hujus Collectionis nullam temporis notam lectori offert. Epistola autem, qua Pius Papa VI. se librum sibi dicatum lubenter excipere dicit, Romæ data fuit pridie nonas sextiles MDCCLXXXIX.

siorum Rempub. Præsbiteri D. Eugenii de Levis Crescentinatis, et inter Taurinenses cives D. D. Adoptati Regis Sardiniæ, etc. ab antiquitatibus rerum ecclesiasticarum. Augustæ Taurinorum ex Typographia Fontana. Facultate obtenta.

Index Opusculorum in hoc Tomo contentorum.

XLII.

Sed redit sæculum ferreum. Viginti plus annos, Gallis res novas affectantibus, atque omnibus Europæ regionibus aut vastitatem aut terrorem inferentibus, bonæ literæ ubique jacent. Primus omnium MARTINUS JOSEPHUS ROUTH, vir præstantissimus, ac supra laudes meas positus, caliginem scientiæ veterum monumentorum inductam levat, et facem studiosis Historiæ Ecclesiasticæ prælucet. Ejus Collectio Fragmentorum veterum Patrum, quæ nomine *Reliquiarum Sacrarum* inscribitur, Oxonii prodiit. Tomi duo anno MDCCCXIV. lucem adspexerunt; tertius anno insequenti prodiit; quartus anno MDCCCXVIII. vulgatus est. Titulus ita se habet:

Reliquiæ Sacræ: sive, Auctorum fere jam perditorum Secundi Tertiique Sæculi Fragmenta, quæ supersunt. Accedunt Epistolæ Synodicæ et Canonicæ Nicæno Concilio antiquiores. Ad Codices MSS. recensuit, notisque illustravit, Martinus Josephus Routh, S. T. P. Collegii S. Magdalenæ Præses. Oxonii, 1814. In 8vo.

Index Auctorum, qui in tomo Primo collocantur.

Index Auctorum, qui in tomo Secundo collocati sunt.

Index Auctorum, qui in tomo Tertio collocati sunt. 1815.

Index Opusculorum, quæ in Tomo Quarto collocantur.

Idem vir eximius anno MDCCCXXXII. *Opuscula* quædam *Scriptorum Ecclesiasticorum* edidit. Sed iste liber auro pretiosior referendus est in numerum *Chrestomathiarum Patristicarum*, ut loquuntur, quas recensere non est instituti mei. Vid. Walchii Bibl. Patrist. Edit. Danz. p. 254, 255.

XLIII.

Haud ita pridem vir celeberrimus, ANGELUS MAIUS, Bibliothecæ Vaticanæ Præfectus, (nunc purpuram Cardinalitiam merito indutus,) vetera quædam Monumenta tum sacra, tum profana, e Vaticanis codicibus edere cœpit. Primus Tomus

ejus *Scriptorum Veterum Novæ Collectionis*, cujus tomi decem *in quarto*, ut loqui amant, excusi hucusque lucem adspexerunt, hac inscriptione gaudet;

Scriptorum Veterum Nova Collectio e Vaticanis Codicibus edita ab Angelo Maio Bibliothecæ Vaticanæ Præfecto ad Leonem XII. Pontificem Maximum. Tomus I. Romæ in Collegio Urbano apud Burliacum. MDCCCXXV. In 4to.

In Primo volumine continentur

Pars I.

Pars II.

Pars III.

TOMUS II.

Historicorum Græcorum novas partes complectens, Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXVII. vulgatus est.

Auctores quorum Scripta in hoc Volumine eduntur.

TOMUS III.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXVIII. in lucem prodiit.

Hoc Volumine continentur

Pars I.

Pars II.

Pars III.

TOMUS IV.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXI. lucem adspexit.

Pars I.

Pars II.

TOMUS V.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXI. editus est.

Pars I.

Pars II.

TOMUS VI.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXII. vulgatus.

Hoc Volumine continentur in Parte I.

In Parte II.

TOMUS VII.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXIII. in lucem editus.

[h] Anno 1587. scriptum fuit hoc opusculum.

Pars II.

Pars III.

TOMUS VIII.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXIII. lucem adspexit.

Pars I.

Pars II.

TOMUS IX.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXVII. editus.

[i] De his Quæstionibus Amphilochianis doctissimus Editor dicit: "Editæ sunt in hoc volumine Quæstiones Amphilochianæ CXXX. Sic autem operis universi (Photiani) editionem tandem aliquando absolutam existimamus." p. 158.

TOMUS X.

Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXXVIII. editus.

Pars I.

Pars II.

XLIV.

Idem vir clarissimus Bigam Scriptorum Romæ, anno MDCCCXXVII. edidit. Titulus talis est:

SS. Episcoporum Nicetæ et Paulini Scripta ex Vaticanis Codicibus edita. Accedit ejusdem S. Nicetæ Opusculum aliud Chisiani Codicis Ope emendatum. Item Episcopologii Aquileiensis antiquum Fragmentum ex Codice Vaticano editum. Romæ Typis Vaticanis MDCCCXXVII. In 4to.

In hoc libro continentur

XLV.

In Decem Tomis *Classicorum Auctorum* ex Vaticanis Codicibus Romæ ab anno MDCCCXXVIII. usque ad MDCCCXXXVIII. *in 8vo.* editorum, idem vir illustrissimus varia Opera et Fragmenta Scriptorum Ecclesiasticorum publici juris fecit.

In Tomo V. inveniuntur

Tomus VI. continet

In Tomo IX. collocantur

In Tomo X. continentur

XLVI.

Anecdotorum Græcorum volumina quinque, quæ viro clarissimo JOANNI FRANCISCO BOISSONADE debemus, plurima quidem continent ad res profanas, præcipue Byzantinas, pertinentia, sed perpauca quæ ad Historiam Ecclesiasticam spectant. Est nihilo secius operæ pretium opuscula istis voluminibus contenta recensere. Doctissimus quidem editor omnia, πίνακας etiam ipsos, Græce tantum exhibet. Ego autem, meo more, titulos horum ἀνεκδότων Latine reddam. Collectio Boissonadiana hac ἐπιγραφῇ inscribitur:

ANEKΔOTA. Anecdota Græca e Codicibus Regiis descripsit, Annotatione illustravit J. FR. BOISSONADE. Vol. I. Parisiis, excusum in Regio Typographeo Regis permissu. MDCCCXXIX. In 8vo.

Volumine Primo continentur,

VOLUMEN II.

quod anno MDCCCXXX. prodiit, exhibet

VOLUMINE III.

quod anno insequenti publicam lucem adspexit, continentur,

h De hoc Anina Boissonadii verba exscribam. "Qui hic laudatur Aninæ Thaumaturgi an aliqua alibi exstet memoria, ignoro. Dutheilii sententiæ, Aninam fuisse Theodoro coævum, non accedo, quum circa orationis finem eos Theodorus memoret, qui ante ipsius ætatem, πρὸ ἡμῶν, fuerint a Sancto Thaumaturgo beneficiis affecti." Vol. II. p. 409.

i "Quis fuerit Joannes ille Gabras ignoro, et qua vixerit ætate. Puto ad Androniceum ævum esse referendum." Sic Boissonadius ad pag. 71.

k De hoc Joanne Comneno Boissonadius dicit se nihil novisse. "Versus

VOLUMINE IV.

quod anno MDCCCXXXII. prodiit, continentur,

istos Auctor Anacreonticos nuncupavit, ob metrum scilicet ac non elaboratum pedem, sed nulla illis protervitas, imo pietatis multum, ac juncta pietate eximia in homine recente orationis bonitas." Præloq. p. vii. Quam sanum docti viri judicium de his versibus, hoc specimen demonstrabit.

Ἀλλὰ τί καὶ δεῖ παθεῖν με;
Τίνι προσπεσεῖν με πρέπει;
Καὶ πρὸς τίνα καταφύγω;
Παρὰ τίνος ἐξαιτήσω
Τὴν συγγνώμην καὶ τὸν οἶκτον,
Ἐξὸν σοῦ, τοῦ φιλανθρώπου,
Ποιητά μου καὶ Θεέ μου;
Σὺ γὰρ μόνος ἐλεήμων,
Καὶ ποθῶν τὴν σωτηρίαν
Τῶν ἁμαρτανόντων, σῶτερ·
Ὑπὲρ ὧν εἰς γῆν κατῆλθες,
Καὶ σαρκὶ παθεῖν ἠνέσχου
Καὶ σταυρῷ προσηλωθῆναι.
Καὶ σοῦ δέομαι δακρύων,
Καὶ σ' ἀντιβολῶ στενάζων
Ἐν ὀδύνῃ τῆς ψυχῆς μου
Καὶ καρδίας ὀλοφύρσει.

Pag. 456, 457.

l Hanc vitam Barlaami ac Joasaphi Leo Allatius (ap. S. Joannis Damascen. Opera, edit. Le Quien, Tom. I. Proleg. XXVII.) a Joanne Damasceno compositam esse credidit. Sed utrum auctor sit S. Joannes Damascenus, an Joannes quidam alius monachus Sinaïta vel Sabaïta, Boissonadius, qui, ut, pace tanti viri, verum dicam, res Ecclesiasticas minus callet, fatetur se adhuc incertum hærere. Præloq. p. viii.

m De hac Epistola Boissonadius his refert verbis; "Fictam probabiliter spuriamque esse Fabricius ait, (Bibl. Gr. V. 507.) et ipse cum Fabricio facio." Pag. 467.

n Admonet Editor Ptochoprodromum eundem esse ac Theodorum Prodromum, p. 440.

Hæc quatuor Volumina anno MDCCCXXXIII. excepit Quintum, quod continet

XLVII.

Anecdotorum clarissimi viri FRIDERICI HENRICI RHEINWALD duas tantum Particulas vidi, nec plures, quod sciam, in publicam lucem prodierunt. Titulus est,

Anecdota ad Historiam Ecclesiasticam pertinentia. Edidit F. H. Rheinwald. Particula I. continet Petri Abaelardi Dialogum inter Philosophum, Judæum et Christianum. Berolini, Impensis Th. Chr. Fr. Enslin. MDCCCXXXI. In 8vo.

PETRI ABAELARDI Dialogum inter Philosophum, Judæum et Christianum, quem Particula prima horum Anecdotorum exhibet (p. 1–130.) ex Codicibus Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis vir doctissimus edidit.

Particula II. anno MDCCCXXXV. vulgata, continet,

PETRI ABAELARDI Epitomen Theologiæ Christianæ, (p. 1–114.) quam ex Codicibus Monasterii S. Emmeramni Ratisbonensis, in Bibliotheca Aulica Monacensi asservatis idem Frid. Henr. Rheinwald edidit.

XLVIII.

Tomum unum *Codicis Apocryphi Novi Testamenti*, Fabriciano (de quo agit Ittigius, De Bibl. p. 719. seq.) longe auctioris atque emendatioris, operæ Viri doctissimi JOANNIS CAROLI THILO debemus; alios jam diu expectamus. Primi Tomi titulus est,

Codex Apocryphus Novi Testamenti e libris editis et Manuscriptis, maxime Gallicanis, Germanicis et Italicis, collectus, recensitus Notisque et Prolegomenis illustratus opera et studio Joannis Caroli Thilo Phil. et Theol. Doctoris hujusque in Academia Fridericia Halensi Professoris. Tomus Primus. Lipsiæ MDCCCXXXII. Sumptibus Frid. Christ. Guilielmi Vogel. In 8vo.

Index eorum, quæ in hoc Tomo Primo collocata sunt.

"Omnino tribus," Vir doctissimus loquitur, "hoc opus absolvetur voluminibus. Primo, quod nunc prodit, comprehenduntur evangelia quæ supersunt apocrypha eo ordine disposita, quo evangelicæ historiæ respondent. Medium locum, quem illa vacuum relinquunt, occupat evangelium Marcionis a S. R. Hahnio ex auctoritate veterum monumentorum descriptum. Quæ accessio quin grata futura sit lectoribus plerisque, maxime exteris, non dubito. Idem spero de duplici appendice. Etenim de origine et ætate codicis Joannei Parisiis in sacro Templariorum tabulario asservati, in quam viri doctissimi frustra inquisiverunt, ad liquidum veritatem mihi videor explorasse. Alter vero liber S. Joannis apocryphus, cujus prima editio in Germania est rarissima, non solum denuo typis descriptus, sed etiam ita meis adnotationibus illustratus est, ut hæresium historiæ studiosis nunc lectio ejusdem plus profutura sit. Secundum volumen, quod non despero proximo anno absolvi posse, si Deus annuat cœptis, complectetur Actus Apostolorum, Epistolas et Apocalypses apocryphas; qui libri maximam partem hactenus sunt inediti ...... Denique in tertio tomo duabus partibus distincto locus erit disquisitionibus, quales nunc in libris isagogicis ad Scripturam Sacram institui solent." Præfat. p. xi–xiii.

[o] Collationem tantum Codicis Græci Parisiensis cl. Vir operi suo inserit. Suspicatur et adulteratorem S. Joannis evangelii et architectum *Levitici*, ut vocatur, Templariorum (nisi fuit unus idemque utriusque operis auctor) post initium Sec. XVIII. vixisse. *Leviticum* istud Spinozismum redolere demonstrat.

[p] Hoc opusculum Pseudo-Joanneum, ex Actis Inquisitionis Carcassonsis a Dominicano Jo. Benoist in *Histoire des Albigeois* etc. Tom. I. p. 283–296. editum est Paris. 1691.

XLIX.

Nihil dixi de Patrum Apostolicorum Collectionibus, sed lubens rerum Ecclesiæ primitivæ studiosos relego ad librum a doctissimo viro Gulielmo Jacobson nuper editum, ubi de istis Collectionibus copiose disseritur. Ejus titulus est;

S. Clementis Romani, S. Ignatii, S. Polycarpi, Patrum Apostolicorum, quæ supersunt. Accedunt S. Ignatii et S. Polycarpi Martyria. Ad fidem Codicum recensuit, Adnotationibus variorum et suis illustravit, Indicibus instruxit Gulielmus Jacobson, A. M. Aulæ B. Mariæ Magdalenæ Vice-principalis Collegii Exoniensis nuper socius. Oxonii, e Typographeo Academico MDCCCXXXVIII. In 8vo.

L.

Catena Græcorum Patrum in Acta SS. Apostolorum, quæ Oxonii anno proximo lucem adspexit, locum in hac Notitia sibi vindicat. Haud pauca ex ea excerpta cl. Jo. Christoph. Wolfius jampridem vulgaverat, (vide supra, p. 33.) Opus integrum nunc demum vulgatum debemus viro eruditissimo Joanni Antonio Cramer, qui Anecdotis Græcis [q] edendis bonarum literarum studiosos jam sibi devinxerat. Titulus est;

Catena in Acta SS. Apostolorum e Cod. Nov. Coll. descripsit et nunc primum edidit, adjecta Lectionis

[q] Anecdota Græca e Codd. Manuscriptis Bibliothecarum Oxoniensium descripsit J. A. Cramer, S. T. P. Aulæ Novi Hospitii Principalis, necnon Academiæ Orator Publicus. Oxonii, e Typographeo Academico. 1835, 1836. Tom. III. 8vo. Sed cl. vir nihil ad res Ecclesiasticas pertinens his Anecdotis inseruit. Idem dicendum est de Anecdotis Græcis viri eruditissimi Immanuelis Bekkeri; [Immanuelis Bekkeri, Professoris Berolinensis, Anecdota Græca. Berolini, 1814, 1816. Tom. II.] quæ omnia ad res Grammaticas spectant.

varietate e Cod. Coislin. J. A. Cramer, S. T. P. Aulæ Novi Hospitii Principalis, necnon Academiæ Orator Publicus. Oxonii, e Typographeo Academico. MDCCCXXXVIII. In 8vo.

Scriptores e quibus hæc Catena contexta est, sunt;

Ammonius.
'Ανεπίγραφος.
Apolinarius.
Arsenius.
Athanasius.
Basilius.
Chrysostomus.
Clemens (Στρωματεύς).
Cyrillus Alexandrinus.
Didymus.
Dionysius.
Epiphanius.
Evagrius.
Eusebius Cæsariensis.
Eusebius Episcopus Emesenus.
Gregorius Episcopus Nyssenus.
Gregorius Theologus.
Hesychius Presbyter.
Joannes (Chrysostomus).
Josephus.
Irenæus Episcopus Lugdunensis.
Isidorus Pelusiota.
Maximus.
Nicolaus Presbyter Ancyranus.
Origenes.
Prologus in S. Pauli Epistolas.
Scholia quibus nullum nomen præfigitur [r].
Severianus Gabalensis.
Severus Antiochenus.
Theodoretus.
Theodorus Heracleensis.
Theodorus Monachus et Presbyter. Cod. Coisl.
Theodotus Ancyranus.
Theophilus Alexandrinus.

Hanc Catenam præstantissimam cl. editor ab Œcumenio abjudicat, atque inscriptioni Codicis Parisiensis fidem habens, Andream Presbyterum, (de quo Fabricius, Bibl. Græc. Tom. VII. 791.) scriptorem incertæ et patriæ et ætatis, sed non decimo sæculo juniorem, ejus auctorem fuisse existimat. Aliud volumen Catenam in Catholicas Epistolas et in Apocalypsin Commentarios Arethæ et Œcumenii continens, quod vir doctissimus promisit, intenti expectamus.

r Vulgo Euthalio Diacono attributus, vide nostrum, p. 150 et 422.

Hic denique colophonem opusculo, qualecumque est, meo impono. Aliæ quidem sunt Collectiones Ecclesiasticæ ac Bibliothecæ Patrum, quæ, dum scribo, Parisiis, Berolini, et Oxonii in lucem prodeunt. Talibus cœptis bene ex animo volo. Quum autem nulla inedita monumenta, quantum invenire potui, continent, non est quod de istis loquar. Tantum restat ut Deo Optimo Maximo, *τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ῾Αγίῳ Πνεύματι*, qui mihi corporis robur atque animi vigorem ad hunc laborem absolvendum præbuit, gratias summas agam.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη.

CATALOGUS

Omnium Collectionum quæ in ITTIGII TRACTATU DE BIBL. PATRUM recensentur, Chronologicus.

INDEX SCRIPTORUM AC MONUMENTORUM

IN HAC NOTITIA MEMORATORUM ALPHABETICUS.

I.

K.

L.

U.

V.

September, 1883.

Clarendon Press, Oxford

A SELECTION OF

BOOKS

PUBLISHED FOR THE UNIVERSITY BY

HENRY FROWDE,

AT THE OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE,

7 PATERNOSTER ROW, LONDON.

ALSO TO BE HAD AT THE

CLARENDON PRESS DEPOSITORY, OXFORD.

LEXICONS, GRAMMARS, &c.

(See also Clarendon Press Series, pp. 22, 25, 26.)

A Greek-English Lexicon, by Henry George Liddell, D.D., and Robert Scott, D.D. Seventh Edition, Revised and Augmented throughout. 1883. 4to. cloth, 1*l*. 16*s*.

A copious Greek-English Vocabulary, compiled from the best authorities. 1850. 24mo. bound, 3*s*.

A Practical Introduction to Greek Accentuation, by H. W. Chandler, M.A. Second Edition. 1881. 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

A Latin Dictionary, founded on Andrews' edition of Freund's Latin Dictionary, revised, enlarged, and in great part rewritten by Charlton T. Lewis, Ph.D., and Charles Short, LL.D., Professor of Latin in Columbia College, New York. 1879. 4to. cloth, 1*l*. 5*s*.

The Book of Hebrew Roots, by Abu 'l-Walîd Marwân ibn Janâh, otherwise called Rabbî Yônâh. Now first edited, with an Appendix, by Ad. Neubauer. 1875. 4to. cloth, 2*l*. 7*s*. 6*d*.

A Treatise on the use of the Tenses in Hebrew. By S. R. Driver, M.A. Second Edition, Revised and Enlarged. 1881. Extra fcap. 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

Hebrew Accentuation of Psalms, Proverbs, and Job. By William Wickes, D.D. 1881. Demy 8vo. stiff cover, 5*s.*

Thesaurus Syriacus: collegerunt Quatremère, Bernstein, Lorsbach, Arnoldi, Field: edidit R. Payne Smith, S.T.P.

Fasc. I–VI. 1868–83. sm. fol. each, 1*l.* 1*s.*
Vol. I, containing Fasc. I–V. sm. fol. cloth, 5*l.* 5*s.*

A Practical Grammar of the Sanskrit Language, arranged with reference to the Classical Languages of Europe, for the use of English Students, by Monier Williams, M.A., Boden Professor of Sanskrit. Fourth Edition, 1877. 8vo. cloth, 15*s.*

A Sanskrit-English Dictionary, Etymologically and Philologically arranged, with special reference to Greek, Latin, German, Anglo-Saxon, English, and other cognate Indo-European Languages. By Monier Williams, M.A., Boden Professor of Sanskrit. 1872. 4to. cloth, 4*l.* 14*s.* 6*d.*

Nalopákhyánam. Story of Nala, an Episode of the Mahá-Bhárata: the Sanskrit text, with a copious Vocabulary, and an improved version of Dean Milman's Translation, by Monier Williams, M.A. Second Edition, Revised and Improved. 1879. 8vo. cloth, 15*s.*

Sakuntalā. A Sanskrit Drama, in seven Acts. Edited by Monier Williams, M.A. Second Edition, 1876. 8vo. cloth, 21*s.*

An Anglo-Saxon Dictionary, based on the MS. Collections of the late Joseph Bosworth, D.D., Professor of Anglo-Saxon, Oxford. Edited and enlarged by Prof. T. N. Toller, M.A., Owens College, Manchester. (To be completed in four parts). Parts I and II. 1882. 4to. 15*s.* each.

An Icelandic-English Dictionary, based on the MS. collections of the late Richard Cleasby. Enlarged and completed by G. Vigfússon, M.A. With an Introduction, and Life of Richard Cleasby, by G. Webbe Dasent, D.C.L. 1874. 4to. cloth, 3*l.* 7*s.*

A List of English Words the Etymology of which is illustrated by comparison with Icelandic. Prepared in the form of an APPENDIX to the above. By W. W. Skeat, M.A., 1876. stitched, 2*s.*

A Handbook of the Chinese Language. Parts I and II, Grammar and Chrestomathy. By James Summers. 1863. 8vo. half bound, 1*l.* 8*s.*

An Etymological Dictionary of the English Language, arranged on an Historical Basis. By W. W. Skeat, M.A., Elrington and Bosworth Professor of Anglo-Saxon in the University of Cambridge. 1882. 4to. cloth, 2*l.* 4*s.*

A Concise Etymological Dictionary of the English Language. By W. W. Skeat, M.A. 1882. Crown 8vo. cloth, 5*s.* 6*d.*

GREEK CLASSICS, &c.

Aristotle: The Politics, translated into English, with Introduction, Marginal Analysis, Notes, and Indices, by B. Jowett, M.A., Regius Professor of Greek. Medium 8vo. *In the Press.*

Aristophanes: A Complete Concordance to. By Henry Dunbar, M.D. 4to. *In the Press.*

Heracliti Ephesii Reliquiae. Recensuit I. Bywater, M.A. Appendicis loco additae sunt Diogenis Laertii Vita Heracliti, Particulae Hippocratei De Diaeta Libri Primi, Epistolae Heracliteae. 1877. 8vo. cloth, price 6*s.*

Homer: A Complete Concordance to the Odyssey and Hymns of Homer; to which is added a Concordance to the Parallel Passages in the Iliad, Odyssey, and Hymns. By Henry Dunbar, M.D., Member of the General Council, University of Edinburgh. 1880. 4to. cloth, 1*l.* 1*s.*

Plato: The Apology, with a revised Text and English Notes, and a Digest of Platonic Idioms, by James Riddell, M.A. 1878. 8vo. cloth, 8*s.* 6*d.*

Plato: Philebus, with a revised Text and English Notes, by Edward Poste, M.A. 1860. 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

Plato: Sophistes and Politicus, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. 1867. 8vo. cloth, 18*s.*

Plato: Theaetetus, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. Second Edition. 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

Plato: The Dialogues, translated into English, with Analyses and Introductions, by B. Jowett, M.A., Regius Professor of Greek. A new Edition in 5 volumes, medium 8vo. 1875. cloth, 3*l*. 10*s*.

Plato: The Republic, translated into English, with an Analysis and Introduction, by B. Jowett, M.A. Medium 8vo. cloth, 12*s*. 6*d*.

Plato: Index to. Compiled for the Second Edition of Professor Jowett's Translation of the Dialogues. By Evelyn Abbott, M.A. 1875. 8vo. paper covers, 2*s*. 6*d*.

Thucydides: Translated into English, with Introduction, Marginal Analysis, Notes, and Indices. By B. Jowett, M.A., Regius Professor of Greek. 2 vols. 1881. Medium 8vo. cloth, 1*l*. 12*s*.

THE HOLY SCRIPTURES, &c.

The Holy Bible in the earliest English Versions, made from the Latin Vulgate by John Wycliffe and his followers: edited by the Rev. J. Forshall and Sir F. Madden. 4 vols. 1850. Royal 4to. cloth, 3*l*. 3*s*.

Also reprinted from the above, with Introduction and Glossary by W. W. Skeat, M.A.

The New Testament in English, according to the Version by John Wycliffe, about A.D. 1380, and Revised by John Purvey, about A.D. 1388. Extra fcap. 8vo. cloth, 6*s*.

The Books of Job, Psalms, Proverbs, Ecclesiastes, and the Song of Solomon: according to the Wycliffite Version made by Nicholas de Hereford, about A.D. 1381, and Revised by John Purvey, about A.D. 1388. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s*. 6*d*.

The Holy Bible: an exact reprint, page for page, of the Authorized Version published in the year 1611. Demy 4to. half bound, 1*l*. 1*s*.

Vetus Testamentum ex Versione Septuaginta Interpretum secundum exemplar Vaticanum Romae editum. Accedit potior varietas Codicis Alexandrini. Tomi III. Editio Altera. 18mo. cloth, 18*s*.

Origenis Hexaplorum quae supersunt; sive, Veterum Interpretum Graecorum in totum Vetus Testamentum Fragmenta. Edidit Fridericus Field, A.M. 2 vols. 1875. 4to. cloth, 5*l*. 5*s*.

Libri Psalmorum Versio antiqua Latina, cum Paraphrasi Anglo-Saxonica. Edidit B. Thorpe, F.A.S. 1835. 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

Libri Psalmorum Versio antiqua Gallica e Cod. MS. in Bibl. Bodleiana adservato, una cum Versione Metrica aliisque Monumentis pervetustis. Nunc primum descripsit et edidit Franciscus Michel, Phil. Doct. 1860. 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

The Psalms in Hebrew without points. 1879. Crown 8vo. cloth, 3*s*. 6*d*.

The Book of Wisdom: the Greek Text, the Latin Vulgate, and the Authorised English Version; with an Introduction, Critical Apparatus, and a Commentary. By William J. Deane. M.A., Oriel College, Oxford; Rector of Ashen, Essex. Small 4to. cloth, 12*s*. 6*d*.

The Book of Tobit. A Chaldee Text, from a unique MS. in the Bodleian Library; with other Rabbinical Texts, English Translations, and the Itala. Edited by Ad. Neubauer, M.A. 1878. Crown 8vo. cloth, 6*s*.

A Commentary on the Book of Proverbs. Attributed to Abraham Ibn Ezra. Edited from a Manuscript in the Bodleian Library by S. R. Driver, M.A. Crown 8vo. paper cover, 3*s*. 6*d*.

Horae Hebraicae et Talmudicae, a J. Lightfoot. A new Edition, by R. Gandell, M.A. 4 vols. 1859. 8vo. cloth, 1*l*. 1*s*.

Novum Testamentum Graece. Antiquissimorum Codicum Textus in ordine parallelo dispositi. Accedit collatio Codicis Sinaitici. Edidit E. H. Hansell, S.T.B. Tomi III. 1864. 8vo. half morocco, 2*l*. 12*s*. 6*d*.

Novum Testamentum Graece. Accedunt parallela S. Scripturae loca, necnon vetus capitulorum notatio et canones Eusebii. Edidit Carolus Lloyd, S.T.P.R., necnon Episcopus Oxoniensis. 18mo. cloth, 3*s*.

The same on writing paper, with large margin, cloth, 10*s*.

Novum Testamentum Graece juxta Exemplar Millianum. 18mo. cloth, 2*s*. 6*d*.

The same on writing paper, with large margin, cloth, 9*s*.

Evangelia Sacra Graece. fcap. 8vo. limp, 1*s*. 6*d*.

The Greek Testament, with the Readings adopted by the Revisers of the Authorised Version:—

(1) Pica type. Second Edition, with Marginal References. Demy 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

(2) Long Primer type. Fcap. 8vo. cloth, 4*s*. 6*d*.

(3) The same, on writing paper, with wide margin, cloth, 15*s*.

The Parallel New Testament, Greek and English; being the Authorised Version, 1611; the Revised Version, 1881; and the Greek Text followed in the Revised Version. 8vo. cloth, 12*s*. 6*d*.

The Revised Version is the joint property of the Universities of Oxford and Cambridge.

The Gospel of St. Mark in Gothic, according to the translation made by Wulfila in the Fourth Century. Edited with a Grammatical Introduction and Glossarial Index by W. W. Skeat, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s*.

Canon Muratorianus: the earliest Catalogue of the Books of the New Testament. Edited with Notes and a Facsimile of the MS. in the Ambrosian Library at Milan, by S. P. Tregelles, LL.D. 1867. 4to. cloth, 10*s*. 6*d*.

FATHERS OF THE CHURCH, &c.

St. Athanasius: Orations against the Arians. With an Account of his Life by William Bright, D.D. 1873. Crown 8vo. cloth, 9*s*.

St. Athanasius: Historical Writings, according to the Benedictine Text. With an Introduction by William Bright, D.D. 1881. Crown 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

St. Augustine: Select Anti-Pelagian Treatises, and the Acts of the Second Council of Orange. With an Introduction by William Bright, D.D. Crown 8vo. cloth, 9*s*.

The Canons of the First Four General Councils of Nicaea, Constantinople, Ephesus, and Chalcedon. 1877. Crown 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Notes on the Canons of the First Four General Councils. By William Bright, D.D. 1882. Crown 8vo. cloth, 5*s.* 6*d.*

Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini in XII Prophetas. Edidit P. E. Pusey, A.M. Tomi II. 1868. 8vo. cloth, 2*l.* 2*s.*

Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini in D. Joannis Evangelium. Accedunt Fragmenta Varia necnon Tractatus ad Tiberium Diaconum Duo. Edidit post Aubertum P. E. Pusey, A.M. Tomi III. 1872. 8vo. 2*l.* 5*s.*

Cyrilli Archiepiscopi Alexandrini Commentarii in Lucae Evangelium quae supersunt Syriace. E MSS. apud Mus. Britan. edidit R. Payne Smith, A.M. 1858. 4to. cloth, 1*l.* 2*s.*

The same, translated by R. Payne Smith, M.A. 2 vols. 1859. 8vo. cloth, 14*s.*

Ephraemi Syri, Rabulae Episcopi Edesseni, Balaei, aliorumque Opera Selecta. E Codd. Syriacis MSS in Museo Britannico et Bibliotheca Bodleiana asservatis primus edidit J. J. Overbeck. 1865. 8vo. cloth, 1*l.* 1*s.*

Eusebius' Ecclesiastical History, according to the text of Burton, with an Introduction by William Bright, D.D. 1881. Crown 8vo. cloth, 8*s.* 6*d.*

Irenaeus: The Third Book of St. Irenaeus, Bishop of Lyons, against Heresies. With short Notes and a Glossary by H. Deane, B.D., Fellow of St. John's College, Oxford. 1874. Crown 8vo. cloth, 5*s.* 6*d.*

Patrum Apostolicorum, S. Clementis Romani, S. Ignatii, S. Polycarpi, quae supersunt. Edidit Guil. Jacobson, S.T.P.R. Tomi II. Fourth Edition, 1863. 8vo. cloth, 1*l.* 1*s.*

Socrates' Ecclesiastical History, according to the Text of Hussey, with an Introduction by William Bright, D.D. 1878. Crown 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

ECCLESIASTICAL HISTORY, BIOGRAPHY, &c.

Baedae Historia Ecclesiastica. Edited, with English Notes, by G. H. Moberly, M.A. 1881. Crown 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Bright (W., D.D.). Chapters of Early English Church History. 1878. 8vo. cloth, 12*s.*

Burnet's History of the Reformation of the Church of England. A new Edition. Carefully revised, and the Records collated with the originals, by N. Pocock, M.A. 7 vols. 1865. 8vo. *Price reduced to* 1*l.* 10*s.*

Councils and Ecclesiastical Documents relating to Great Britain and Ireland. Edited, after Spelman and Wilkins, by A. W. Haddan, B.D., and W. Stubbs, M.A., Regius Professor of Modern History, Oxford. Vols. I. and III. 1869–71. Medium 8vo. cloth, each 1*l.* 1*s.*

Vol. II. Part I. 1873. Medium 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Vol. II. Part II. 1878. Church of Ireland; Memorials of St. Patrick. Stiff covers, 3*s.* 6*d.*

Hammond (C. E.). Liturgies, Eastern and Western. Edited, with Introduction, Notes, and a Liturgical Glossary. 1878. Crown 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

An Appendix to the above. 1879. Crown 8vo. paper covers, 1*s.* 6*d.*

John, Bishop of Ephesus. The Third Part of his Ecclesiastical History. [In Syriac.] Now first edited by William Cureton, M.A. 1853. 4to. cloth, 1*l.* 12*s.*

The same, translated by R. Payne Smith, M.A. 1860. 8vo. cloth, 10*s.*

The Leofric Missal, as used in the Cathedral of Exeter during the Episcopate of its first Bishop, A.D. 1050–1072; together with some Account of the Red Book of Derby, the Missal of Robert of Jumièges, and a few other early MS. Service Books of the English Church. Edited, with Introduction and Notes, by F. E. Warren, B.D. 4to. half morocco, 35*s.*

The Liturgy and Ritual of the Celtic Church. By F. E. Warren, B.D. 1881. 8vo. cloth, 14*s.*

The Ancient Liturgy of the Church of England, according to the uses of Sarum, York, Hereford, and Bangor, and the Roman Liturgy arranged in parallel columns, with preface and notes. By William Maskell, M.A. Third Edition. 1882. 8vo. cloth, 15*s.*

Monumenta Ritualia Ecclesiae Anglicanae. The occasional Offices of the Church of England according to the old use of Salisbury the Prymer in English, and other prayers and forms, with dissertations and notes. By William Maskell, M.A. Second Edition. 1882. 3 vols. 8vo. cloth, 2*l.* 10*s.*

Records of the Reformation. The Divorce, 1527–1533. Mostly now for the first time printed from MSS. in the British Museum and other libraries. Collected and arranged by N. Pocock, M.A. 1870. 2 vols. 8vo. cloth, 1*l.* 16*s.*

Shirley (W. W.). Some Account of the Church in the Apostolic Age. Second Edition, 1874. fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Stubbs (W.). Registrum Sacrum Anglicanum. An attempt to exhibit the course of Episcopal Succession in England. 1858. small 4to. cloth, 8*s.* 6*d.*

ENGLISH THEOLOGY.

Butler's Works, with an Index to the Analogy. 2 vols. 1874. 8vo. cloth, 11*s.*

Butler's Sermons. 8vo. cloth, 5*s.* 6*d.*

Butler's Analogy of Religion. 8vo. cloth, 5*s.* 6*d.*

Heurtley's Harmonia Symbolica: Creeds of the Western Church. 1858. 8vo. cloth, 6*s.* 6*d.*

Homilies appointed to be read in Churches. Edited by J. Griffiths, M.A. 1859. 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

Hooker's Works, with his Life by Walton, arranged by John Keble, M.A. Sixth Edition, 1874. 3 vols. 8vo. cloth, 1*l.* 11*s.* 6*d.*

Hooker's Works; the text as arranged by John Keble, M.A. 2 vols. 1875. 8vo. cloth, 11*s.*

[illegible] *of the Creed.* Revised [illegible] Edition, 1877. 8vo. cloth, [illegible]

[illegible] *of the Doctrine of the* [illegible] of London. 1880. [illegible]

[illegible] *of the Book of Common* [illegible]

[illegible] *of the Original Works* [illegible] 1865. 8vo. cloth, 3s. 6d.

[illegible] *Works.* By T. Arnold, [illegible] *Price reduced to 1l. 1s.*

[illegible] With the Supplement now [illegible] 8vo. cloth. *Price reduced* [illegible]

[illegible] AND DOCUMENTARY WORKS.

[illegible] a Record of the Examination [illegible] of England. By William [illegible] F.S.A. Together with Description of Figures of [illegible] Crania and an Appendix [illegible] 1877. Medium 8vo. cloth, 25s.

[illegible] *A Treatise upon the Common Law of* [illegible] King Edward I. The French Text [illegible] English Translation, Introduction, and [illegible] M.A. 2 vols. 1865. Royal 8vo. cloth, [illegible]

[illegible] (*Edw. Earl of*) *History of the* [illegible] and Civil Wars in England. 7 vols. 1839. 18mo. [illegible]

[illegible] (*Edw. Earl of*) *Histor*[illegible] [illegible] and Civil Wars in England. Also his [illegible] in which is included a Continuation of [illegible] Rebellion. With copious Indexes [illegible] 1842. cloth, 1l. 2s.

Clinton's Epitome of the Fasti Hellenici. 1851.
8vo. cloth, 6s. 6d.

Clinton's Epitome of the Fasti Romani. 1854.
8vo. cloth, 7s.

Freeman's (E. A.) History of the Norman Conquest of England; its Causes and Results. In Six Volumes. 8vo. cloth, 5*l.* 9s. 6d.

Vols. I–II together, 3rd edition, 1877. 1*l.* 16s.
Vol. III, 2nd edition, 1874. 1*l.* 1s.
Vol. IV, 2nd edition, 1875. 1*l.* 1s.
Vol. V, 1876. 1*l.* 1s.
Vol. VI. Index. 1879. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Freeman (E. A.). The Reign of William Rufus and the Accession of Henry the First. 2 vols. 8vo. cloth, 1*l.* 16s.

Gascoigne's Theological Dictionary ("Liber Veritatum"): Selected Passages, illustrating the condition of Church and State, 1403–1458. With an Introduction by James E. Thorold Rogers, M.P. Small 4to. cloth, 10s. 6d.

Magna Carta, a careful Reprint. Edited by W. Stubbs, M.A., Regius Professor of Modern History. 1879. 4to. stitched, 1s.

Ol[illegible] Passi[illegible]racula Beati Olavi. Edited [illegible] MS. in the Library of Corpus Christi [illegible] Introduction and Notes, by Frederick [illegible] stiff cover, [illegible]

[illegible] *of* [illegible]*s,* in[illegible] those which [illegible] Historical Intro[illegible] 1875. 3 vols.

[illegible]*gr*[illegible]*nd Prices in*

[illegible]o). [illegible]oth, 2*l.* 2s.
[illegible] cloth, 2*l.* 10s.

Sturlunga Saga, including the Islendinga Saga of Lawman Sturla Thordsson and other works. Edited by Dr. Gudbrand Vigfússon. In 2 vols. 1878. 8vo. cloth, 2*l.* 2*s.*

Two of the Saxon Chronicles parallel, with Supplementary Extracts from the Others. Edited, with Introduction, Notes, and a Glossarial Index, by J. Earle, M.A. 1865. 8vo. cloth, 16*s.*

Statutes made for the University of Oxford, and for the Colleges and Halls therein, by the University of Oxford Commissioners. 1882. 8vo. cloth, 12s. 6d.

Also separately,

Statutes made for the University. 2*s.*

Statutes made for the Colleges. 1*s.* each.

Statuta Universitatis Oxoniensis. 1882. 8vo. cloth, 5*s.*

The Student's Handbook to the University and Colleges of Oxford. Seventh Edition. 1883. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

MATHEMATICS, PHYSICAL SCIENCE, &c.

Astronomical Observations made at the University Observatory, Oxford, under the direction of C. Pritchard, M.A., Savilian Professor of Astronomy. No. 1. 1878. Royal 8vo. paper covers, 3*s.* 6*d.*

Treatise on Infinitesimal Calculus. By Bartholomew Price, M.A., F.R.S., Professor of Natural Philosophy, Oxford.

Vol. I. Differential Calculus. Second Edition, 8vo. cloth, 14*s.* 6*d.*

Vol. II. Integral Calculus, Calculus of Variations, and Differential Equations. Second Edition, 1865. 8vo. cloth, 18*s.*

Vol. III. Statics, including Attractions; Dynamics of a Material Particle. Second Edition, 1868. 8vo. cloth, 16*s.*

Vol. IV. Dynamics of Material Systems; together with a chapter on Theoretical Dynamics, by W. F. Donkin, M.A., F.R.S. 1862. 8vo. cloth, 16*s.*

Rigaud's Correspondence of Scientific Men of the 17th Century, with Table of Contents by A. de Morgan, and Index by the Rev. J. Rigaud, M.A., Fellow of Magdalen College, Oxford. 2 vols. 1841–1862. 8vo. cloth, 18*s.* 6*d.*

Vesuvius. By John Phillips, M.A., F.R.S., Professor of Geology, Oxford. 1869. Crown 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Geology of Oxford and the Valley of the Thames. By the same Author. 1871. 8vo. cloth, 21*s.*

Synopsis of the Pathological Series in the Oxford Museum. By H. W. Acland, M.D., F.R.S., 1867. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Thesaurus Entomologicus Hopeianus, or a Description of the rarest Insects in the Collection given to the University by the Rev. William Hope. By J. O. Westwood, M.A., F.L.S. With 40 Plates. 1874. Small folio, half morocco, 7*l.* 10*s.*

Text-Book of Botany, Morphological and Physiological. By Dr. Julius Sachs, Professor of Botany in the University of Würzburg. *A New Edition.* Translated by S. H. Vines, M.A. 1882. Royal 8vo. 1*l.* 11*s.* 6*d.*

Johannes Müller on Certain Variations in the Vocal Organs of the Passeres that have hitherto escaped notice. Translated by F. J. Bell. B.A., and edited with an Appendix, by A. H. Garrod, M.A., F.R.S. With Plates. 1878. 4to. paper covers, 7*s.* 6*d.*

MISCELLANEOUS.

Corpvs Poeticvm Boreale. The Poetry of the Old Northern Tongue, from the Earliest Times to the Thirteenth Century. Edited, classified, and translated, with Introduction, Excursus, and Notes, by Gudbrand Vigfusson, M.A., and F. York Powell, M.A. 2 vols. 1883. 8vo. cloth, 42*s.* *Just ready.*

Bacon's Novum Organum. Edited, with English notes, by G. W. Kitchin, M.A. 1855. 8vo. cloth, 9*s.* 6*d.*

Bacon's Novum Organum. Translated by G. W. Kitchin, M.A. 1855. 8vo. cloth, 9*s.* 6*d.* (See also p. 38.)

The Works of George Berkeley, D.D., formerly Bishop of Cloyne; including many of his writings hitherto unpublished. With Prefaces, Annotations, and an Account of his Life and Philosophy, by Alexander Campbell Fraser, M.A. 4 vols. 1871. 8vo. cloth, 2*l.* 18*s.*

The Life, Letters, &c. 1 vol. cloth, 16*s.* (See also p. 38.)

The Logic of Hegel; translated from the Encyclopaedia of the Philosophical Sciences. With Prolegomena by William Wallace, M.A. 1874. 8vo. cloth, 14*s.*

Smith's Wealth of Nations. A new Edition, with Notes, by J. E. Thorold Rogers, M.A. 2 vols. 1880. cloth, 21*s.*

A Course of Lectures on Art, delivered before the University of Oxford in Hilary Term, 1870, by John Ruskin, M.A., Slade Professor of Fine Art. 8vo. cloth, 6*s.*

Aspects of Poetry; being Lectures delivered at Oxford by John Campbell Shairp, LL.D., Professor of Poetry, Oxford. Crown 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

A Critical Account of the Drawings by Michel Angelo and Raffaello in the University Galleries, Oxford. By J. C. Robinson, F.S.A. 1870. Crown 8vo. cloth, 4*s.*

Catalogue of the Castellani Collection of Antiquities in the University Galleries, Oxford. By W. S. W. Vaux, M.A., F.R.S. Crown 8vo. stiff cover, 1*s.*

The Sacred Books of the East.

TRANSLATED BY VARIOUS ORIENTAL SCHOLARS, AND EDITED BY F. MAX MÜLLER.

Vol. I. The Upanishads. Translated by F. Max Müller. Part I. The *Kh*ândogya-upanishad, The Talavakâra-upanishad, The Aitareya-âra*n*yaka, The Kaushîtaki-brâhma*n*a-upanishad, and The Vâ*g*asaneyi-sa*m*hitâ-upanishad. 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Vol. II. The Sacred Laws of the Âryas, as taught in the Schools of Âpastamba, Gautama, Vâsish*th*a, and Baudhâyana. Translated by Prof. Georg Bühler. Part I. Âpastamba and Gautama. 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Vol. III. The Sacred Books of China. The Texts of Confucianism. Translated by James Legge. Part I. The Shû King, The Religious portions of the Shih King, and The Hsiâo King. 8vo. cloth, 12*s.* 6*d.*

Vol. IV. The Zend-Avesta. Translated by James Darmesteter. Part I. The Vendîdâd. 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Vol. V. The Pahlavi Texts. Translated by E. W. West. Part I. The Bundahi*s*, Bahman Ya*s*t, and Shâyast lâ-shâyast. 8vo. cloth, 12*s.* 6*d.*

Vols. VI and IX. The Qur'ân. Parts I and II. Translated by E. H. Palmer. 8vo. cloth, 21*s.*

Vol. VII. The Institutes of Vishnu. Translated by Julius Jolly. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. VIII. The Bhagavadgîtâ, with The Sanatsugâtîya, and The Anugîtâ. Translated by Kâshinâth Trimbak Telang. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. X. The Dhammapada, translated from Pâli by F. Max Müller; and The Sutta-Nipâta, translated from Pâli by V. Fausböll; being Canonical Books of the Buddhists. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XI. Buddhist Suttas. Translated from Pâli by T. W. Rhys Davids. 1. The Mahâparinibbâna Suttanta; 2. The Dhamma-kakka-ppavattana Sutta; 3. The Tevigga Suttanta; 4. The Akaṅkheyya Sutta; 5. The Ketokhila Sutta; 6. The Mahâ-sudassana Suttanta; 7. The Sabbâsava Sutta. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XII. The Satapatha-Brâhmana, according to the Text of the Mâdhyandina School. Translated by Julius Eggeling. Part I. Books I and II. 8vo. cloth, 12s. 6d.

Vol. XIII. Vinaya Texts. Translated from the Pâli by T. W. Rhys Davids and Hermann Oldenberg. Part I. The Pâtimokkha. The Mahâvagga, I-IV. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XIV. The Sacred Laws of the Âryas, as taught in the Schools of Âpastamba, Gautama, Vâsishtha and Baudhâyana. Translated by Georg Bühler. Part II. Vasishtha and Baudhâyana. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XVI. The Sacred Books of China. The Texts of Confucianism. Translated by James Legge. Part II. The Yî King. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XVII. Vinaya Texts. Translated from the Pâli by T. W. Rhys Davids and Hermann Oldenberg. Part II. The Mahâvagga, V-X. The Kullavagga, I-III. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XVIII. Pahlavi Texts. Translated by E. W. West. Part II. The Dâdistân-î Dînîk and The Epistles of Mânûskîhar. 8vo. cloth, 12s. 6d.

Vol. XIX. The Fo-sho-hing-tsan-king. A Life of Buddha by Asvaghosha Bodhisattva, translated from Sanskrit into Chinese by Dharmaraksha, A.D. 420, and from Chinese into English by Samuel Beal. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Vol. XXIII. The Zend-Avesta. Part II. The Sîrôzahs, Yasts, and Nyâyis. Translated by James Darmesteter. 8vo. cloth, 10s. 6d.

The following Volumes are in the Press:—

Vol. XV. The Upanishads. Translated by F. Max Müller. Part II.

Vol. XX. Manu. Translated by Georg Bühler.

Vol. XXI. The Saddharma-pu*nd*arîka. Translated by H. Kern.

Vol. XXII. The Â*k*ârâṅga Sûtra. Translated by H. Jacobi.

Vol. XXIV. The Upanishads. Translated by F. Max Müller. Part III.

Anecdota Oxoniensia:

Classical Series. Vol. I. Part I. *The English Manuscripts of the Nicomachean Ethics,* described in relation to Bekker's Manuscripts and other Sources. By J. A. Stewart, M.A., Classical Lecturer, Christ Church. Small 4to. 3*s*. 6*d*.

Classical Series. Vol. I. Part II. *Nonius Marcellus,* de Compendiosa Doctrina, Harleian MS. 2719. Collated by J. H. Onions, M.A., Senior Student of Christ Church. Small 4to. 3*s*. 6*d*.

Classical Series. Vol. I. Part III. *Aristotle's Physics.* Book VII. Collation of various MSS.; with an Introduction by R. Shute, M.A. Small 4to. 2*s*.

Classical Series. Vol. I. Part IV. *Bentley's Plautine Emendations.* From his copy of Gronovius. By E. A. Sonnenschein, M.A. Small 4to. 2*s*. 6*d*.

Semitic Series. Vol. I. Part I. *Commentary on Ezra and Nehemiah.* By Rabbi Saadiah. Edited by H. J. Mathews, M.A., Exeter College, Oxford. Small 4to. 3*s*. 6*d*.

Aryan Series. Vol. I. Part I. *Buddhist Texts from Japan.* Edited by F. Max Müller, M.A. Small 4to. 3*s*. 6*d*.

Aryan Series. Vol. I. Part II. *Sukhâvatî-Vyûha.* Description of Sukhâvatî, the Land of Bliss. Edited by F. Max Müller, M.A., and Bunyiu Nanjio. Small 4to. 7*s*. 6*d*.

Mediaeval and Modern Series. Vol. I. Part I. *Sinonoma Bartholomei;* A Glossary from a Fourteenth-Century MS. in the Library of Pembroke College, Oxford. Edited by J. L. G. Mowat, M.A., Fellow of Pembroke College. Small 4to. 3*s*. 6*d*.

Mediaeval and Modern Series. Vol. I. Part III. *The Saltair Na Rann.* A Collection of Early Middle Irish Poems. Edited from a MS. in the Bodleian Library by Whitley Stokes, LL.D. Small 4to. 7*s*. 6*d*.

Clarendon Press Series

The Delegates of the Clarendon Press having undertaken the publication of a series of works, chiefly educational, and entitled the Clarendon Press Series, have published, or have in preparation, the following.

Those to which prices are attached are already published; the others are in preparation.

I. ENGLISH.

A First Reading Book. By Marie Eichens of Berlin; and edited by Anne J. Clough. Extra fcap. 8vo. stiff covers, 4*d.*

Oxford Reading Book, Part I. For Little Children. Extra fcap. 8vo. stiff covers, 6*d.*

Oxford Reading Book, Part II. For Junior Classes. Extra fcap. 8vo. stiff covers, 6*d.*

An Elementary English Grammar and Exercise Book. By O. W. Tancock, M.A., Head Master of Norwich School. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 1*s.* 6*d.*

An English Grammar and Reading Book, for Lower Forms in Classical Schools. By O. W. Tancock, M.A., Head Master of Norwich School. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Typical Selections from the best English Writers, with Introductory Notices. Second Edition. In Two Volumes. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.* each.

Vol. I. Latimer to Berkeley. Vol. II. Pope to Macaulay.

The Philology of the English Tongue. By J. Earle, M.A., formerly Fellow of Oriel College, and Professor of Anglo-Saxon, Oxford. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

A Book for the Beginner in Anglo-Saxon. By John Earle, M.A., Professor of Anglo-Saxon, Oxford. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

An Anglo-Saxon Reader. In Prose and Verse. With Grammatical Introduction, Notes, and Glossary. By Henry Sweet, M.A. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 8*s.* 6*d.*

An Anglo-Saxon Primer, with Grammar, Notes, and Glossary. By the same Author. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

The Ormulum; with the Notes and Glossary of Dr. R. M. White. Edited by Rev. R. Holt, M.A. 1878. 2 vols. Extra fcap. 8vo. cloth, 21*s.*

Specimens of Early English. A New and Revised Edition. With Introduction, Notes, and Glossarial Index. By R. Morris, LL.D., and W. W. Skeat, M.A.

Part I. From Old English Homilies to King Horn (A.D. 1150 to A.D. 1300). Extra fcap. 8vo. cloth, 9*s.*

Part II. From Robert of Gloucester to Gower (A.D. 1298 to A.D. 1393). Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

Specimens of English Literature, from the 'Ploughmans Crede' to the 'Shepheardes Calender' (A.D. 1394 to A.D. 1579). With Introduction, Notes, and Glossarial Index. By W. W. Skeat, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

The Vision of William concerning Piers the Plowman, by William Langland. Edited, with Notes, by W. W. Skeat, M.A. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Chaucer. The Prioresses Tale; Sir Thopas; The Monkes Tale; The Clerkes Tale; The Squieres Tale, &c. Edited by W. W. Skeat, M.A. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Chaucer. The Tale of the Man of Lawe; The Pardoneres Tale; The Second Nonnes Tale; The Chanouns Yemannes Tale. By the same Editor. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.* (See also p. 20.)

Old English Drama. Marlowe's Tragical History of Dr. Faustus, and Greene's Honourable History of Friar Bacon and Friar Bungay. Edited by A. W. Ward, M.A., Professor of History and English Literature in Owens College, Manchester. 1878. Extra fcap. 8vo. cloth, 5*s*. 6*d*.

Marlowe. Edward II. With Introduction, Notes, &c. By O. W. Tancock, M.A., Head Master of Norwich School. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s*.

Shakespeare. Hamlet. Edited by W. G. Clark, M.A., and W. Aldis Wright, M.A. Extra fcap. 8vo. stiff covers, 2*s*.

Shakespeare. Select Plays. Edited by W. Aldis Wright, M.A. Extra fcap. 8vo. stiff covers.

The Tempest, 1*s*. 6*d*.	King Lear, 1*s*. 6*d*.
As You Like It, 1*s*. 6*d*.	A Midsummer Night's Dream, 1*s*. 6*d*.
Julius Cæsar, 2*s*.	Coriolanus, 2*s*. 6*d*.
Richard the Third, 2*s*. 6*d*.	Henry the Fifth, 2*s*.

Twelfth Night. *In the Press*. (For other Plays, see p. 20.)

Milton. Areopagitica. With Introduction and Notes. By J. W. Hales, M.A., late Fellow of Christ's College, Cambridge. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s*.

Bunyan. Holy War. Edited by E. Venables, M.A. In the Press. (See also p. 21.)

Locke's Conduct of the Understanding. Edited, with Introduction, Notes, &c., by T. Fowler, M.A., Professor of Logic in the University of Oxford. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*.

Addison. Selections from Papers in the Spectator. With Notes. By T. Arnold, M.A., University College. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s*. 6*d*.

Burke. Four Letters on the Proposals for Peace with the Regicide Directory of France. Edited, with Introduction and Notes, by E. J. Payne, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 5*s*. (See also p. 21.)

Also the following in paper covers:—

Goldsmith. The Deserted Village. 2*d.*

Gray. Elegy and Ode on Eton College. 2*d.*

Johnson. Vanity of Human Wishes. With Notes by E. J. Payne, M.A. 4*d.*

Keats. Hyperion, Book I. With Notes by W. T. Arnold, B.A. 4*d.*

Milton. With Notes by R. C. Browne, M.A.

Lycidas, 3*d.* L'Allegro, 3*d.* Il Penseroso, 4*d.* Comus, 6*d.* Samson Agonistes, 6*d.*

Parnell. The Hermit. 2*d.*

Scott. Lay of the Last Minstrel. Introduction and Canto I, with Preface and Notes by W. Minto, M.A. 6*d.*

A SERIES OF ENGLISH CLASSICS,

Designed to meet the wants of Students in English Literature, by the late Rev. J. S. BREWER, M.A., of Queen's College, Oxford, and Professor of English Literature at King's College, London.

1. *Chaucer. The Prologue to the Canterbury* Tales; The Knightes Tale; The Nonne Prestes Tale. Edited by R. Morris, Editor of Specimens of Early English, &c., &c. Sixth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.* (See also p. 18.)

2. *Spenser's Faery Queene.* Books I and II. Designed chiefly for the use of Schools. With Introduction, Notes, and Glossary. By G. W. Kitchin, M.A.

   Book I. Eighth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

   Book II. Sixth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

3. *Hooker. Ecclesiastical Polity, Book I.* Edited by R. W. Church, M.A., Dean of St. Paul's; formerly Fellow of Oriel College, Oxford. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.*

4. *Shakespeare.* Select Plays. Edited by W. G. Clark, M.A., Fellow of Trinity College, Cambridge; and W. Aldis Wright, M.A., Trinity College, Cambridge. Extra fcap. 8vo. stiff covers.

   I. The Merchant of Venice. 1*s.*

   II. Richard the Second. 1*s.* 6*d.*

   III. Macbeth. 1*s.* 6*d.* (For other Plays, see p. 19.)

5. *Bacon.*

I. Advancement of Learning. Edited by W. Aldis Wright M.A. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.

II. The Essays. With Introduction and Notes. By J. R. Thursfield, M.A., Fellow and formerly Tutor of Jesus College, Oxford. *In Preparation.*

6. *Milton.* Poems. Edited by R. C. Browne, M.A. 2 vols. Fifth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 6s. 6d.

Sold separately, Vol. I. 4s.; Vol. II. 3s. (See also p. 20.)

7. *Dryden.* Select Poems. Stanzas on the Death of Oliver Cromwell; Astræa Redux; Annus Mirabilis; Absalom and Achitophel; Religio Laici; The Hind and the Panther. Edited by W. D. Christie, M.A. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.

8. *Bunyan.* *The Pilgrim's Progress, Grace* Abounding, Relation of the Imprisonment of Mr. John Bunyan. Edited, with Biographical Introduction and Notes, by E. Venables, M.A. 1879. Extra fcap. 8vo. cloth, 5s.

9. *Pope.* With Introduction and Notes. By Mark Pattison, B.D., Rector of Lincoln College, Oxford.

I. Essay on Man. Sixth Edition. Extra fcap. 8vo. 1s. 6d.

II. Satires and Epistles. Third Edition. Extra fcap. 8vo. 2s.

10. *Johnson.* *Rasselas; Lives of Pope and* Dryden. Edited by Alfred Milnes, B.A. (London), late Scholar of Lincoln College, Oxford. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.

11. *Burke.* Select Works. Edited, with Introduction and Notes, by E. J. Payne, M.A., of Lincoln's Inn, Barrister-at-Law, and Fellow of University College, Oxford.

I. Thoughts on the Present Discontents; the two Speeches on America. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.

II. Reflections on the French Revolution. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 5s. (See also p. 19.)

12. *Cowper.* Edited, with Life, Introductions, and Notes, by H. T. Griffith, B.A., formerly Scholar of Pembroke College, Oxford.

I. The Didactic Poems of 1782, with Selections from the Minor Pieces, A.D. 1779–1783. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s.

II. The Task, with Tirocinium, and Selections from the Minor Poems, A.D. 1784–1799. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s.

II. LATIN.

An Elementary Latin Grammar. By John B. Allen, M.A., Head Master of Perse Grammar School, Cambridge. Third Edition, Revised and Corrected. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

A First Latin Exercise Book. By the same Author. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

A Second Latin Exercise Book. By the same Author. *In the Press.*

Anglice Reddenda, or Easy Extracts, Latin and Greek, for Unseen Translation. By C. S. Jerram, M.A. Second Edition, Revised and Enlarged. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

Passages for Translation into Latin. For the use of Passmen and others. Selected by J. Y. Sargent, M.A., Fellow and Tutor of Magdalen College, Oxford. Fifth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

First Latin Reader. By T. J. Nunns, M.A. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s.

Second Latin Reader. In Preparation.

Caesar. The Commentaries (for Schools). With Notes and Maps. By Charles E. Moberly, M.A.

Part I. *The Gallic War.* Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.

Part II. *The Civil War.* Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.

The Civil War. Book I. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s.

Cicero. Selection of interesting and descriptive passages. With Notes. By Henry Walford, M.A. In three Parts. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d. Each Part separately, limp, 1s. 6d.

Part I. Anecdotes from Grecian and Roman History.

Part II. Omens and Dreams: Beauties of Nature.

Part III. Rome's Rule of her Provinces.

Cicero. The De Amicitia and De Senectute. With Notes by W. Heslop, M.A. *In the Press.*

Cicero. Selected Letters (for Schools). With Notes. By the late C. E. Prichard, M.A., and E. R. Bernard, M.A. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s.

Cicero. Select Orations (for Schools). In Verrem I. De Imperio Gn. Pompeii. Pro Archia. Philippica IX. With Notes. By J. R. King, M.A. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Cornelius Nepos. With Notes. By Oscar Browning, M.A. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Livy. Selections (for Schools). With Notes and Maps. By H. Lee-Warner, M.A. Extra fcap. 8vo. In Parts, limp, each 1*s.* 6*d.*

Part I. The Caudine Disaster.
Part II. Hannibal's Campaign in Italy.
Part III. The Macedonian War.

Livy. Books V–VII. With Introduction and Notes. By A. R. Cluer, B.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Ovid. Selections for the use of Schools. With Introductions and Notes, and an Appendix on the Roman Calendar. By W. Ramsay, M.A. Edited by G. G. Ramsay, M.A., Professor of Humanity, Glasgow. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 5*s.* 6*d.*

Pliny. Selected Letters (for Schools). With Notes. By the late C. E. Prichard, M.A., and E. R. Bernard, M.A. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.*

Catulli Veronensis Liber. Iterum recognovit, apparatum criticum prolegomena appendices addidit, Robinson Ellis, A.M. 1878. Demy 8vo. cloth, 16*s.*

A Commentary on Catullus. By Robinson Ellis, M.A. 1876. Demy 8vo. cloth, 16*s.*

Catulli Veronensis Carmina Selecta, secundum recognitionem Robinson Ellis, A.M. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Cicero de Oratore. With Introduction and Notes, by A. S. Wilkins, M.A., Professor of Latin, Owens College, Manchester.

Book I. 1879. 8vo. cloth, 6*s.* Book II. 1881. 8vo. cloth, 5*s.*

Cicero's Philippic Orations. With Notes. By J. R. King, M.A. Second Edition. 1879. 8vo. cloth, 10s. 6d.

Cicero. Select Letters. With English Introductions, Notes, and Appendices. By Albert Watson, M.A. Third Edition. 1881. Demy 8vo. cloth, 18s.

Cicero. Select Letters. Text. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s.

Cicero pro Cluentio. With Introduction and Notes. By W. Ramsay, M.A. Edited by G. G. Ramsay, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 3s. 6d.

Horace. With a Commentary. Volume I. The Odes, Carmen Seculare, and Epodes. By Edward C. Wickham, M.A., Head Master of Wellington College. Second Edition. 1877. Demy 8vo. cloth, 12s.

Horace. A reprint of the above, in a size suitable for the use of Schools. Extra fcap. 8vo. cloth, 5s. 6d.

Livy, Book I. With Introduction, Historical Examination, and Notes. By J. R. Seeley, M.A., Regius Professor of Modern History, Cambridge. Third Edition. 1881. 8vo. cloth, 6s.

Ovid. P. Ovidii Nasonis Ibis. Ex Novis Codicibus Edidit. Scholia Vetera Commentarium cum Prolegomenis Appendice Indice addidit, R. Ellis, A.M. Demy 8vo. cloth, 10s. 6d.

Persius. The Satires. With a Translation and Commentary. By John Conington, M.A. Edited by Henry Nettleship, M.A. Second Edition. 1874. 8vo. cloth, 7s. 6d.

Virgil. With Introduction and Notes, by T. L. Papillon, M.A., Fellow of New College, Oxford. Two vols. crown 8vo. cloth, 10s. 6d.

Selections from the less known Latin Poets. By North Pinder, M.A. 1869. Demy 8vo. cloth, 15*s.*

Fragments and Specimens of Early Latin. With Introductions and Notes. 1874. By John Wordsworth, M.A. 8vo. cloth, 18*s.*

Tacitus. The Annals. Books I–VI. With Introductory Essays and Notes. By H. Furneaux, M.A., late Fellow and Tutor of Corpus Christi College. *In the Press.*

Vergil: Suggestions Introductory to a Study of the Aeneid. By H. Nettleship, M.A. 8vo. sewed, 1*s.* 6*d.*

Ancient Lives of Vergil; with an Essay on the Poems of Vergil, in connection with his Life and Times. By H. Nettleship, M.A. 8vo. sewed, 2*s.*

The Roman Satura: its original form in connection with its literary development. By H. Nettleship, M.A. 8vo. sewed, 1*s.*

A Manual of Comparative Philology. By T. L. Papillon, M.A., Fellow and Lecturer of New College. Third Edition. 1882. Crown 8vo. cloth, 6*s.*

The Roman Poets of the Augustan Age. VIRGIL. By William Young Sellar, M.A., Professor of Humanity in the University of Edinburgh. New Edition. 1883. Crown 8vo. cloth, 9*s.*

The Roman Poets of the Republic. By the same Author. New Edition, Revised and Enlarged. 1881. 8vo. cloth, 14*s.*

III. GREEK.

A Greek Primer, for the use of beginners in that Language. By the Right Rev. Charles Wordsworth, D.C.L., Bishop of St. Andrews. Sixth Edition, Revised and Enlarged. Extra fcap. 8vo. cloth, 1*s.* 6*d.*

Graecae Grammaticae Rudimenta in usum Scholarum. Auctore Carolo Wordsworth, D C.L. Twentieth Edition. 1882. 12mo. cloth, 4*s.*

A Greek-English Lexicon, abridged from Liddell and Scott's 4to. edition, chiefly for the use of Schools. Nineteenth Edition. Carefully Revised throughout. 1881. Square 12mo. cloth, 7*s.* 6*d.*

Greek Verbs, Irregular and Defective; their forms, meaning, and quantity; embracing all the Tenses used by Greek writers, with references to the passages in which they are found. By W. Veitch. Fourth Edition. Crown 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

The Elements of Greek Accentuation (for Schools): abridged from his larger work by H. W. Chandler, M.A., Waynflete Professor of Moral and Metaphysical Philosophy, Oxford. Extra fcap. 8vo. cloth. 2*s.* 6*d.*

A Series of Graduated Greek Readers:—

First Greek Reader. By W. G. Rushbrooke, M.L., formerly Fellow of St. John's College, Cambridge, Second Classical Master at the City of London School. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Second Greek Reader. By A. M. Bell, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Third Greek Reader. In Preparation.

Fourth Greek Reader; being Specimens of Greek Dialects. With Introductions and Notes. By W. W. Merry, M.A., Fellow and Lecturer of Lincoln College. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Fifth Greek Reader. Part I. Selections from Greek Epic and Dramatic Poetry, with Introductions and Notes. By Evelyn Abbott, M.A., Fellow of Balliol College. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Part II. By the same Editor. In Preparation.

The Golden Treasury of Ancient Greek Poetry; being a Collection of the finest passages in the Greek Classic Poets, with Introductory Notices and Notes. By R. S. Wright, M.A., Fellow of Oriel College, Oxford. Extra fcap. 8vo. cloth, 8*s.* 6*d.*

A Golden Treasury of Greek Prose, being a collection of the finest passages in the principal Greek Prose Writers, with Introductory Notices and Notes. By R. S. Wright, M.A., and J. E. L. Shadwell, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Aeschylus. Prometheus Bound (for Schools). With Introduction and Notes, by A. O. Prickard, M.A., Fellow of New College. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.*

Aeschylus. Agamemnon. With Introduction and Notes by Arthur Sidgwick, M.A., Tutor of Corpus Christi College, Oxford; late Fellow of Trinity College, Cambridge, and Assistant Master of Rugby School. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.*

Aeschylus. The Choephoroe. With Introduction and Notes by the same Editor. Preparing.

Aristophanes. In Single Plays, edited, with English Notes, Introductions, &c., by W. W. Merry, M.A. Extra fcap. 8vo.

The Clouds, 2*s.* The Acharnians, 2*s.*

Other Plays will follow.

Arrian. Selections (for Schools). With Notes. By J. S. Phillpotts, B.C.L., Head Master of Bedford School.

Cebes. Tabula. With Introduction and Notes by C. S. Jerram, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Euripides. Alcestis (for Schools). By C. S. Jerram, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Euripides. Helena. Edited with Introduction, Notes, and Critical Appendix, for Upper and Middle Forms. By C. S. Jerram, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.*

Herodotus. Selections from. Edited, with Introduction, Notes, and a Map, by W. W. Merry, M.A., Fellow and Lecturer of Lincoln College. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Homer. Odyssey, Books I–XII (for Schools). By W. W. Merry, M.A. Twenty-fourth Thousand. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Book II, separately, 1*s.* 6*d.*

Homer. Odyssey, Books XIII–XXIV (for Schools). By the same Editor. Extra fcap. 8vo. cloth, 5*s.*

Homer. Iliad, Book I (for Schools). By D. B. Monro, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.*

Homer. Iliad, Books I–XII (for Schools). By D. B. Monro, M.A. *In the Press.*

Homer. Iliad, Books VI and XXI. With Introduction and Notes. By Herbert Hailstone, M.A., late Scholar of St. Peter's College, Cambridge. Extra fcap. 8vo. cloth, 1*s.* 6*d.* each.

Lucian. Vera Historia (for Schools). By C. S. Jerram, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 1*s.* 6*d.*

Plato. Selections (for Schools). Edited with Notes by J. Purves, M.A., Fellow and late Lecturer of Balliol College, Oxford. Extra fcap. 8vo. cloth, 6*s.* 6*d.*

Sophocles. In Single Plays, with English Notes, &c. By Lewis Campbell, M.A., Professor of Greek in the University of St. Andrew's, and Evelyn Abbott, M.A., Balliol College, Oxford. Extra fcap. 8vo. limp.

Oedipus Tyrannus. New and Revised Edition. 2*s.*
Oedipus Coloneus, Antigone, 1*s.* 9*d.* each.
Ajax, Electra, Trachiniae, Philoctetes, 2*s.* each.

Sophocles. Oedipus Rex: Dindorf's Text, with Notes by the present Bishop of St. David's. Ext. fcap. 8vo. limp, 1*s.* 6*d.*

Theocritus (for Schools). With Notes. By H. Kynaston, M.A. (late Snow). Head Master of Cheltenham College. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Xenophon. Easy Selections (for Junior Classes). With a Vocabulary, Notes, and Map. By J. S. Phillpotts, B.C.L., and C. S. Jerram, M.A. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Xenophon. Selections (for Schools). With Notes and Maps. By J. S. Phillpotts, B.C.L., Head Master of Bedford School. Fourth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Xenophon. Anabasis, Book II. With Notes and Map. By C. S. Jerram, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.*

Aristotle's Politics. By W. L. Newman, M.A., Fellow of Balliol College, Oxford.

Aristotelian Studies. I. On the Structure of the Seventh Book of the Nicomachean Ethics. By. J. C. Wilson, M.A., Fellow of Oriel College, Oxford. 1879. Medium 8vo. stiff, 5*s.*

Demosthenes and Aeschines. The Orations of Demosthenes and Æschines on the Crown. With Introductory Essays and Notes. By G. A. Simcox, M.A., and W. H. Simcox, M.A. 1872. 8vo. cloth, 12*s.*

Homer. Odyssey, Books I–XII. Edited with English Notes, Appendices, etc. By W. W. Merry, M.A., and the late James Riddell, M.A. 1876. Demy 8vo. cloth, 16*s.*

Homer. Iliad. With Introduction and Notes. By D. B. Monro, M.A., Provost of Oriel College, Oxford. Preparing.

A Grammar of the Homeric Dialect. By D. B. Monro, M.A., Provost of Oriel College. Demy 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

Sophocles. The Plays and Fragments. With English Notes and Introductions, by Lewis Campbell, M.A., Professor of Greek, St. Andrews, formerly Fellow of Queen's College, Oxford. 2 vols.

Vol. I. Oedipus Tyrannus. Oedipus Coloneus. Antigone. Second Edition. 1879. 8vo. cloth, 16*s.*

Vol. II. Ajax. Electra. Trachiniae. Philoctetes. Fragments. 1881. 8vo. cloth, 16*s.*

Sophocles. The Text of the Seven Plays. By the same Editor. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

A Manual of Greek Historical Inscriptions. By E. L. Hicks, M.A., formerly Fellow and Tutor of Corpus Christi College, Oxford. Demy 8vo. cloth, 10*s.* 6*d.*

IV. FRENCH.

An Etymological Dictionary of the French Language, with a Preface on the Principles of French Etymology. By A. Brachet. Translated into English by G. W. Kitchin, M.A. Second Edition. Crown 8vo. cloth, 7*s*. 6*d*.

Brachet's Historical Grammar of the French Language. Translated into English by G. W. Kitchin, M.A. Fourth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s*. 6*d*.

A Primer of French Literature. By George Saintsbury, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*.

A Short History of French Literature. By George Saintsbury, M.A. Crown 8vo. cloth, 10*s*. 6*d*.

Specimens of French Literature, from Villon to Hugo. Selected and arranged by George Saintsbury, M.A. Crown 8vo. cloth, 9*s*.

Corneille's Horace. Edited with Introduction and Notes by George Saintsbury. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*. 6*d*.

French Classics, Edited by GUSTAVE MASSON, B.A.

Corneille's Cinna, and Molière's Les Femmes Savantes. With Introduction and Notes. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*. 6*d*.

Racine's Andromaque, and Corneille's Le Menteur. With Louis Racine's Life of his Father. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*. 6*d*.

Molière's Les Fourberies de Scapin, and Racine's Athalie. With Voltaire's Life of Molière. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*. 6*d*.

Selections from the Correspondence of Madame de Sévigné and her chief Contemporaries. Intended more especially for Girls' Schools. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s*.

Voyage autour de ma Chambre, by Xavier de Maistre; Ourika, by *Madame de Duras;* La Dot de Suzette, by *Fievée;* Les Jumeaux de l'Hôtel Corneille, by *Edmond About;* Mésaventures d'un Écolier, by *Rodolphe Töpffer*. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s*. 6*d*.

Regnard's Le Joueur and Brueys and Palaprat's Le Grondeur. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

Louis XIV and his Contemporaries; as described in Extracts from the best Memoirs of the Seventeenth Century. With English Notes, Genealogical Tables, &c. Extra fcap. 8vo. cloth, 2s. 6d.

V. GERMAN.

LANGE'S German Course. By HERMANN LANGE, Teacher of Modern Languages, Manchester:

The Germans at Home; a Practical Introduction to German Conversation, with an Appendix containing the Essentials of German Grammar. Second Edition. 8vo. cloth, 2s. 6d.

The German Manual; a German Grammar, a Reading Book, and a Handbook of German Conversation. 8vo. cloth, 7s. 6d.

A Grammar of the German Language. 8vo. cloth, 3s. 6d.

This 'Grammar' is a reprint of the Grammar contained in 'The German Manual,' and, in this separate form, is intended for the use of Students who wish to make themselves acquainted with German Grammar chiefly for the purpose of being able to read German books.

German Composition; Extracts from English and American writers for Translation into German, with Hints for Translation in footnotes. *Nearly ready.*

Lessing's Laokoon. With Introduction, English Notes, etc. By A. Hamann, Phil. Doc., M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 4s. 6d.

Wilhelm Tell. A Drama. By Schiller. Translated into English Verse by E. Massie, M.A. Extra fcap. 8vo. cloth, 5s.

Also, Edited by C. A. BUCHHEIM, Phil. Doc., Professor in King's College, London:

Goethe's Egmont. With a Life of Goethe, &c. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.*

Schiller's Wilhelm Tell. With a Life of Schiller; an historical and critical Introduction, Arguments, and a complete Commentary. Fourth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Lessing's Minna von Barnhelm. A Comedy. With a Life of Lessing, Critical Analysis, Complete Commentary, &c. Fourth Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.* 6*d.*

Schiller's Historische Skizzen; Egmonts Leben und Tod, and Belagerung von Antwerpen. Second Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Goethe's Iphigenie auf Tauris. A Drama. With a Critical Introduction and Notes. Extra fcap. 8vo. cloth, 3*s.*

Modern German Reader. A Graduated Collection of Prose Extracts from Modern German writers:—

Part I. With English Notes, a Grammatical Appendix, and a complete Vocabulary. Third Edition. Extra fcap. 8vo. cloth, 2*s.* 6*d.*

Parts II and III in Preparation.

Lessing's Nathan der Weise. With Introduction, Notes, etc. Extra fcap. 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

In Preparation.

Becker's (K. F.) Friedrich der Grosse.

Schiller's Maria Stuart. With Notes, Introduction, &c.

Schiller's Jungfrau von Orleans. With Notes, Introduction, &c.

Selections from the Poems of *Schiller* and *Goethe.*

VI. MATHEMATICS, &c.

Figures Made Easy: a first Arithmetic Book. (Introductory to 'The Scholar's Arithmetic.') By Lewis Hensley, M.A., formerly Fellow and Assistant Tutor of Trinity College, Cambridge. Crown 8vo. cloth, 6*d.*

Answers to the Examples in Figures made Easy, together with two thousand additional Examples formed from the Tables in the same, with Answers. By the same Author. Crown 8vo. cloth, 1*s.*

The Scholar's Arithmetic; with Answers to the Examples. By the same Author. Crown 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

The Scholar's Algebra. An Introductory work on Algebra. By the same Author. Crown 8vo. cloth, 4*s.* 6*d.*

Book-keeping. By R. G. C. Hamilton, Financial Assistant Secretary to the Board of Trade, and John Ball (of the Firm of Quilter, Ball, and Co.), Co-Examiners in Book-keeping for the Society of Arts. New and enlarged Edition. Extra fcap. 8vo. limp cloth, 2*s.*

A Course of Lectures on Pure Geometry. By Henry J. Stephen Smith, M.A., F.R.S., Fellow of Corpus Christi College, and Savilian Professor of Geometry in the University of Oxford.

Acoustics. By W. F. Donkin, M.A., F.R.S., Savilian Professor of Astronomy, Oxford. 1870. Crown 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

A Treatise on Electricity and Magnetism. By J. Clerk Maxwell, M.A., F.R.S., Professor of Experimental Physics in the University of Cambridge. Second Edition. 2 vols. Demy 8vo. cloth, 1*l.* 11*s.* 6*d.*

An Elementary Treatise on Electricity. By the same Author. Edited by William Garnett, M.A. Demy 8vo. cloth, 7*s.* 6*d.*

A Treatise on Statics. By G. M. Minchin, M.A., Professor of Applied Mathematics in the Indian Engineering College, Cooper's Hill. Second Edition, Revised and Enlarged. 1879. 8vo. cloth, 14*s.*

Uniplanar Kinematics of Solids and Fluids. By G. M. Minchin, M.A. Crown 8vo. cloth, 7*s*. 6*d*.

A Treatise on the Kinetic Theory of Gases. By Henry William Watson, M.A., formerly Fellow of Trinity College, Cambridge. 1876. 8vo. cloth, 3*s*. 6*d*.

A Treatise on the Application of Generalised Coordinates to the Kinetics of a Material System. By H. W. Watson, M.A., and S. H. Burbury, M.A. 1879. 8vo. cloth, 6*s*.

Geodesy. By Colonel Alexander Ross Clarke, C.B., R.E. 1880. 8vo. cloth, 12*s*. 6*d*.

VII. PHYSICAL SCIENCE.

A Handbook of Descriptive Astronomy. By G. F. Chambers, F.R.A.S. Third Edition. 1877. Demy 8vo. cloth, 28*s*.

A Cycle of Celestial Objects. Observed, Reduced, and Discussed by Admiral W. H. Smyth, R.N. Revised, condensed, and greatly enlarged by G. F. Chambers, F.R.A.S. 1881. 8vo. cloth, 21*s*.

Chemistry for Students. By A. W. Williamson, Phil. Doc., F.R.S., Professor of Chemistry, University College, London. A new Edition, with Solutions. 1873. Extra fcap. 8vo. cloth, 8*s*. 6*d*.

A Treatise on Heat, with numerous Woodcuts and Diagrams. By Balfour Stewart, LL.D., F.R.S., Professor of Natural Philosophy in Owens College, Manchester. Fourth Edition. 1881. Extra fcap. 8vo. cloth, 7*s*. 6*d*.

Lessons on Thermodynamics. By R. E. Baynes, M.A., Senior Student of Christ Church, Oxford, and Lee's Reader in Physics. 1878. Crown 8vo. cloth, 7*s*. 6*d*.

Forms of Animal Life. By G. Rolleston, M.D., F.R.S., Linacre Professor of Physiology, Oxford. Illustrated by Descriptions and Drawings of Dissections. A New Edition in the Press.